



Rokle
šeré
smrti
2021





Městská knihovna v Praze



půjčuje

knihy, audioknihy,
obrazy, deskové hry...



nabízí prostory pro

samostatné studium,
skupinová setkání,
přednášky, konference...



poskytuje online služby

e-knihy, digitalizované dokumenty,
přednášky, kurzy...



pořádá

autorská čtení, přednášky,
koncerty, filmové projekce,
akce pro děti...



podporuje tvoření v kreativních dílnách

DOK16 pro práci se dřevem a papírem
Atelier pro šití a vyšívání

Suterén pro 3D tisk, knižní vazbu, kaligrafii a pyrografii

mlp.cz
e-knihovna.cz
knihovna@mlp.cz
facebook.com/knihovna



Rokle šeré smrti 2021

*Sborník vítězných povídek
ze 17. ročníku literární soutěže
spolku Prague by Night*

Tato e-kniha je sestavena z povídek zaslaných do literární soutěže [Rokle šeré smrti](#) v roce 2021. Soutěž pořádá spolek Prague by Night.

§

Text díla (Rokle šeré smrti 2021), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.



Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 25. 10. 2024.



OBSAH

Výsledky soutěže	7
Projekt (<i>Julie Fiedlerová</i>)	9
Barva smrti (<i>Michaela Pejsarová</i>)	14
Modlitba (<i>Adam Drahoš</i>)	21
Plíce města Harbin (<i>Peter Madro</i>)	32
Mrtvolný zápach shnilých švestek (<i>Monika Ticháčková</i>)	50
Pandořin dar (<i>Hana Kociánová</i>)	65
Havran a dívka (<i>Jarmila Kašparová</i>)	80
Stopař (<i>Lucie Tringerová Kaňová</i>)	97

Tento rok bylo téma soutěže „Morový doktor“. Téma bylo zvoleno s vizí dlouhodobého plánu apokalyptických témat. A mělo vcelku úspěch.

Sborník je opět sbírkou toho nejlepšího, co může tento ročník nabídnout. Pojetí autorů je opět velmi různorodé a nám tak nezbyvá než doufat, že Vás tato různorodost bude bavit a těšit, tak jako těší nás.

Spolek Prague by Night

Výsledky soutěže

Kategorie do 18 let:

1. **Fiedlerová Julie** - Projekt
2. **Pejsarová Michaela** - Barva smrti
3. **Drahoš Adam** - Modlitba
- 4.-5. **Modrý Jenisej** - Lidský mor
- 4.-5. **Snížek Nicole** - Trh s dušemi

Kategorie od 18 let:

1. **Madro Peter** - Plíce města Harbin
2. **Ticháčková Monika** - Mrtvolný zápach shnilých švestek
3. **Kociánová Hana** - Pandořin dar
4. **Kašparová Jarmila** - Havran a dívka
5. **Kaňová Lucie** - Stopař
6. **Pavloušková Jana** - Krev a mlíko
- 7.-9. **Novák Martin** - Mor mezi námi
- 7.-9. **Bubník Tomáš** - Nečistá krev
- 7.-9. **Matějová Markéta** - Spasitel
10. **Kubíčková Michaela** - Krokovy dcery
11. **Kartáková Terezie** - Případ pro inkvizitora
- 12.-14. **Hrmlajtová Kakrfóna** - Čekání na doktora
- 12.-14. **Jánský Petr** - Morový doktor
- 12.-14. **Kočí Robert** - Nezvaný host
- 15.-17. **Čapek Lukáš** - Černá hodinka
- 15.-17. **Lanková Lucie** - Rokle

- 15.-17. **Smuten Albrecht** - Totenburg
18. **Felcmanová Vítězlava** - Stáž
19. **Bujková Kateřina** - Proč kdokoli
20. **Šťastný David** - Horor v márnici
21. **Čekanová Andrea** - Potíže pana Kosta
22. **Harciníková Jana** - Dalimil
23. **Kovaříková Tereza** - Operace

Projekt

Julie Fiedlerová

23. 6. 00:37

To bude skvělé. To bude dokonalé. To bude nejlepší. Nad tím projektem jsem strávila tolik času, že to prostě musí být perfektní. Shánět materiál na výrobu dobové masky morového doktora není žádná sranda, a celé to spojovat dohromady je ještě horší. Ale mám to a jsem na to neskutečně pyšná. Na stole mi právě leží maska, která vypadá jako vytažená z učebnice. Dělal jsem na tom do noci, teď můj výtvar ve světle měsíce vypadá poněkud děsivě, ale nemůže se nic stát, je to jenom kůže. Musím jít spát, zítra svůj projekt ukážu ve škole a učitelka mi bude muset dát A+, zachráním si tím průměr z dějepisu a budu moct projít do dalšího ročníku. Jo. Všechno bude zase skvělý.

23. 6. 00:58

Ležím v posteli a mlčky se dívám na masku, která mi má pomalu zachránit život. Pravidlo znělo jasně, když projdu, budu moct zůstat, když ne, tak je to na mě. V momentě, kdy maska neuspěje, jsem v háji, v tak velkém háji, že se mi o tom ani nesnilo. Musím jít spát, když to nebudu schopná odprezentovat, tak se noční můra stane skutečností a o to opravdu nestojím.

23. 6. 01:24

Nemůžu usnout. Jak by člověk mohl usnout, když po probuzení ho čeká tak neskutečně důležitý den? Den, který rozhodne o tolika věcech. Přesně v těchto ranních hodinách si vyčítám, co všechno jsem udělala. Neměla jsem na tu školu tak kašlat, kdybych místo

poflakování a popíjení v parku seděla v té lavici, ušetřila bych se toho všeho. Bože, já jsem kráva.

23. 6. 01:43

Pořád nic. Tak už spi, mozku. Za pět hodin vstávám, jestli zítřek přežiju, tak to bude čirý zázrak. Dívám se na masku, která leží na stole, a tiše k ní mluvím:

„Prosím, prosím zaujmi je. Udělej cokoliv, jenom tu porotu prosím zaujmi,“ po tvářích se mi začnou kutálet malé horké slzy. Masku samozřejmě nereaguje.

23. 6. 02:16

Začínám panikařit. Co budu sakra dělat?! Přijdu si hloupá, neschopná a strašně na nic. Jak jsem tohle mohla dopustit? Jak se to všechno mohlo tak pokazit?

Klid. Jenom se musím uklidnit. Můj projekt je dobrý. Víc než to, je úžasný. Jo. Porotu ohromí, já projdu a zůstanu doma. Jenom to chce klid.

23. 6. 02:28

Masku hypnotizuji pohledem už tak deset minut. Nic. Samozřejmě, že nic.

23. 6. 02:36

S maskou se něco děje. Do háje. Co to sakra je?! Ječím a křičím, jako kdyby mi šlo o život. Protože možná sakra jde. Nikdo není doma, nikdo mě neslyší.

Maska se najednou začala pohybovat, jako kdyby ji zvedala nějaká postava v černém hábitu a dávala si ji na hlavu. Krytky na oči se teď leskly ve světle z oken a zíraly přímo na mě. Hystericky

brečím a třesu se v koutě postele. Postava pořád nic. Jen na mě zírání. A je to ta nejděsivější věc, co jsem kdy viděla. Nejradši bych po tom něčem něco hodila, ale plyšák by tomu asi moc neublížil a stejně mám strach, že bych to jenom vyprovokovala k akci.

Do háje, do háje, do háje. Teď se začalo v pokoji ozývat neznámé syčení, jako kdyby z balónku utíkal pomalu vzduch. Z tisíce balónků. Je to sice tichý, ale přesto ohlušující zvuk.

Maska naklonila hlavu na stranu. Já se zblázním. Já už se zbláznila. Strašně se bojím. Co se to děje? Do syčení se začala ozývat slova v jazyce, který neznám:

„Hey hoe gaat het met je vandaag? Mijn lieve vriendin?“ znělo to, jako kdyby hlas, který byl syčivý a nepřijemný, mluvil přímo ze zdí.

„Ik hoop geweldig. Omdat je iets buitengewoons zult meemaken,“ hlas se znovu ozval, nerozumím mu ani slovo, ale brečím a prosím ho, aby přestal. Někde vzadu v hlavě se snažím vsugerovat si, že se třeba jedná jenom o spánkovou paralýzu ze všeho toho stresu. Ale další část mojí hlavy říká, že ne. Že tohle je doopravdy.

Syčení zesílilo. Teď to zní, jako kdyby ve zdích byly milióny cikád a cvrčků. Pořád křičím, i když je mi jasné, že mi na pomoc nikdo nepřijde. Najednou se maska zase narovнала a otevřela pomyslný zobák.

„Zeg vaarwel,“ hlas teď přímo řval, věci v pokoji se pod jeho hlasitostí třásly, a já s nimi.

A pak bylo ticho. Hrobové ticho. Tedy alespoň do chvíle, než postava s maskou na hlavě skočila.

Na mě.

Řvala jsem z plného hrdla, myslela jsme si, že umřu strachem. Postava skočila přímo ke mně, moje tělo pak zareagovalo samo a vrazilo útočníkovi pěstí, hned potom jsem se rozeběhla do koupelny a zabouchla za sebou dveře. Netrvalo to ani tři vteřiny, než

se do nich svojí vahou začalo opírat tělo maskovaného. Moje síla samozřejmě po několika okamžicích povolila a on do koupelny vtrhl. Teď už s nůžkami ze sedmnáctého století v jedné ruce a injekční stříkačkou v druhé.

Zase po mně skočil, já zase uhnula. Tentokrát však jen o malý kousek, takže mě jeho nůžky pořezaly na paži. Normálně bych z takové rány omdlela, ale na to teď nebyl ani zdaleka čas. Dostala jsem se ke dveřím a vyběhla z nich do kuchyně, tam v té největší rychlosti vytáhla ze šuplíku nůž. Už když jsem se otočila, maskovaný stál za mnou. Bodla jsem proti němu svou improvizovanou zbraní a on přirozeně uhnul. Samozřejmě taky vystartoval a já se také snažila uhnout a skoro se mi to i podařilo, nakonec jsem ale obdržela tržnou ránu do paže. Chtěla jsem zase utéct, ale nebylo kam, stál mi v cestě.

Byla jsem v pasti. Takže tady a teď to skončí? V kuchyni zabitá někým, kdo si evidentně potrpí na styl? Představovala jsem si to jinak. Důstojněji. A tak jsem stála a dívala se do těch prázdných krytek na oči, po ruce mi stékala teplá tekutina a neskutečně bolestivě mi v ní tepalo. Zobák masky se opět otevřel:

„Tot ziens,“ a pak jsem pro jednu, usmrkaná, zkrvavená a vystrašená promluvila i já:

„Sbohem.“

Potom už jsem jenom cítila tak strašnou bolest, že to nejde popsat. Ostří nůžek asi našlo svůj cíl a poslední, co jsem viděla, bylo, jak se útočník rozpadá na miliony prachových částic a jak můj dokonalý projekt padá na tu hromádku prachu.

25. 6. 14:43 – noviny „Váš čas“

„Před dvěma dny byla v rodinném domě nalezena brutálně zavražděná dívka, útočník není znám, jediné, co po sobě zanechal, bylo

vytržené dívčino srdce a krátký vzkaz. Policie se snaží vraha dopadnout, ale díky minimu důkazů a žádným svědkům jí to jde jen velmi ztuhá. Na žádost dívčiny rodiny nebudeme psát podrobnosti, jediné, co můžeme říct, je, že ve vzkazu, co útočník nechal na místě, bylo nizozemsky napsáno ‚pest dokter‘ neboli v překladu ‚morový doktor‘. Co tím chce vrah naznačit, je neznámé, my vás můžeme jen varovat, ať si dáváte na neznámého morového doktora pozor.“

Barva smrti

Michaela Pejsarová

Co si vzpomínám, doktorem jsem chtěl být odmalička. Od doby, co jsem zjistil, že babička umírá. Jakmile jsem pochopil, že jí nikdo nedokáže pomoci. A když opravdu zemřela, rozhodl jsem se, že ve svém životě už nikdy nikoho neuvídím umírat. Začal jsem číst všechny lékařské knihy, abych se toho dokázal co nejlépe naučit a abych svůj slib dodržel. A tak jsem se dostal na lékařskou fakultu, kde jsem poznal Eddyho. Spolu jsme sedávali v hospodách, ne nad pivem, ale s knížkami v rukou a s miliony otázek. Byl stejný blázen jako já. Naše odpolední procházky nikdy nevynechal. Už si přesně nevzpomínám na rok ani na den, ale přesně si pamatuji okamžiky.

Bydlel jsem v malém městském řadovém domě, které byly v Anglii naprosto běžné. Byl to skromný příbytek, jen postel, stůl a malá knihovna, ale bylo tam teplo a světlo, a to mi stačilo k životu. Zrovna jsem si připravoval oběd, když vtom se rozrazily dveře a v nich se objevily zrzavé vlasy a modré Eddyho oči. Nebylo to nijak neobvyklé, dělal to každý den, ale co mě zarazilo, byl jeho výraz. Jeho vždy usměvavá tvář byla nezvykle ustaraná a beze slova si jen sedl na lavici.

„Eddy, jsi v pořádku?“

„Já jo,“ řekl, „ale město není.“ To jsem nechápal. „John, něco se děje. Ještě nevím co. Popravdě, pochybuju, že to někdo ví, ale když jsem byl ráno na jarmarku, kde mimochodem u jednoho stánku byla dívka, co měla oči jako uhel a vlasy jako havraní peří a...“

„Eddy! Zpátky k tématu!“ zarazil jsem ho. Nedokážu spočítat, kolik zajímavých věcí mi nedořekl kvůli dívce, kterou zrovna uviděl.

„No jasně,“ zamručel. „Tak tedy, když jsem šel na ten jarmark, najednou se ozval výkřik. Nejdřív jsem vůbec nevěděl, co se děje, když vtom jsem spatřil vyděšenou ženu. Nepřerušuj mě, je to podstatná součást příběhu! Když jsem došel blíž, myslel jsem, že mě šálí zrak. Muž vedle ženy si nevěřičně prohlížel svoje ruce. Konečky prstů měl úplně zčernalé, ať se propadnu, jestli lžu!“

Nejdřív jsem si myslel, že si ze mě Eddy střelí, ale on byl opravdu vyděšený. A ve mně se začínal rozlévat pocit, že se něco blíží. Něco zvláštního a velkého.

Další den na univerzitě se to jen potvrdilo.

„Studenti,“ zvedl se náš profesor ze židle. „Musím vám něco říct. Něco se děje.“

„No neříkej,“ slyšel jsem vedle sebe šeptat Eddyho.

„V ulicích Londýna se začíná šířit smrtelná nákaza. Je neznámá, ale věřte mi, že obětí rychle přibývá. Nevíme nic. Nevíme, jak se šíří, jak se léčí nebo jak se proti ní dá bránit.“ Jeden student se přihlásil.

„Ano?“

„Pane profesore, když se člověk nakazí, jaká je šance, že přežijete?“ Profesor se na nás upřeně zadíval.

„Podle toho, co jsme viděli a co víme, nulová. Ta nemoc za sebou zanechává zkázu, kterou si nedovedete představit. Nefunguje nic, co by fungovat mělo. Doufal jsem, že se nám to vyhne, ale...“

„Pane,“ řekl jsem, „jak se ta nemoc projevuje na nemocném?“

„To je na tom to nejstrašnější, Johne. Na kůži se objeví velké puchýře, přidají se horečky, únava, a nakonec postižené části těla začnou černat. Myslím, že by se klidně dalo říct, že pro ty chudáky je smrt vysvobození. A proč vám to říkám? Naše škola se přihlásila

na pomoc. Musíme něco udělat. Musíme nějak pomoci. Je to naše práce a poslání.“

Zase se ve mně probudil ten dávný slib, ještě víc než kdykoliv předtím. Musíme lidem pomoci!

„Vaše studium v tuto chvíli končí, ale to pro vás není zas tak hrozné vzhledem k tomu, že jste v posledním ročníku a máte většinu zkoušek za sebou. Začínáme zítra. Přijďte do školy za svítání a vyvedněte si potřebné věci. Hodně štěstí. Buďte opatrní a stateční.“

* * *

„Co to ksakru je?“ Eddy před sebou držel svůj plášť zakončený dlouhým zobákem. „Ne, vážně. Co to je?“

„To je tvůj kostým, troubo.“

„Copak jdeme na maškarní bál?“

„Tohle je tvoje záchrana, Browne,“ řekl muž, co nám rozdával naše balíčky. „Je to tvůj lístek jménem život. Tak si toho sakra važ.“

„Který moula tohle vymyslel? Proč se teď mám každý den převlíkat za ptáka?“

Za hodinu už jdu potemnělou ulicí. Tohle není úplně moje vysněné ráno. U pasu se mi houpou pomeranče, aby přebily zkažený vzduch, a v zobáku mi voní snad všechny bylinky, které znám. U pasu mám ještě zápisník, abych si vedl záznamy o pacientech, o průběhu jejich nemoci. Dlouhý černý hábit končí těsně nad zemí. Těsně skleněné brýle na očích, na hlavě naražený černý klobouk. Ticho v ulici rozráží zvuk dlouhé hole, když dopadá na zem. Vážně vypadám jako pták, říkám si. Ale taky to má svůj důvod. Někteří profesoři a lékaři si myslí, že nemoc přenáší ptáci. No a když jako

ptáci budeme vypadat, můžeme ji z těla také vyhnat. Když nad tím přemýšlím, je to docela logické.

Dojdu ke svému cíli a zaklepu. Trochu se třesu, bojím se, že se nakazím. Je to přirozená vlastnost člověka. Vždyť kdykoli se objeví něco neznámého, první, co nás napadne, je strach. Otevře mi bledý muž, má kruhy pod očima a bílá košile na něm jen visí. Zároveň díky ní vypadá ještě bledší.

„Pane doktore!“ Tvář se mu rozjasní a objeví se na ní úsměv. „Prosím, prosím, pojdte dál.“ Jdu do domu a hned vidím svoji pacientku. Žena leží na posteli, hrudník se jí ztěžka zvedá, je slyšet každý nádech i výdech. Na bledém obličejí má černé puchýře a ruka, která jí visí volně z postele, je – panebože – černá. Eddy říkal pravdu. Přemůžu šílené nutkání se otočit a utéct pryč z domu, pryč ode všeho, ale místo toho mě nohy zanesou blíž k posteli. Nejdřív na ženu jen hledím, pak začnu svou holí nadzvedávat ženě ruce, nohy, zkoumám její obličej. Říkám jí, ať klidně dýchá, ať zakašle, a tohle všechno si píšu do zápisníku.

„Byla jste poblíž nějakých ptáků?“ zeptám se nejistě, protože vůbec netuším, co mám dělat.

„Pane, copak jste tu poprvé? Ukažte mi člověka, který se tu s ptákem nepotká!“ vyjede na mě muž ženy. Má pravdu. Vždyť je to hloupost. Chvilí tam nejistě stojím.

„Tak co budete dělat teď? Dáte nám nějaké léky nebo budete pouštět žilou? Co mám připravit?“

„Pane, pochybuji, že by to zabralo a navíc, žádné léky na toto onemocnění nejsou!“

Muž zbrunátní. „Tak proč jste tady?“ zařve. „To ji prostě necháte umřít? Aspoň to zkuste!“

„Thomasi.“ Zasípání. Výdech. Nádech. Zakašlání. „Thomasi. Běž na chvíli ven. Prosím.“ Thomas vůbec nechce, ale jeho žena na

něj hledí tak, že se otočí a zavře za sebou dveře. Zůstaneme sami. Nádech. Výdech.

„Umřu, že ano?“

Nechci to říct takhle přímo, ale musím. Víím, že to potřebuje slyšet.

„Ano.“

Vzala to úplně klidně.

„Kolik času mi zbývá?“

„Jen pár hodin.“

„Dobře,“ zakašlala. „Děkuji vám.“

Pro tu ženu, která přede mnou pomalu umírá, nedokážu udělat vůbec nic, nedokážu ji zachránit, nedokážu jí dát lék, nedokážu to, protože nedokážu zázraky. A ona mi stejně děkuje.

Cestou k dalším lidem mi dochází krutá pravda: ti lidé budou žadonit o pomoc, křičet, plakat, nebo se budou tvářit klidně, ale já jim stejně pomoci nedokážu. Pod mýma rukama zemře stovka lidí. Můj slib se mi vrývá do mozku jako tetování. Nezmůžu nic! Ať se prosím něco stane...

* * *

Uběhly měsíce a nestalo se vůbec nic. Naopak. Lidí umíralo čím dál víc, lék žádný a informací bylo málo. Každý den jsem procházel kolem dveří s červenými kříži, což znamenalo jediné: tento dům je nakažený morem. Každé ráno i večer jsem se modlil k Bohu, ať ukončí naše trápení, a prosil o odpuštění za všechny oběti. Ale vytoužená spása lidí stále nepřicházela. Další špatnou zprávou bylo, že začalo ubývat i doktorů. Poslední naděje vyprchala. Když se mohou nakazit i doktoři, co lidé, kteří nemají žádnou ochranu?

Co budou dělat oni? Nemoc už ukončila životy mnoha studentů na fakultě, kteří se dobrovolně přihlásili na pomoc.

Přidal jsem do kroku. Spěchal jsem na další adresu. Kolik už jsem jich od začátku prošel? Sám nevím.

Jenže když otevřu dveře, čeká mě to nejhorší, co jsem dosud zažil. Z postele vykukují zrzavé vlasy. A když se ke mně otočí jeho obličej, vyjde ze mě podivný skřek.

„Eddy!“ Dobelhám se k posteli a pak padnu na kolena.

„Ahoj, kamaráde,“ usmál se na mě. Pak zakašlal. Chci mu toho tolik říct, ale vypadne ze mě jen: „Eddy, to není fér.“

„Kamaráde můj. Nech toho. Neříkej to. Já už jsem se smířil. Všichni musíme jednou odejít.“

„Ale my dva...“ Musím si odkašlat, protože nemohu mluvit. „My dva jsme měli tohle všechno přežít, a zase spolu chodit do hospody, a možná si tam i někdy konečně objednat pivo a pak...“

„Já vím,“ přerušil mě. Znovu zakašlal. „Prosím tě, jenom mi slib, že až... až bude po všem, tak budeš žít dál, dobře?“

„Dobře,“ dostanu ze sebe. Nasadil svůj rošťácký úsměv. Jenom trochu unavenější.

„Už radši běž. Ať se taky nenakazíš. A taky chci být sám. Bude to lepší. Pro oba.“ Nechtělo se mi, ale vstal jsem.

„Johne.“ U dveří jsem se otočil. Pořád se na mě usmíval. „Budu ti držet místo vedle sebe v pekle,“ spiklenecky na mě mrknul. A já na něj taky. Naposledy. A pak jsem vyšel ven. A když se za mnou zavřely dveře, cítil jsem, že ze mě najednou spadla nějaká tíha. I když to znělo divně, protože jsem věděl, že můj přítel za chvíli zemře, ale i přesto se mi poprvé v životě zdálo, že co se má stát, stane se.

Druhý den ráno jsem se probudil s podivným klidem. Po dlouhé době venku svítilo slunce. Vstal jsem z postele a natáhl jsem se

pro knihu z knihovny. Jenže najednou jsem si něčeho všimnul. Podíval jsem se blíž. Teď už jsem to viděl docela zřetelně. Tam, na ruce, která se snažila pomoci tolika lidským životům, a která se teď začala neovladatelně třást, se objevil malý, černý puchýř.

Modlitba

Adam Drahoš

Před kostelem se skláněla osoba. Byla špinavá, neupravená, zahalená pouze tkaným pytlek na brambory. Nohy černé od špinavých ulic města. Budova se před ní tyčila do výše, vrhala na ni dlouhý, temný stín, v jehož objetí by si jí možná nevšimly ani krysy vykukující z nedaleké stoky. Zevnitř se ozýval jasný hlas –

*Angelus Domini nuntiavit Mariae, et concepit de Spiritu Sancto.
Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui Jesus.*

*Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc et in hora
mortis nostrae. Amen.*

*Ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.
Ave, Maria...*

Ona v souladu s ním odříkávala –

*Anděl Páně zvěstoval Panně Marii
a ona počala z Ducha svatého.*

Zdrávas, Maria...

*Maria řekla: Jsem služebnice Páně,
ať se mi stane podle tvého slova.*

Zdrávas, Maria...

Latinsky, jako většina lidí, neuměla.

„*Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen,*“ dozněl hlas. „*Skrze Krista, našeho Pána. Amen,*“ dořekla osoba. Celou modlitbu odříkala na jeden nádech. Napřímila se a konečně jí bylo vidět do obličeje. Byl překvapivě hezký, i když stejně umouněný jako její nohy. Patřil dívce. Dívce beze jména, kterou ještě jako dítě vyrvala němá žebračka ze spárů řeky. Lidi jí začali říkat Myška, jako krutou narážku na přezdívku její adoptivní matky, Krysa. Obyčejně se tu v prachu krčila s ní. Teď ale ležela těsně za hradbami města na podobném pytli, jako který měla dívka na sobě. Umírala. Pomalu a v bolestech. Její prsty už začínaly černat, celé noci se třásla. Myška už si začínala myslet, že se z bolesti blázní. O doktorovi nechtěla Krysa ani slyšet. Věřila, že Bůh ji zachrání. Že mor je trestem za to, že se k němu nemohla modlit nahlas. Nebyl to však právě Bůh, kdo jí znemožnil mluvit? Myška o tom často přemýšlela, zdálo se jí o tom. Nikdy ale nic neřekla. Matka by ji bila. Za rouhání. Bila by ji, dokud by její mrtvé prsty neopadaly jako smrkové šišky. Myška se za ní tedy mohla pouze modlit.

Byla zima, sněžilo, a během mše na ni napadala tenká vrstva sněhu. Zvedla se ze špinavé, studené země a vydala se domů. Cesta to byla dlouhá. Kostel svatého Michaela stál uprostřed města a ona musela až ven. Brzy si uvědomila, že za takového počasí je dlouhá až moc. K matce by se vrátila polomrtvá. Ušla tedy ještě pár desítek kroků a zastavila před hostincem. Potichu budovu obešla a oknem prolezla do malého přístavku, který hostinský postavil pro svého psa. Tam už na ni čekal. Nevěděla, jak se jmenoval doopravdy. Hostinský na něj vždy volal jen „pse“. U Černé vrány přenocovala za špatného počasí často a ve velkém, chlupatém Psu našla spřízněnou duši. Olízal jí obličej, potichu, aby je neslyšel pán domu, zaštekal a lehl si na ni. Spal tak pokaždé, aby té hodné holce nebyla zima. Byl opravdu velký a dívka vychrtlá, takže ji

objal prakticky celou. Myška ho pozdravila, pohladila pod krkem a stejně potichu, jako on zaštěkal, se zasmála. Tady v kotci byla snad jediná příležitost se smát.

Nemohla usnout. To ticho jí to nedovolilo. Už když sem přicházela, bylo tady něco špatně. Až teď si uvědomila, že to bylo to ticho. Vždy bylo slyšet tlachání štamgastů, hudba, nebo prostě něco. Dnes tu bylo pouze mrtvolné ticho. Jakmile na to přišla, nemohla ho vydržet. Musela zjistit, proč není slyšet nic až na lehké Psovo pochрупování. Opatrně se tedy zpod něj vykroutila a vyšla do zimy.

Šla pomalu. Velice pomalu. Každou chvíli se ohlížela, jestli jí náhodou někdo nepozoruje. Viděla však jen hejno havranů na jednom stromě. Ještě na něm lpěly poslední jehličky. Až o moc později si uvědomila, že to byl modřín.

Zastavila se pod oknem. Těch asi osm metrů překonávala skoro tři minuty. Uvnitř hospody bylo prázdkno. V jídelně i kuchyni panovala tma. Světlo vycházelo pouze z jediné místnosti. Zvědavost jí nedala a ona nahlédla dovnitř. Obraz, který viděla, jí skoro vyrazil dech – místnost musela být ložnice. Byla prázdkná až na postel u levé zdi a kříž visící nad ní. V posteli ležela hostinská. Vypadala strašně. Skoro jí nepoznala. Obličej měla celý od krve, kůži pod ní bledou jako sníh. Na straně hlavy měla prasklý nádor, ze kterého tekla hnisavá tekutina. Za ruku bez palce jí držel kluk. Mohlo mu být asi stejně jako Myšce a ona si to dobře uvědomovala. Velice, velice potichu jí prosil, ať neumírá. Nad oběma z nich se skláněla vysoká postava celá v černém. Na hlavě měla vysoký klobouk s širokou krepkou. Do obličje jí vidět nebylo. Zakrývala ho ohavná podlouhlá kožená maska, kterou si většina lidí spojila se smrtí. Myška však s nadějí. Morový doktor pomalu vrtěl hlavou. Stejně potichu, jako kluk nařikal, vydechl: „Kdybys mne zavolal dřív, možná bych byl schopen tvé matce pomoci. Je mi to líto, dítě.“

Na pár krátkých chvil opět zavládlo naprosté ticho. Myška se ani neodvažovala dýchat, ba pohnout se. Jako by jediný zvouček měl přestříhnout poslední nitku života, za níž se hostinská držela na tomto světě. Až od okna bylo vidět, když se hostinské přestala zvedat hrud'. Posvátné ticho tehdy přerušil ohlušující řev dítěte, které předčasně přišlo o matku. Myška sebou polekaně trhla. Řev se postupně měnil v jekot, ten ve vrískot. Kluk řval až do ochraptění. Doktor bez rozloučení odešel. Nechal ho, ať si s žalem poradí. Ať křičí a brečí, než vyčerpáním upadne na zemi vedle své matky do spásného spánku. Až se ráno probudí, bude někým úplně jiným. Bude zlomený, bude dospělý. Bude připravený na reálný svět a na to, jak moc tento svět bolí.

Chvilí stála v šoku. Tohle bylo poprvé, co kdy viděla někoho zemřít. Mrtvých viděla už několik, ale když jste svědkem toho, jak lidská duše opouští tělo, je to něco jiného. Z transu ji vytrhlo až jedno uvědomění – toto může být ona. Pokud něco rychle neudělá, bude to ona, která se na zemi svíjí žalem. Vlna adrenalinu okamžitě zaplavila její mozek. Musí ho zastavit. Musí.

Rozběhla se po ulici. Na chodidlech se jí začaly dělat omrzliny, jí to ale bylo v ten moment jedno. Doběhla ho až po asi tři sta metrech.

„Pane. Pane, prosím, stůjte,“ sípala. Doktor se otočil.

„Co chceš, dítě?“

„Pane, prosím. Moje matka je vážně nemocná. Má mor a já se bojím, že brzy umře.“ Mezi větami lapala po dechu. „Mohl byste se na ní prosím přijít podívat?“

„Ano dítě,“ odpověděl suše doktor. „Kde bydlí?“

„Těsně za městem, pane. Přímo vedle hlavní brány. Pojdte rychle, zavedu vás tam.“

„Ne.“

„Cože?“

„Nezavedeš.“

„Proč? C-chcete peníze? Asi bych byla schopná nějaké sehnat, já...“

„Mlč. Platí mně město, dítě. Z toho důvodu nechci peníze. Z toho samého důvodu nemůžu pomoci nikomu, kdo ve městě nežije.“ Mluvil klidně, bez stopy soucitu. Myška se mu podívala do očí. Do skleněných, tmavých očí té odporné masky. Nevyčetla z nich nic. Žádnou emoci, žádný pocit, nic. Byla zoufalá. V ten moment ho chtěla zabít. Zmohla se na jediné slovo – „Prosím...“ On jako by ji neslyšel. Chvilí se na ni díval těma svýma prázdnýma očima. Pak se otočil a odkráčel. Myška neměla sílu jít za ním. Prostě tam stála a nechala na sebe sněžit. Stála tam asi dvacet minut. Pak se vydala za matkou. Ten mráz už jí byl jedno. Kudy šla, tudy za sebou zanechala krvavé stopy – to už jí nohy omrzly tak, že začaly krvácet.

* * *

Domů se dostala, ale nic pěkného ji tam nečekalo. Vlastně ji tam nečekalo nic. Místo, kde její matka ležela, bylo prázdné. Už se jí ani nechtělo brečet. Nezačala panikařit, nebylo jí smutno. Dnešek ji zlomil. Nadobro. I když by se vše nějakým záhadným způsobem vyřešilo, ona už by stejně zůstala zlomená. Teď se jí to ale hodilo. Jinak by se už jistě zbláznila.

Ale přece jen si něčeho všimla. Peří. Všude kolem leželo černé, dlouhé peří. Když se podívala pozorněji, všimla si, že tvoří nějakou cestu. Vždy, když popošla o kousek dál, čekalo tam na ni další pero. Co když na konci této cesty byla její matka? Jen co ji to napadlo, musela se smát. Smála se zoufalým smíchem člověka v koncích. Smích brzy vystřídal strach. Co když... Co když je blázen? Co když si cestičku peří jen představuje? Co když tam doopravdy není? Ale...

Ona si připadala tak... Tak normálně. Ne. Připadala si... povznese-
ná. Taková... nad věcí. Jako kdyby konečně chápala, chápala, co po
ní svět chce. Pro co ji Bůh stvořil. Ne. Musí to být znamení. Musí
po té cestě z peří jít. Musí najít svou matku. Třeba ještě není pozdě
na její záchranu. A ona tam musí být. Musí. Musí...

Vydala se tedy na cestu. Nevěděla kam, ani jestli tam dooprav-
dy nějaká cesta je, ale věřila. Byla to její poslední možnost. Bez
matky... Bez matky by neměla chuť žít. Tak šla. Šla dál a dál. Šla,
až ji peří dovedlo na cestu a dál pokračovalo po ní. Nevěděla, jak
dlouho už jde, ale začalo se rozednívat. Takže dlouho. Velmi dlou-
ho. Nohy se jí začaly plést a navzájem si překážet. Žaludek ji bolel
hladem a hlava třeštila. Jen na chvíli si lehne, jen na chvíličku.
„Potřebuju přece nabrat síly, jestli mám někdy matku najít,“ říkala
si. „Jenom na chvíličku. To přece neuškodí.“ Viděla rozmazaně.
Spadla na kolena. „Jenom chvíličku se prospat.“

Ani ji nebolelo, když její tělo malátně dopadlo na zem. Zavřela
oči.

„Jenom chvíličku...“

Probudila se v něčím objetí. Byla šťastná. Alespoň do té doby,
než si uvědomila, že se vydala na cestu za matkou. Kdo ji to teda...
Zaječela.

„Kristus na nebesích! Holka, vždyť jsem z tebe málem dostal
infarkt!“ Setřásla ze sebe toho, kdo ji objímal. Kupodivu se vůbec
nebránil. Posadila se. Jela na voze spolu s dalšími lidmi. Zaječela
podruhé.

„Ale no tak, necháš toho už!“ Ti lidi byli mrtví. Jela na voze, který
odvážel nakažené morem do masového hrobu. Zaječela potřetí.

„Tak a mám toho dost!“ Ozval se hlas odněkud zepředu. Musel
patřit povozníkovi. Ze stejného směru se vynořila ruka a vzala ji
za vlasy. Přitáhla si ji až dopředu, vedle povozníka.

„To kdybych byl bejval věděl, že mi tady budeš takhle hulákat, tak bych tě nenabral! No co se tváříš tak překvapeně? Našel jsem tě na kraji cesty, jak spíš, vypadalas dost špatně, tak jsem tě vzal s sebou.“

Peří! Co když někde po cestě opustili jeho stopu? Ne, ne, ne, ne, ne... Myška seskočila z vozu. Všimla si, že jí ten muž něčím ovázal nohy, aby přestaly krváčet. Okamžitě se začala dívat po peří a... Ano, naštěstí našla cestičku černých per. V ten moment jí ze srdce spadl balvan.

„Co to děláš, holka? Co tě to probůh napadlo?“ Doběhla vůz. Táhl ho pěkný, statný, flekatý vůl. Poplácala ho po krku a naskočila zpátky na vůz.

„Kdo jste?“ zeptala se.

„No, já se jmenuju Orlon, ale lidi mi říkaj Starej Vorel, mám to radši. Ale kdo seš pro Kristovy rány ty?“ Muž vypadal děsivě. Obličej měl samou vrásku a jedno oko mléčně bílé – asi na něj byl slepý. Měl jen jeden zčernalý zub. Myšku překvapilo, jak dobře na to mluví.

„Já jsem Myška. Hledám svoji matku.“ Orel nevypadal, že by mu tím cokoli objasnila, ale prozatím se s tím spokojil. Ta holka se mu nějak nelíbila. Měla takový divný výraz, skoro až mrtvolný. Jako by nevnímala svět kolem sebe. Dívala se někam do dále a jednou za čas se pootočila, jako kdyby chtěla něco zkontrolovat. Chvilí se dívala někam doprava do příkopu a pak se zase zadívala přímo dopředu, do dále.

„A jak že ji chceš najít? A jak se ti vůbec ztratila?“ zeptal se jí.

„Sleduju peří.“

Litoval, že vůbec otvíral pusy. Stejně z ní nedostane žádnou srozumitelnou odpověď. Nemluvila normálně. Trochu chraptěla. Chuděrka. Vypadala na umřelou. „Co se jí asi tak mohlo přihodit?“ říkal si. Co se jí doopravdy dělo si nedokázal ani představit.

Jeli dlouho. Jejich jedinými společníky byli havrani na opadávajících stromech okolo nich. Hřbitov byl daleko od veškeré civilizace. V poslední době se rozrostl za hřbitovní zdi. Celá pláň byla pokrytá hlubokými jámami, z nichž už některé byly naplněné těly a zaházeny hlínou. Nad každou byl do země zabodnutý jeden malý dřevěný kříž. Myška s Orlem sem dojeli, až když už opět zapadalo Slunce. Orel zastavil.

„Prrrrr, Pegasi, prrrr!“ volal Orel na svého vola. Zastavili hned vedle jedné zcela plné jámy. Orel k ní přitlačil vůz. Odpoutal Pegasa, ať se zatím trochu napase. Dal se do vyhazování těl. Byla to tvrdá práce. Mrtvé lidské tělo je těžké. Špatně se zvedá a nosí. A on jich měl přenést přes deset.

„Myško! Pojď mi s tím pomoci!“ Byla dost stará na to, aby se sama toulala po světě, tak byla dost stará na to, aby mu pomohla s přenášením mrtvol. Žádná odpověď.

„Hej, Myško!“ Zase nic. Rozhlédl se kolem. Myška nikde nebyla.

„Myško?“ Ticho. Jako by se po ní zem slehla.

„Sakrapráce!“ Hledat ji nehodlal. Dal jí najíst svého chleba, napít své vody, ovázal jí rány a ta malá zmije utekla hned, co dostala první příležitost. „To máš za to, že ti jí bylo líto, ty hlupáku!“ znělo mu v hlavě.

Myška sebrala další pířko. Zavedla ji až na druhou stranu hřbitova. Z jedné ze zasypaných jam rostl mohutný strom. Byl vysoký, široký, s hustou korunou. Měl dřevo černé jak uhel. Pera vedla až k němu. Myšce bilo srdce, když sbírala poslední. Našla odvalu a potichu zachraptěla – „Mami?“ Její hlas jí samotnou překvapil. Byl hrubý. Zkusila to znovu, tentokrát trochu hlasitěji – „Mami?“ Nikdo jí však neodpověděl. Začínala se bát. „Mami!“ Křik ji rozkašlal. Byl to ošklivý, sípavý kašel. Ne. Není tady. Nečeká na ni. Je pryč. Slyšeli ji pouze havrani na černém stromě. V ten moment

se poprvé rozbřečela. Slzy jí tekly po tvářích a studený lednový vzduch jí foukal do vlasů. Opřela se zády o strom. Brečela potichu, ale slz bylo hodně. Brečela, než se něčí ruka dotkla jejího ramene.

* * *

Trhla sebou. Orel to být nemohl, pořád na druhé straně hřbitova vykládal těla. Slyšela, jak na ni před chvílí volal. Její matka také ne, její dotek by poznala hned. Neodvážila se podívat za sebe. Zavřela oči.

„Proč pláčeš?“ ozval se hlas odněkud nad ní. Zněl melodicky. Zpěvně. Krásně. Nic neřekla.

„Ale no tak, mně se můžeš svěřit. Neboj, nic ti neudělám.“ Ten hlas se jí líbil. Z nějakého důvodu ji uklidňoval.

„Ztratila jsem matku.“ Řekla to šeptem.

„No tak to mám pro tebe výbornou zprávu. Já vím, kde je tvá matka.“

„Opravdu?“

„Ano, samozřejmě, proč bych měl lhát.“ Ten hlas zněl povědomě. Jako by ho už někdy dříve slyšela.

„A... A můžu ji vidět?“

„Obávám se, že takhle ne.“

„Proč? Jak ,takhle‘?“

„Tvá matka je mrtvá, drahá. Vidět ji ale můžeš.“ Něco těžkého ladně dopadlo vedle ní. Hlas se přiblížil až k jejímu uchu. Připadalo jí, že ho slyší zevnitř své hlavy. Jako by byl vždy její součástí.

„Jak?“

„Jednoduše, musíš se stát mou služebnou.“ Začala pociťovat nutkání otevřít oči.

„Na to ale musíš nejprve otevřít oči.“ Myška je pomalu otevřela. Před ní nikdo nestál. Cítila lehký dech na své levé tváři. Nádech. Výdech. Otočila hlavu.

Ať viděla cokoli, nebylo to lidské. Byla to obrovská vrána s mnoha hlavami, které se všechny dívaly na Myšku. Kolem krku měla široký límec černého peří. Zpod záplatovaného pláště jí trčely dvě velice dlouhé, kostnaté ruce. Nohy měla jako zpřerážené, kolena ohnutá dozadu. Byly celé ovázané látkovou bandáží a zakončené dvěma hrozivými spáry s dlouhými drápy. Pahýly po křídlech na jejích zádech sebou neposlušně trhaně tikaly. Nad hlavami se jí vznášela rozpraskaná zlatá koruna. Myška se nebála. Tvor s tak líbezným hlasem nemohl být zlý. Vtom všechny hlavy zároveň promluvily.

„Výborně.“

„Co teď?“

„Teď je volba na tobě. Vidiš ty havrany kolem? Už dlouho tě sledují. Všichni to jsou moji služebníci.“

„Kdo jsi?“ Bytost se neoddálila, ani z Myšky nespustila žádné ze svých mnoha očí.

„Říkej mi Král Vrána. Jsem... na tom nesejde. Důležité je, že sbírám těla lidí zabitých morem. Neptej se proč. A mí Havrani mi je pomáhají získat. Přinesli mi i tvou matku, víš? Můžeš ji znovu vidět. Ale jen pokud se staneš jedním z nich.“ To už ale byla Myška rozhodnutá.

„Ano.“ Král Vrána se na ni stále díval oranžovými očima bez víček.

„Skvěle.“

„Co mám udělat?“

„Jen vyslov mé jméno. Řekni *Rex Corvus*.“

„*Rex Corvus*.“ Všechny hlavy Krále Vrány se naráz usmály.

„Perfektní.“

Myška spadla na zem. Z ničeho nic se jí zmocnila hrozná bolest. Chtěla zařvat, vyšlo z ní však jen kráknutí. Chytila se za kolena. Bylo z ní politováníhodné krákající klubíčko, svíjející se na zemi. Její kůže začala pálit. Tisíc jehel se dralo na povrch zevnitř jejího těla. Peří. Všechny kosti se jí lámaly, přetvarovávaly se. Její ústa srostla, takže ani řvát a ulevit tak bolesti už nemohla. Až teď si uvědomila, proč Král Vrána zněl tak povědomě. Jako by si byli blízcí. Zněl jako pokroucená verze její matky. Že jí to nedošlo rovnou. Je to podvodník. Byla si jistá, že umře. Těšila se. Ale ne. Bolest neustávala. Zdálo se jí, že trvá hodiny. Potom křup. Přestala. Zkusila se pohnout. Kupodivu to šlo. Roztáhla ruce. Roztáhla *křídla*. Zamávala s nimi. Vznesla se. Zoufale naletěla na Krále Vrání. Ten ji však lehce chytil a přiškrtl. Zasmál se.

„Další. Další naivní dítě. Další služebný Havran. Další voják do armády.“

Plíce města Harbin

Peter Madro

Kousek pečeného sysla dopadl na zem. Šú měl štěstí. Postával právě u stánků s jídlem a díval se správným směrem. Vyrazil ze svého úkrytu, popadl maso, než z něho mráz vysál všechnu vůni, a rozběhl se domů. Běžel rychle a držel se těsně u zdí, nenápadně, tak jak ho to kdysi učila máma. Doběhl ke známému plotu z latěk a protlačil se mezerou. Pak ho ještě čekalo několik skoků opuštěnou zahradou, než se ocitl v teple svého domova. Jeho srdce se ještě nestačilo upokojit po rychlém běhu a pohyb těl ve tmě mu napověděl, že svůj úlovek bude muset vybojovat se svými příbuznými. Šú se připravil a naježil srst. Náhle ho oslepilo prudké světlo a do zad se mu opřel mrazivý vítr. Jedna z desek, která tvořila zeď skryše Šúovy rodiny, byla pryč a ve vzniklé díře se tyčil jeden z Velikých lidí. Byl celý modrý a tam, kde Velicí lidé mývají tvář, mu svítily jenom oči skryté v záhybech hrubé látky. Šúa obestřel podivně zapáchající dým a než stihl cokoliv udělat, natlačil se mu do bolavých plic. Pak už nebylo nic.

* * *

Li Pingova skupina byla spolehlivá. Doktoři to dobře věděli a nechávali lovcům část svého přídělu rýžové pálenky. Výměnou za to získávali přesně značené mapy a nepoškozená krysí tělíčka s řádným označením, doručená hezky z rána, aby se neplýtvalo denním světlem.

Pro Wej Jenlina a jeho kolegy se jejich špinavá práce v průběhu posledního týdne stala odpornou rutinou. Když je odvolávali ze škol na jihu, doufali, že budou léčit lidi, ale tohle je prý také způsob, jak pomáhat. Slunce se právě prodíralo ranní mrznoucí mlhou a medicí pokuřovali u zadního vchodu do nemocnice, zatímco několik místních pomocníků, bez lékařského vzdělání, třídilo krysí mrtvolky podle ulic, kde byly uloveny. Pak je dezinfikovali a přidělávali za končetiny na desky označené podle okrsků. Tyhle bizarní nástěnky poté předávali studentům, všechno Číňanům, aby se v nich dle libosti povrtali. Byla to sice špinavá, ale efektivní metoda. Jestliže se v některé čtvrti rozšířila nákaza mezi hlodavci, všichni věděli, že se mají připravit. Do tří dnů tam totiž začnou umírat lidé.

Jenlin se postavil ke své desce. Nebyl zvyklý kouřit, a když se mu chuť laciného ruského tabáku smísila v ústech s pachem dezinfekce, litoval, že se nechal kolegy umluvit k té jedné cigaretě. Soustředil se raději na práci. Sebral nůžky na obvaz a zkušeným pohybem rozstříhl krysí kůžičku od análního otvoru až ke krku. Opatrně, aby se břišní dutina zbytečně nezalila tělními šťávami. Rozstřiženou kůži podržel rozevřenou a otevřel mrtvému zvířeti hrudník.

Jenlinovi už na to stačilo pouhých pět pohybů – několik vteřin. První nález byl pozitivní. Jenlin to považoval za zlé znamení. Navíc pachut v ústech stále odváděla jeho pozornost. Chtělo se mu odplivnout, ale věděl, že by pak musel přežít zbytek směny s usliněným vnitřkem své masky, tak raději horkou slinu spolkl.

V té samé chvíli krysa pod jeho nůžkami zapištěla a začala se zmítat. Jenlin se lekl, až málem nástroj upustil. Rychle se ovládl, otevřel krysou až k čelisti a dalším pohybem rozstříhl její hrudní koš, nedbajíc na chirurgickou přesnost, a raději o krok uskočil.

Zvíře vydávalo cosi smíšeného s krví a ochablo. Černá tekutina z rozstřížených plic se mísila s vyhřezlými střevy. Další pozitivní nález.

Jenlin cítil, jak obsah jeho žaludku opouští své místo a žene se vzhůru. Nejprve se snažil zvratky polykat. Když pak zjistil, že je to zbytečné, vyběhl nejkratší cestou na dvůr. Zuřivě si z tváře strhával vrstvy pozvracené gázy a házel je do sněhu. Ze všech sil odolal nutkání utřít si rty rukama v rukavicích potřísněných krysími štávy. Opřel se o zeď vedle dveří a v předklonu ze sebe nechal vytékat hlen a sliny. Hluboce vdechoval venkovní chlad a zíral na sních mezi svýma nohama. Cítil, jak se mu výjev se svíjejícím se hlodavcem vpaluje do víček a věděl, že na něj bude čekat, až večer zamhouří oči.

„Jenline!“

Mladíka udeřilo přítelovo žoviální zvolání jako průvan.

„Už jsme se ani nesázeli a ty to teďka pustíš? Vždyť jsme těch mrňavých parchantů rozstříhali celý stovky. Neříkej, že si snědl něco z kantýny.“

„To je z toho tvého laciného kuřiva, Bingwene,“ nedal se Jenlin. Překvapilo ho, že je jeho kolega už převlečený do civilu, a nadzvedl obočí.

„Dnes máme padla, v každý várce jsou nakažený kusy.“

Mezi přáteli nastalo ticho. Oba napínali uši a naslouchali zvukům za nemocniční zdí. Město zatím nic netušilo a bzučelo životem jako každý den.

„Jenline? Co kdybychom zašli ke staříkovi na čaj?“

Odpovědí mu bylo jenom přikývnutí. Jenlin se zde, v Harbinu, narodil. V nemocnici, kterou nechal doktor Wu před měsícem spálit pro neudržitelné hygienické podmínky.

Po dlouhých letech studií v Šanghaji už mnoho lidí ani míst nepoznával, ale pořád to ještě bylo jeho město. Jeho mizející vzpomínky.

* * *

Starý Žheng vlastnil malý koloniál bokem od hlavní ulice. Na pultě vždycky stál obří samovar a před tím, než se objevila náka-za, stařík z něj každému zákazníkovi servíroval čaj bez ohledu na to, jestli něco nakoupil. Sousedé z celé ulice se u něj potkávali a klevetili, jako kdyby vlastnil nejlepší čajovnu v Čchingu. I teď obchod voněl jasmínem a borovými šiškami, ale čaj jste si mohli vzít už jen s sebou. Žheng byl jedním z prvních obyvatel Harbinu, kteří začali nosit roušky, a navíc to začal vyžadovat i od všech svých zákazníků. Sousedům se to moc nelíbilo, ale doktoři tam rádi chodili, protože se cítili bezpečně. A bezpečí v Harbinu bylo jako šafránu. Bylo zapotřebí si k němu přivonět.

„Jak se vám dnes daří, starý pane Žhengu?“ zvolal Bingwen, ještě ani nestačili vejít do přehřátého krámků.

Jenlin se uctivě uklonil a nasadil nejomluvnější výraz, jakého byl schopen. Přítelovo energické vystupování mu nejednou zvedlo náladu, ale zde, na severu, bylo pro mnohé až příliš moderní. Žheng si z toho starosti nedělal. Smál se očima, jako by se bavil nejlépe za celý týden. Vyměňoval si s mladíky klepy i novinky z ruských novin, až by jeden věřil, že si je umí sám přečíst.

„Pánové,“ zvedl stařík znenadání svůj kostnatý ukazováček a zadíval se vlídnýma očima někam za dva přátele. Stála tam mladá dívka.

Když vešli, už musela být v obchodě. Počínala si však tak nenápadně, že nebýt Žhenga nebyli by si jí vůbec všimli.

„Dobrý den, pane Žhengu,“ pozdravila dívka tiše. Lékařům věnovala pouze krátký, zvědavý pohled a sklopila oči.

„Krásný den, Lan-Lan. Jak se vede panu otci?“ zeptal se starý obchodník se stále stejnou srdečností.

„Bolí ho nohy, pane Žhengu. Pozdravuje vás a ptá se, jestli nemáte něco, s čím by mu je mohla Liling natřít.“

„Ale jó, něco bych tu pro něj našel, počkej chvíličku.“

Zatímco se stařík přehraboval ve svých vzácnějších zásobách, oslovil dívku Jenlin. Tajně doufal, že v koloniálu narazí právě na Liling.

„Ty budeš Liu Lan. Liu Fengova nejmladší, že ano?“

Dívka jenom plaše přikývla.

„Já jsem Wej Jenlin. Známe se s tvým otcem. A taky s tvou sestrou. Budeš je ode mě pozdravovat?“

„Budu, pane Weji,“ odvětila nesměle.

Pak nastalo ticho, ve kterém bylo téměř slyšet, jak Bingwenovi roste pod rouškou úšklebek.

„Kde máš sestřičku, Lan-Lan? Nebývala to ona, kdo chodíval nakupovat pro otce?“ k Jenlinovu zděšení spustil Bingwen hlučně. „Ne, že bychom nebyli poctěni, že tě poznáváme, ale kdyby s tebou přišla i Liling, tady Jen-Jenovi by to udělalo náramnou radost.“

„Tátu bolí nohy a ona mu je prý líp maže. A taky táta říkal, že už jsem dost stará, abych vyřídila nákupy sama,“ vyřítila ze sebe Lan jedním dechem. „Díky, pane Žhengu.“

Vzala si od staříka balíček s léky.

„Na viděnou, pane Žhengu.“ Položila na pult minci a nebylo jí.

„To se ti tedy povedlo, Bingwene,“ zamračil se na přítele Jenlin. „Vyděsil jsi ji.“

„Nevím, kdo si tady namlouvá dívku přes její malou sestřičku.“

„Nikoho si nenamlouvám,“ namítal Jenlin, i když cítil, jak mu rudnou uši. „Znali jsme se ještě jako děti. Předtím než mě matka vzala do Šanghaje.“

Dva přátelé a Žheng ještě chvíli vzpomínali na Harbin Jenlinova dětství. Na pomalejší a barevnější život před válkou, před tím, než do města začali ve velkém proudit lovci z jihu, a taky na sousedy, kteří se, naopak, vydali za prací do Pekingu nebo ještě dál.

Ještě toho večera přijelo do Harbinu vojsko. Vysocí mandžušští vojáci s puškami a bajonety odřízli město od světa a obsadili ulice. Místo tváří měli pytle nebo pásy gázy. Na předpisy doktora Wu Lien-Tiho dohlížela opravdová armáda duchů. Byl cítit neklid. Místní Číňané a o to víc Rusové neměli Japonskem podporované Mandžui právě v lásce. Ani když by byli neozbrojení a s lidskými tvářemi.

Přesně jak napověděly krysí mrtvoly, situace se rychle zhoršila. Nepomáhala ani skutečnost, že zahraniční lékaři odmítali nosit roušky. Jenlin s Bingwenem, kteří se jimi obalili hned, jak dorazili do města, byli proto přiděleni k vagónům, kam se izolovali příbuzní nemocných bez potvrzených příznaků. Těch chudších. Každý z vagónů měl přidělenou pícku a zásobu uhlí, přesto v nich byla strašlivá zima. Objevovaly se i jiné nemoci. Rozlišit třeba chřipku od prvotních příznaků nákazy bylo složité, a tak bylo každé zakašlání důvodem ke zděšení. Během tří dnů museli medicí odvést téměř polovinu těch, co byli izolováni v den příchodu vojáků. Odváděli je umírat do nemocnice mezi ostatní nakažené. Umírali s plícemi naplněnými krví a černým hlenem. Každý, kdo dýchal stejný vzduch jako oni, se nakazil, a téměř každý, kdo se nakazil, zemřel.

* * *

Když Jenlin spatřil Bingwena, vyděsil se. Jejich nová úloha oba vyčerpávala na těle i na duchu a různé časy směn jim bránili vídat se. Ten, který býval z těch dvou vždycky veselejší, teď stál se svěšenými rameny a s prázdným výrazem zíral přes vyliďněnou ulici na bránu nemocnice. Na spodním rtu měl přilepenou dávno zhaslou cigaretu. Jenlin se postavil přítelovi přímo do zorného pole, ten zamrkal a vyplivl oharek.

„Tohle je šílenství, Jenline, jako kdyby někdo vyrval tohle město ze země a hodil jej rovnou do pekel. Chtěl bych opět stríhat krysy.“

„Víš co, já taky. Pojdme k Žhengovi. Možná tam ještě pořád má ten svůj kousek normálního světa.“

Šli rychle a rázně, aby se vyhnuli večernímu mrazu, ale v naprostém tichu.

U Žhenga bylo stejně teplo, přátelsky a voňavě jako vždycky. Překvapil je však Liu Feng. Stařík balancoval na svých křivých nohou a s jasnou nechutí právě platil nákupy pro domácnost.

„Dobrý večer, pane Liu Fengu,“ pozdravil Jenlin zdvořile, i když v něm vrtalo zvláštní podezření. „Dnes nenakupuje Liu Lan? Pěkně se nám s ní povídalo.“

Feng věnoval mladíkům kyselý pohled.

„Ještě si neumí pořádně spočítat drobné a já se nenechám ožebračovat. Ani vlastní rodinou. A navíc jsou ulice plné vojáků a hezká dívka, třeba ještě dítě, je pro ně jako kus jehněčího pro prašivé čokly.“

Stařík se natáhl za svým nákupem, Bingwen jej však předešel a vzal balíček ze Žhengových rukou.

„Pane Liu, prosím, nechte nás vám s tím pomoci.“

Mladý doktor nedbal starcových protestů a zamířil ke dveřím i s jeho nákupem.

„My jsme přece bývali sousedé, rádi vám s tím břemenem pomůžeme,“ pokusil se staříka upokojit Jenlin.

Tomu už nezůstalo nic jiného než mávnout rukou a nechat si nechtěnou pomoc vnutit. Jenlin si pamatoval cestu k Liuovým, a tak je vedl přímou cestou. Naproti tomu starý Feng se vlekl, pořád si na něco stěžoval a zbytečně zdržoval navzdory prosincovému chladu. Když konečně došli k jeho domu, bez poděkování vyrval balíček Bingwenovi z rukou a protáhl se dovnitř sotva otevřenými dveřmi.

Bingwen si stáhl roušku a zapálil si.

„Tohle se mi vůbec nelíbí,“ poznamenal.

„Ano, uvnitř se nesvítilo. A taky Liu Feng. Vždycky to byl hořký, nepříjemný muž, ale dnes se choval hodně podivně.“

„Liu Lan, ta byla taky hodně vyděšená, když jsme ji potkali u Žhenga.“

Mladíci se rozhodli, že se pokusí zjistit něco víc nejprve od Fenga. Ten už jim však neotevíral a zpoza dveří se ozvalo několik nelichotivých zvolání. Vrátili se tedy do nemocnice. Místo vrchního lékaře našli pouze asistenta doktora Mesneyho. Mluvil jenom mandarínsky, měl stejně povýšenecký postoj vůči Číňanům jako jeho nadřízený a stejně tak nenosil masku. S blahosklonným výrazem si nechal vysvětlit situaci, zavolal dva mandžuské vojáky a poslal je pryč s tím, že ve čtyřech si poradí, ať je čeká cokoliv.

Jenlin měl celou cestu srdce až v krku. Když přišli k Fengově domu, nejprve se opět pokusil do staříka vmluvit trochu zdravého rozumu. Marně. Tentokrát se zevnitř neozvala ani hláska. Vojáci netrpělivě vykopli dveře a vrazili do domu.

Uvnitř hořela jenom jedna svíčka. Stařec byl sám. Zaútočil na muže nadávkami, a tak ho jeden z vojáků necitlivě přitlačil pažbou ke zdi. Ten druhý zatím vyrazil úzkým schodištěm rovnou

na půdu. Jenlin se pustil za ním. Voják vykopl dvířka, zkušeným pohledem zkontroloval prostor za nimi a ustoupil.

„Tohle tu vídáme pořád, pane doktore,“ přecedil přes roušku, když kolem něj Jenlin procházel.

Z půdy vanul mráz. Mladíkovy oči se pomalu přizpůsobovaly slabému světlu. Postupně rozeznával obrysy tří těl. Jedno po druhém. Přímo pod otevřeným stropním oknem ležela Liling. Úzký proužek měsíčního světla z otevřeného stropního okna rozsvěcoval její bílé ztuhnuté ruce. Tvář měla skrytu temnotou. Na vzdálené straně se črtalo ženské tělo s hlavou obvázanou ručníkem. To musela být Chyjou, Fengova nejstarší dcera. Stařík prý ještě v listopadu tvrdil, že se vdala do Pekingu. Přímo u vchodu na půdu seděla Lan. Jenlin ji zahlédl, až když se obracel k odchodu. Setkaly se jim pohledy. Téměř porazil vojáka, když vybíhal zpět na schodiště. Cítil, jak ho pálí oči a zároveň v něm roste vztek. Chtěl starému Fengovi vyrazit ty prolhané zuby, které mu ještě zbývaly, ale když ho uviděl, stařec ležel na podlaze a řval pláčem. Volal svá děvčátka.

* * *

Liu Lan ležela vystřená na stole. Oči už měla zatlačené. Udělal to Bingwen, nebo možná jeden z vojáků. Šin Pej, jeden z pomocníků, kteří měli noční službu, ji zase umyl.

„Pane, je mi to líto, ale tahle byla nejmíň zmrzlá,“ řekl, když viděl Jenlinův pohled. „Jestli chcete, zavolám některého doktora ze směny.“

„Já to udělám. Jestli chceš, klidně se vrať na ubytovnu a trochu se vyspi, nebo si dej něco k pití z mých zásob“ nabídl se Bingwen.

Jenlin se podíval oběma mužům do očí a pokusil se jim pohledem poděkovat. Nebyl si jistý, jestli to svedl. Raději řekl: „Děkuji

vám, pánové, toto ještě zvládnou. Těch lékařů, co jsou ještě tady, je potřeba nahoře.“

Přistoupil k mrtvé a viditelně zaváhal. Pořád ho pálily oči.

„Raději začneme.“

Její prsa ještě ani nestihla vzpučet a už tu stál Jenlin a vedl mezi ně skalpelem dlouhý řez. Pak jeden šikmý řez ke každému pleci. Její pokožka byla pořád dětsky jemná, přestože měla barvu zmraženého masa. Vnikl prsty do břišní dutiny a odchlípl její kůži. Postupně ji odděloval od hrudního koše, nejprve na levé, pak i na pravé straně. Když byl hotov, Bingwen mu podal pilu na kosti. Jenlin přeřezával žebra, jedno po druhém a najednou mu zůstala v ruce kompletní hrudní kost. Došlo mu, jak málo byl připraven na tu malou podrobnost celého procesu, a totiž, že bude muset část dívčina těla vyjmout úplně ven a někam položit. Ale kam? Nic mu nepřišlo dost důstojné. Začínal cítit, jak panikaří, když ucítil na rameni Bingwenovu ruku. Přítel mu kost opatrně sebral z pěsti a položil ji na připravený tácek. Oba nahlédli do otevřeného hrudníku. Nebylo potřeba ani odebírat vzorek. Plíce byly zčernalé sraženou krví a pokryté bílými ložisky Yersinie.

„Šin Peji, prosím vás, pořádně se dezinfikujte a běžte zpátky na tu adresu. Pan Liu Feng musí do karantény. Jenline, ty se umyj a jdi si lehnout. Já už dám do pořádku papíry.“

Jenlin šel. Už neměl sílu namítat. Hučelo mu v hlavě. Při každém mrknutí viděl střídavě Laniny černé oči a ještě černější plíce.

Té samé noci byl Liu Feng zavřen do jednoho z vagónů. Všechno jeho majetek vytahali vojáci na ulici a spálili před zraky zvědavých sousedů.

Nález těl Fengových dcer spustil razie po celé ulici. Nálezů bylo hodně, víc než kdokoliv čekal. Ve snaze vyhnout se nucené izolaci a spálení majetku, skrývaly rodiny své milované na půdy, pod matrace nebo, jestli to mráz dovolil, je tajně pochovávali na svých

zahradách. Tím se vystavovali nákaze a vojáci našli mnoho domů, kde už nebyl nikdo naživu, aby jim přišel otevřít.

Při jedné takové razii chytnul od sousedního domu i Žhengův koloniál a shořel na troud. Staříkovi se podařilo zachránit dost z jeho jmění, aby neskončil na mizině. Obří samovar, borové šišky i vůně jasmínu však, bohužel, zmizely v popelu.

Jenlin a Bingwen se na hrůzném kole pohnuli o další kousek dál. Od mrtvých hlodavců přešli k živým lidem a od nich pak k mrtvým. U mnoha nalezených zesnulých se nedala zjistit příčina smrti pouhým ohledáním a zjistit ji spolehlivě mohlo změnit osudy celých rodin.

* * *

Jenlin od rána do úmoru otevíral hrudníky. Rudá krev, černé skvrny, bílá bakteriální ložiska. Všechno se mu to před zavřenýma očima střídalo s Liu Laniným mrtvým pohledem. Cítil mrazivý průvan i ve vyhříváných místnostech a ve spánku se k němu vracely krysy. Tisíce rozstříhaných tělíček se zmítaly přilepené na deskách. Vy-
hřezlá střeva z nich visela jako šnůry, ze kterých odkapával černý hlen z roztržených černých plíc. Jenlin se s trhnutím vzbudil a zíral do černého stropu. Bylo dlouho před rozedněním, ale on věděl, že už neusne. Oblékl se a vyrazil do černých zimních ulic.

Studený vzduch jej osvěžoval i přes roušku. Uklidňovalo ho to. Krácel prázdnými ulicemi s očima zapíchnutýma do černé noční oblohy, když se něco z ničeho nic dotklo konce jeho kalhot. Snažil se to odkopnout, ale rychle mu došlo, že to není žádné zvíře. Pomalu sklonil hlavu. Ležel tam člověk. Muž. Temnota mu vzala věk, ale i tak bylo vidět, že se mu pod nosem lesknou dva krvavé proužky. Když se u něj objevily příznaky, ten nešťastník se vyplazil umřít do mrazivé noci, aby uchránil své příbuzné před izolací

a jejich majetek před ohněm. Vystíral k Jenlinovi ruce a bezhlasně otevíral rty. Jenlina překvapil vlastní klid. V jeho mozku něco povolilo, jako tkanina nastřížená látky.

„Tvé plíce jsou černé,“ řekl tomu muži. Zvedl zrak a pohlédl do ulice.

Černotou se plazily desítky těl. Nemocní čekali na setmění a děkovali chladné noci, že neprodlužuje jejich trápení.

„Všichni máte černé plíce,“ pronesl potichu.

* * *

„Příteli, mám dobré zprávy,“ spustil Bingwen hned, jak si k němu Jenlin přisedl. „Zařídil jsem u správce, aby ubytoval Žhenga v naší ubytovně. Horší je, že už nemáme co pít.“

Odpovědí mu byl unavený úsměv.

„Co se děje? Myslel jsem, že budeš mít radost.“

„Vždyť mám,“ odložil Jenlin netknutou misku husté polévky. „Já jsem jen strašlivě unavený, Bingwene. Všechna ta smrt, ta čern. Všichni ti lidi, co jsem rozřezal. Všichni byli pozitivní, Bingwene. Všichni. Já chci jen vidět jedny normální, růžové, zdravé plíce.“

Bingwen se snažil zachytit přítelův pohled, ale ten pořád těkal. Vystřel ruku k jeho čelu, jestli není horké. Jenlin neuhnul, ale uklidnil se.

„Neblázni, nic mi není.“ Zamračil se. „Víš co? Zajdeme večer za Žhengem oslavit jeho nový domov. Sice nemáme co pít, jak si říkal, ale můžeme si zahrát karty.“

„Dobře, dohodnu to s ním,“ odvětil potěšeně Bingwen. „Ještě jedna věc. To, že tam bydlí, je zatím jenom mezi námi.“

* * *

Tři přátelé se večer sešli, jak se dohodli. Žhengovi i přes jeho neľichotivou situaci nechybĕla obvyklá vlídnost a optimismus.

„Není to poprvĕ, co budu v tomhle mĕstĕ začínat od nuly,“ poznamenal a ke všeobecnĕmu potĕšení otevřel láhev ťvestkovĕho vína.

Bingwenovi se vrátila jeho obvyklá ťzoviálnost, a dokonce utrousil nĕkolik vtípů. I Jenlin se cítil osvĕťzen a při pohledu na ĕipernĕho stařika snad pocítil nĕco jako záchvĕv nadĕje.

Zdrťeli se dlouho do noci, a kdyť se srdeĕně louĕili, byli uť všichni hodnĕ unaveni. Poprvĕ po dlouhĕ době i jinak neť prací a smrtí. Jenlin nejprve doprovodil mírnĕ pťipitého Bingwena do jeho pokoje a ujistil se, ťe má vĕše, co potťebuje. On sám pil jen málo, ĕhtĕl si udržet ĕistou hlavu. Beze snů.

Zamířil do svĕho pokoje. Chvíli si jeťtĕ ĕetl. Pak vstal, oblékl si pláťt a vydal se setmělými chodbami zpátky ke ťhengovi.

„Omlouvám se, pane ťhengu, doufám, ťe vás nebudím,“ oslovil starce, kdyť mu otevřel uť pťevleĕen do noĕního ťupanu. „Obávám se, ťe jsem zde upustil svoji pťůkazku. Nevadilo by vám, kdybych se po ní podíval?“

„Ale vůbec ne, pane Weji,“ odpovĕdĕl stařec a otoĕil se, aby Jenlina uvedl dovnitř.

Ve stejné chvíli, kdy se za ním zavřely dveťe, mladík pťiskoĕil ke starci a zabodl mu do krku injekĕní stťříkaĕku naplnĕnou morfinem. ťheng se neúčinnĕ ohnal pĕstí a padl na bok. Jenlin vědĕl, ťe i kdyť jeho obĕť dostala smrtelnou dávkou, chvíli potrvá, neť vydechne naposledy. Nedokázal vťsak ĕekat a dívat se na ťhenga, jak umírá. Zabalil ho tedy do svĕho pláťtĕ, pťitáhl k oknu a vysoukal ven, na dvůr, který ubytovna sdílela s nemocnicí.

V nemocnici se slouťilo celou noc, takťe Jenlin chvíli ĕekal, jestli se nespustí poplach a vyskoĕil za tělem. Stařík byl ťĕťší, neť se zdá-

lo a Jenlinovi trvalo dostat ho do pitevny déle, než čekal. Naštěstí byla v přízemí. Vyložil Žhengovo tělo na stůl a dopřál si několik minut na uklidnění. Teď už byl v bezpečí. Měl vymyšlených dost výmluv pro případ, kdyby byl objeven s neznámým tělem v pitevně. Přesto postupoval rychle. Dlouhý řez od pupku až ke klíční kosti, pak krátké řezy k plecním kloubům, odchlípnout kůži a rychlými řezy ji oddělit od žeber. Několik pohybů, jen pár krátkých vteřin. Když odděloval druhou stranu kůže, muž pod jeho skalpelem sebou trhnul a z rozřezaných útrob se mu dral výkřik. Jenlin mu jediným pohybem přeřízl hrdlo a raději o krok uskočil.

Ze Žhengových úst vyšla trocha krvavé pěny a ochabl. Jenlin poslouchal, jestli k němu nedolehne zvuk nohou běžících po schodech. Všude byl klid. Vrátil se tedy k obhlídce. Starcův žaludek byl ve špatném stavu. Měl znaky dlouholetého požívání opia. Starý dobrák Žheng měl přece jenom nějaké nelichotivé tajemství, a taky to byl důvod, proč nezabrala jedna injekce morfinu. Skutečný důvod Jenlinova zájmu však ležel pod hrudní kostí. Dobře věděl, že stařík od začátku nákazy nosil roušky. Nechodil do společnosti a trval na tom, aby lidé, kteří chodí za ním, byli stejně chráněni. Neměl ani jediný příznak. Jeho plíce musejí být zdravé. A růžové. Normální. Možná jediné zdravé plíce ve městě. Když Jenlin odstranil hrudní kost, skoro se rozbřečel.

Odhalené plíce pokrývaly tmavé skvrny. Napadlo ho, že mají tvar čajových lístků. Mezi nimi se vinuly kropenaté pásy bakteriálních ložisek. Třpytily se Jenlinovi do tváře jako výsměch.

* * *

Když nad ránem konečně usnul, spatřil Liu Lan. Ležela na pitevním stole, opírala se o lokty a sledovala, jak jí rozřezává odhalené

útroby. Zvedla k němu oči a plačtivě se zeptala: „Co mi to děláte, Jen-Jene?“

„Ještě chvíli vydrž, zlatíčko, jenom se podívám na tvé plíce, ale neboj se, žiješ, takže budou určitě zdravé,“ odpověděl Jenlin šepetem ke stropu svého pokoje, příkře osvětleného slabým ranním sluncem. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že to, co jej probudilo, nebyla noční můra, nýbrž Bingwenovo klepání.

„Neslyšíš? Vstávej! Počkej, až ti povím, co se v noci stalo.“

Jenlin se rychle oblékl a vpustil přítele do svého pokoje.

„Doktor Mesney umřel. Dostal ho mor. Rusové obsadili hotel, kde bydlel a spálili jeho věci, úplně stejně jako nějakému železničnímu dělníkovi.“

„To se dalo dost dobře čekat, nenosil vůbec roušku a chodil mezi nemocné, jako by se nic nedělo.“

„Jo, ale doktor Wu teď lítá jako vejř, že prý byly v těch spálených věcech nějaké důležité dokumenty a taky někdo ukradl Mesneyho mikroskop. Takže máme zase jenom jeden. Pomocníci pobíhají jako bezhlavé slepice, protože jim stále nikdo neřekl, kdo tady teď velí. To znamená, že dnes nikoho nerozřežeme.“ Bingwen pokrčil rameny.

„Stejně bychom se měli jít podívat, jestli nebudeme někde užiteční.“

Když přecházeli přes dvůr, Jenlin hodil zrakem na haldu mrazem zčernalých mrtvol pod přístřeškem. Postávali u ní pomocník a některý z doktorů a marně čekali na povoz, který je měl odvézt na železniční stanici. Zrakem hledal Žhengovo tělo, ale ke své úlevě zjistil, že se mezi ostatními nedá rozeznat.

Do nemocnice vstoupili přes pitevnu. Jenlin se rychlým pohledem ujistil, že je prázdná. Stopy po noční pitvě byly zahlazeny. Prudce se zastavil.

„Jsi v pořádku?“ přistoupil k němu Bingwen, když zbadal jeho svěšenou hlavu i ramena.

Nechtěl si to připouštět, ale už delší dobu měl pocit, jako by jeho citlivější přítel umíral spolu se svým rodným městem.

„Teď už bude všechno lepší. Wua už nikdo nezpochybní, jeho opatření pomáhají a budou se dodržovat, když se s ním nikdo nebude hádat. Za dva týdny dostaneme mikroskopy. Už žádné řezání, budeme sedět pěkně v teple a koukat na sklíčka.“

„Bingwene, já to všechno vím. Já si na to všechno rád počkám. Potřebuji jen jedinou věc, abych do té doby vydržel.“

„Cokoliv, příteli. Řekni si a já ti to seženu. Jen mi slib, že si tím neublížíš.“

Jenlin kroutil hlavou.

„Neboj se, já si ubližovat nehodlám. Chci jenom vidět ty jedny zdravé, růžové, normální plíce.“

Bingwen na něj zmateně zíral.

Jenlin nezaváhal a zabodl do přítelova boku injekci. Uskočil, připraven bránit se, ale Bingwen se jen nevěřícně díval na prázdnou stříkačku od morfinu.

„Co jsi to provedl, Jenline? Co bylo v té stříkačce?“

„To brzy poznáš.“ Jenlin se díval, jak se Bingwenovi zamlžuje pohled, chytá se za hlavu a ztrácí kontrolu nad svým tělem. „Jestli můžeš, sedni si, prosím tě, na stůl.“

A Bingwen ho z nějakého důvodu poslechl. Před tím, jak úplně ztratil vědomí, cítil, jak ho jeho přítel podepírá a pokládá na pitevní stůl. Pak ho zahalila temnota.

Jenlin nechtěl opakovat stejnou chybu jako včera večer a tělu na pitevním stole podal ještě jednu smrtelnou dávku morfinu. Tentokrát musel postupovat ještě rychleji. Pochyboval, že existuje výmluva pro případ, kdyby byl objeven s tělem lékaře na pitevním

stole. Rozhalil Bingwenův plášť na hrudi, rozřízl košili a pak kůži na hrudním koši. Přeřízl žebra pilou a odchýlil hrudní kost nejvíc, jak to jen šlo. Stačilo to, aby se mohl podívat do hrudní dutiny. Bylo tam nezvykle mnoho krve. Ale to mohlo být tím, jak čerstvou mrtvolu tentokrát řezal. Vzal kus gázy a nacpal ho do otevřeného hrudníku. Když ho vytahoval, všiml si něčeho zvláštního. Byly na něm přichyceny kousky cigaretového tabáku. Zahodil gázu na zem a vrhl pohled na odhalené plíce.

Byly černé. Seschlé, jakoby vyuzené horkým dýmem, pokryté bílými puchýři ložisek kulatými jako popáleniny od cigaret.

Jenlin se sklonil nad mrtvého přítele.

„Bingwene, proč si to udělal? Proč jsi je nechal takhle zčernat?“
Teď už konečně nechal vytékat z pálicích očí i slzy.

„Vždyť jsi byl naživu. Jak jsi mohl mít plíce v takovém stavu?“

Pak ho něco napadlo. Vystřel se, vzal nástroje, šití a láhev dezinfekce a vyrazil přes dvůr zpátky na ubytovnu.

On sám, Wej Jenlin přece. Žije a nemá žádné příznaky. Nekouří, nepojídá opium ani nešnupe kokain. Téměř nepije. Ve svém pokoji podložil klíčku židli a podal si přesně odměřenou dávku morfinu. Že ho to nenapadlo dřív, ušetřil by si kupu všelijakého vymyšlení plánů a tahání břemen. Připravil si k ruce šití, nástroje i dezinfekci.

Zhluboka dýchal, pátral po jakémkoliv náznaku bolesti nebo svědění, které by ho mohli vyloučit jako ideální objekt. Nic nenašel. Když si byl jistý, že ho morfin dostatečně utlumil, svlékl se, postavil se před zrcadlo a chytil skalpel. Dělat stejný řez jako na mrtvolách mu přišlo nepraktické, proto ho raději vedl od jedné strany břicha, velikým obloukem pod klíční kost a pak na druhou stranu. Výsledný kus kůže ohnul dolů, aby mu visel pod úrovní spodních žeber. Sebral pilu a začal řezat. Nebolelo to, spíš lechtalo.

Hlavu měl lehkou. Těšil se, že po všech těch dnech se něco změní. Jeho zdravé plíce zachrání celý Harbin.

Pracoval dlouho. Nejdřív nemohl najít správný úhel, pak zase nemohl vyvinout dostatečnou sílu. Řezal dlouho.

V zrcadle viděl, jak mu na bledou kůži vyrážejí krůpěje potu a stékají do rány, kde se mísí s krví. Když byl konečně se svou prací hotov, zavřel oči, zhluboka se nadechl a vyloupl hrudní kost.

* * *

Na klubičko spících krys dopadlo světlo. Bylo mdlé, zimní, ale jejich rozespalým očím připadalo nesnesitelné. Zapištěly. Zároveň se světlem se do jejich mokrých, černých kožíšků opřel mrazivý průvan. Začaly se hemžit, hledaly nějaké teplé, vlhké místo, kde by mohly pokračovat ve spánku, ale místa tady nebylo nazbyt.

Jedna z krys odvážně pohlédla do světla. Uviděla jednoho z Velkých lidí, jak na ně hledí v zrcadle. Oči měl rozšířené děsem. Pokusil se je zakrýt vlastní hrudní kostí, ale bylo pozdě. Hlodavci se rozběhli do všech koutů jeho těla a někteří seskočili až na zem a zmizeli v černých stínech pokoje.

Muž přitáčejíci svou kost na místo, ze kterého ji právě vyřízl, natáhl ruku za nějakým nástrojem na stole, ale nedosáhl. Místo toho upadl do zvětšující se kaluže vlastní krve a začal naříkat.

Na dveře pokoje zatím tloukli jiní Velcí lidé a volali svými divnými hlubokými hlasy.

Pro toho před zrcadlem však už nezbylo nic.

Mrtvolný zápach shnilých švestek

Monika Ticháčková

Co je to za člověka, když musí sedět v kostele stranou od ostatních lidí? Honilo se mi hlavou pokaždé, když nás babička vzala s sebou na nedělní mši.

Přestože věřících ubývalo a dřevěné lavice byly poloprázdné, jeden stařík se vždy krčil sám na židli u dveří jako záškolák na hanbě. Mohlo mu být tak sedmdesát, i když já bych mu jako dítě hádala nejmíň sto. Z vrásčité tváře mu vystupoval zarudlý napuchlý nos a zakalené oči, které klopil do kamenné dlažby.

Bylo mi ho líto.

„Můžu mu podat ruku?“ zeptala jsem se jednou babičky, když nás farář před přijímáním tradičně vyzval, ať se pozdravíme na znamení pokoje.

Ani se neohlédla. Popadla mě za rameno a prudce přitáhla k sobě.

„Au, to bolí.“ Snažila jsem se jí vytrhnout, ale svírala mě tak pevně, že to akorát zabořilo ještě víc. Do očí se mi nahrnuly slzy. „Babi...“ špitla jsem.

„Ať tě to ani nenapadne. Tenhle člověk je mrtvej. Mrtvej! Rozumíš? Radši se na něj ani nekoukej,“ zasyčela tak zle, že jsem ji vůbec nepoznávala.

Nechápala jsem, co jsem provedla, ale neprotestovala jsem.

„Tak šup, šup, běž si pro oplatku,“ pobídla mě mile o minutu později, jako by se nic nestalo. Jemně mě popostrčila do uličky, kde už se řadili věřící k přijímání.

Pak už jsem si vždy dávala velký pozor, abych o toho muže ani nezavadila pohledem. Při vstupu do kostela jsem rovnou sklopila oči k zemi. Přesto jsem vždy moc dobře věděla, že tam sedí. Byl cítit po shnilých švestkách a benzínu.

O pár let později se mnou k babičce začal jezdit i můj mladší brácha. Richardovi bylo pět a mně deset, tak jsem ho musela všude brát s sebou. Občas sice trochu fňukal, ale většinou mu stačil klacek nebo kámen a byl spokojený. Našla jsem si i pár místních kamarádů, se kterými jsme dobývali okolní lesy a remízky.

Tentokrát jsme vyrazili dál od chalupy. Honza od sousedů nám chtěl ukázat, kde mají v písku své pasti mravkolvi. Vzali jsme s sebou ještě Hanku a Jitku, dvojčata, co bydlela za rybníkem. Nikdy jsem živého mravkolva neviděla, tak jsem byla děsně zvědavá.

Ušli jsme kus cesty a poslední stavení už dávno zmizelo za kopcem. Chvíli jsme pokračovali lesem, na jehož konci se mezi stromy vylouppl zchátralý dům. Střechu měl děravou, omítku oloupanou a v místech původní verandy už stálo jen pár ztrouchnivělých sloupků. Přešla bych ho bez zájmu, ale brácha tam za plotem zahlédl několik ovcí.

„Bééé, bééé,“ hulákal na ně. Rozeběhl se a hned jim strkal skrz rezavé pletivo trsy naškubané trávy.

Čekala jsem, až se ovce nažerou, a znuděně při tom drtila podrážkou přežralou švestku v trávě. Válely se jich kolem desítky. Na sluníčku se měnily ve sladkou páchnoucí břečku, na kterou se akorát slétaly masařky a vosy. Zvedl se mi žaludek a musela jsem se zhluboka nadechnout, abych zklidnila rozbouřené žaludeční šťávy.

Vtom jsem si všimla, jak se ve stínu za dřevěnou kůlnou něco pohnulo. Černý rozdrbaný rukáv chlapa, který nás celou dobu pozoroval. Zmizel, jen jsem se ohlédla.

Zápach shnilého ovoce se mi v hlavě okamžitě spojil s povědomou tváří.

Vrhla jsem se k bráchovi, popadla ho za triko a odvěkla pryč. Rozbrečel se. Pevně jsem ho držela a odmítala pustit.

Richard řval jak tur, kus za námi hlasitě bečely ovce a já měla pocit, že to vše přehlušuje tlukot mého srdce. Ostatní nás mlčky sledovali.

„Co blbneš?“ zeptal se po chvíli Honza.

Rozhlédla jsem se kolem.

„Viděli jste ho? Stál tam. Ten divnej chlap, co se na něj nesmíš ani podívat. Znáám ho z kostela,“ chrlila jsem ze sebe. „Byl schovanej ve stínu a pozoroval našeho Říšu!“

„Jo, starej Vrbata,“ kývla Jitka.

„Je to úchylák. Táta říkal, že žije s ovce,“ dodala Hanka.

„Je to násoska, prej děsně chlastá.“

„Hlavně prej nesnáší lidi.“

„No, a taky jich spoustu zabil.“

„Říká se mu Mord doktor...“

„Ne, mord, ale morovej,“ doplňovaly se holky, ve snaze ukázat, která toho ví víc.

„No jasně – Morovej doktor!“

„Cože?“ Nestíhala jsem. A tak se do vysvětlování vložil Honza, který z nás byl nejstarší: „Vrbata bejval doktor. Léčil všechny místní i přespolní. Vypisoval omluvenky a dával razítka. Pak ale všechny nakazil *morem*. Chodil dům od domu a všude, kde byl, umírali lidi.“ Na slově *mor* si dal obzvlášť záležet. Schválně se nás snažil vyděsit a dařilo se mu to. „Pomřela tenkrát snad půlka vesnice. Nestačili prej ani pohřbívat jejich těla. Jenom dělali křídou křížky na dveře a z označených domů pak odváželi mrtvolky do jámy za fotbalákem.“

„Moje babička o něm říkala, že je mrtvej,“ špitla jsem a silně polkla, abych spláchla hořkost, která mi stoupala do krku ze sevřeného žaludku.

„Policajti mu neprokázali, že vraždil úmyslně, tak se sem vrátil. Vysmátej a sám zdravej jako řípa. To místní nakrklo. Tak na něj vyrazili s holema a vidlema. Bušili do něj a mstili svoje příbuzný! No a prej ho tenkrát ubili. Vůbec není jasný, co tady eště dělá. Vtrhli k němu do chalupy a...“

„Nech toho!“

Honza chtěl pokračovat ve vyprávění. A já byla, i přes malou vyděšenou dušičku ukrytou někde hluboko v mých vnitřnostech, strašně zvědavá. Ale musela jsem ho zastavit. Celou dobu nás poslouchal i můj malý bráška, který teď vedle mě stál s pusou otevřenou dokořán.

„To jsou jen nějaké povídačky,“ utírala jsem Richardovi mokré tváře. „Jdeme na mravkolvy.“ Vzala jsem ho za ruku a vykročila směrem od lesa.

„Jo? A proč myslíš, že je za fotbalovým hřištěm ten kamennej kříž? Aha! Jen se zeptej svojí babi. Určitě byla u toho, když...“

„Kušuj! Jdeme,“ odmítla jsem o tom dál diskutovat. Ale z hlavy jsem to už vytěsnit nedokázala.

V noci jsem se několikrát vzbudila s pláčem. Nepamatovala jsem si, co se mi zdálo, ale babička říkala, že jsem kolem sebe kopala, jako by mě někdo honil.

U snídaně jsem jí chtěla říct, co nám Honza vykládal o Morovém doktorovi. Zeptat se na něj a dozvědět se víc. Ale nesebrala jsem odvalu. Vždy se mi vybavil babiččin výraz a pevný stisk z kostela. Tiše jsem ukusovala chleba s medem a před očima se mi honily obrazy znetvořených mrtvol, které odvážel povoz ze zahrad našich sousedů.

O pár dní později Honza odjel na tábor a dvojčata za příbuznými. S Richardem jsme zůstali po zbytek prázdnin sami.

Babiččina zahrada už nám byla malá, tak jsme hodně času trávi-
li na kolech. Brácha mi ale pořád ujížděl a uhlídat ho bylo nad moje
síly. Nohy měl sice kratší než já a kolo ještě dětské, ale všechny
kopce bral střemhlav nahoru i dolů jako torpédo.

„Dole pod tím kopcem se zastavíš a počkáš na mě! Je ti to jasný?“ roz-
kázala jsem zadýchaně, když jsme stoupali po strmé lesní cestě.

„A ne, a ne, a ne!“ vysmál se mi.

„Ty smradochu, já to myslím vážně!“

„Tak si mě chyt“, zavolal. Opřel se do šlapek a ujížděl pryč.

Pořádně mě vytočil! Zvedla jsem zadek ze sedátka a dupala do
kopce, co to šlo, abych ho dohonila. Kolo pode mnou ale začalo he-
kat. Těsně pod vrcholem rezavě zachrochtalo, vyplivlo řetěz a mně
už nezbylo, než sledovat toho malého smrádka v modro-bílém pru-
hovaném tričku, jak mizí v dálce mezi stromy. Ani se neohlédl.

Spadlý řetěz jsem nasazovala snad milion hodin. Děkala jsem to
poprvé a vztek mi na zručnosti zrovna nepřidal. Několikrát jsem
to chtěla vzdát a jít pěšky. Domů jsem se ale nemohla vrátit bez
Richarda.

Když se mi konečně podařilo kolo opravit, bylo už dost pozdě.
Za chvíli nás bude babička vyhlížet s večerí. Vyrasila jsem rychle
hledat bráchu, abych předešla průšvih, který by stejně zase padl
na moji hlavu, protože jsem byla starší.

Na kraji lesa pod kopcem bylo rozcestí větvící se do tří směrů.
Prozkoumala jsem nejdřív ty pravděpodobnější, tedy cestu k ryb-
níku a k bývalému lomu. Ale bez úspěchu. Tak jsem se do třetice
vydala po cestě vedoucí k mravkolvům.

Najela jsem na první čvachtavou švestku, pak na druhou a tře-
tí... Silně ve mně hrklo. U rezavého plotu přede mnou stálo opřené
dětské kolo.

„Ríšo, domů!“ zakřičela jsem a zaparkovala vedle něj. Richard jel určitě krmit ovce.

Nikde jsem ho ale neviděla.

„Richard! Okamžitě vylez. Musíme hned domů,“ zavolala jsem mnohem naléhavěji.

Nic.

Jestli se mi jen někde schoval, a dělá si ze mě zase legraci, tak ho přetrhnu jako žízalu.

Rozhlížela jsem se kolem a doufala, že ho zahlédnu, jak se se smíchem krčí v křoví. Určitě si jen někam zalezl, aby si ze mě vystřelil. Ujišťovala jsem sama sebe. Musí být přeci někde poblíž. Pobíhala jsem kolem a hledala, kam zmizel.

Pak jsem ale v trávě mezi páchnoucími švestkami za plotem uviděla bratrovo pruhované tričko. Můj dosavadní strach se proměnil v čirou paniku.

Zírala jsem na něj a nedokázala se pohnout. V hlavě mi zněla Honzova slova o desítkách mrtvých, které měl ten chlap na svědomí. V uších mi hlasitě hučelo. Svět se na chvíli zastavil.

Po nekonečné věčnosti, která reálně trvala asi minutu, jsem se konečně pohnula. Přelezla jsem plot a špinavé triko si nacpala do kapsy. Za mnou se z otevřeného okna ozvalo stařecké chraptivé zakašlání.

Připlížila jsem se blíž a opatrně nahlédla dovnitř. Na masivním kuchyňském stole tam ležel můj bráška oblečený pouze v kraťasech. Tělo měl celé potlučené a odřené. Nad jeho tělem se skláněl shrbený Morový doktor a pěstí mu bušil do hrudníku.

Ve spáncích mi tepala krev a hukot v uších zesílil.

Rozeběhla jsem se, vlétla dovnitř a vší silou vrazila do toho oplzlého dědka.

„Aaaaaaaa! Nešahejte na něj. Okamžitě ho nechte bejt,“ ječela jsem.

Vrbata překvapeně zavrával. A aby neupadl, opřel se o oprýskanou kredenc v rohu místnosti, odkud se na mě dívala i moje babička. Lekla jsem se. Ale opravdu, byla to ona. Usmívala se na mě z černobílé fotografie.

Ten obrázek jsem znala z domova. Byla na něm tak o čtyřicet let mladší a držela se za ruce se svými sestrami. Všechny dívky byly oblečené ve svátečních krojích a strojeně pózovaly před objektivem.

O sestrách babi nikdy nemluvila, obě zemřely ještě jako holky...

Proboha! Vždyť on si je tu vystavil jako trofeje.

Stěna za kredencí byla vytapetovaná desítkami dalších pro mě známých i neznámých tváří. Staré černobílé snímky už trochu žloutly a kroutily se jako křížaly.

Dědek se na mě podíval těma svýma zakalenýma očima, nechutně zachrochtal a vlepil mi takovou facku, že se mi podlomila kolena.

Tvář mě šíleně pálila a srdce bušilo. Bála jsem se, že mě zas uhodí, ale strach o brášku byl silnější. Přiskočila jsem ke kuchyňskému stolu a vzala Richarda za ruku.

„Ríšo! Ríšo! Už jsem tady, neboj.“ Pevně mě stiskl, zakňučel a pootevřel oči. Pohladila jsem ho po vlasech a dala mu pusu na čelo. Měl odřené nohy i ruce a pod žebry se mu začínala nalévat ošklivá obrovitánská modřina.

Co je to za zrůdu, jak mu jen mohl takhle ublížit?

„Vodprejskni,“ zasyčel dědek a pohrozil mi pěstí. Přes slzy jsem skoro neviděla. Dál jsem pevně držela bráchovu ruku, rozhodnutá, že ho za žádnou cenu nepustím.

„Řek jsem ti: vodprejskni, ty slepice jedna!“

„Nic jsme neprovedli, pusťte nás domů. Prosím,“ zaškemrala jsem.

Hrubě do mě strčil a přistoupil k Ríšovi. Třemi prsty mu silně zmáčkl břicho pod fialovějící modřinou. Ten krátce zakňučel, ale místo breku nebo hlasitého protestování jen zavřel oči. Vydechl a stisk jeho ruky mrtvolně povolil.

„Co jste to...“ zajíkala jsem se a nebyla schopná ani dokončit větu.

„Omdlel,“ pronesl dědek lhostejně a natáhl se pro lahev, která stála na polici. Odšrouboval víčko a začal do sebe klopit čirou tekutinu. Vzduchem se nesl odporný chemický zápach.

Kousala jsem se do rtu a prosila anděla strážného nebo Boha – zkrátka kohokoliv, kdo by to dokázal zařídit, abych se okamžitě probudila z toho zlého snu. V duchu jsem žadonila, abych se hned objevila v babiččině tvrdé posteli s péřovými dekami a vůní starého mýdla. Tohle přeci nemohlo být skutečné.

„Má polámaných pár kostí, blbě dopadnul. Potřebuje do nemocnice,“ pronesl zničehonic Vrbata, ale místo na mě civěl ven z okna. „Sakra, proč sem vůbec lez, spratek jeden. Co teď s ním. Měl si rovnou zlámat vaz, zakopal bych ho na zahradě a byl by klid.“ Hořce se zasmál a znovu do sebe naklopil obsah lahve tak prudce, až mu začal téct i po bradě. Očividně už toho vypil víc.

„Pusťte nás domů,“ zašeptala jsem.

„Zmlkni, snažim se přemejšlet,“ zahřměl. Sklenice mu při tom vyklouzla z ruky a hlasitě se rozletěla po podlaze. „Kurva!“

Leknutím jsem sebou trhla, ale brácha – ten se ani nepohnul.

„Prosíím. Ríša potřebuje doktora,“ naléhala jsem.

„Já jsem přece doktor,“ zase ten jeho odpudivý chrochtavý smích.

„Potřebuje pomoc. Babička s dědou už nás určitě hledají a jsou na cestě.“

„No jasně, teď mi sem ještě polezou ty šmejdi sousedský. Pakáž nevděčná. Dejte mi už sakra všichni pokoj, já se vám na to všechno můžu akorát tak...“ mumlal a šoural se pryč z kuchyně. Ani se neohlédl, jako by na nás docela zapomněl.

Poslouchala jsem, jak se vzdaloval, nejspíš po schodech dolů někam do sklepa.

S Ríšou jsme osaměli. Společnost nám dělaly jen desítky černobílých tváří na zašlých fotografiích. Odkazy mrtvých sousedů, které měl Morový doktor na svědomí.

Kdybych měla telefon, tak bych okamžitě zavolala policii a sanitku a babičku. Ale na mobil jsem podle mámy byla ještě malá a v tomhle baráku se zastavil čas tak před sto lety.

Naklonila jsem se k bráškovi, abych mu dala pusu. Oči měl stále zavřené, ale dýchal, což mě trošičku uklidnilo. Opatrně jsem ho stáhla dolů ze stolu, pevně objala kolem pasu a vlekla ven ze dveří.

Když jsme se dostali až do předsíně, ozvalo se ze sklepa řinčení skla, sprosté nadávky a další chraplavý kašel.

Zrychlila jsem.

Bratrovo bezvládné tělo ale s každým dalším krokem těžklo a proklouzávalo mi z rukou. Musela jsem si ho lépe chytit. Zahákla jsem ho za podpaží a táhla ven ze zahrady jako pytel s pískem.

„Vydrž, ty můj malý smraďochu. Všechno zas bude dobrý. Tvoje velká ségra se o tebe postará,“ šeptala jsem. Ale nejspíš nic z toho neslyšel.

S vypětím všech sil jsem nás dostala až na kraj lesa. Dál to nešlo. V rukách i zádech mě doslova pálil každý sval a v boku nesnesitelně píchalo. Potřebovala jsem si na chvíli odpočinout. Zvolila jsem proto úkryt za hustými kořeny vyvráceného smrku, kde jsem Ríšu uložila do jehličí. Stále se neprobral, ale dýchal, a to bylo hlavní.

Skrz stromy jsem zírala na naše kola opřená o plot. Během pár vteřin jsem tam mohla doběhnout, sednout na kolo a odjet do vesnice. Jak bych tam ale dopravila Ríšu? Samotného jsem ho v lese nechat nemohla. Ne, v tomhle stavu bych ho neopustila.

Hladila jsem ho po vlasech a na obličej mu dopadaly moje slzy. Cítila jsem se bezmocná.

Kolem se setmělo a foukal chladný vítr. Při pohledu na bráškovu nahé břicho a namodralé rty jsem dostala strach, aby neprochladl. Totálně vyčerpaná jsem si umanula, že mu obleču tričko, aby se trochu zahřál. Zvedla jsem mu ruce a pokoušela se je nasoukat do rukávů, což se ukázalo jako nadlidský úkol. Vždy, když jsem si potřebovala přechytit druhý rukáv, první ruka spadla k zemi jako těžké chapadlo mrtvé chobotnice.

Snad se mě můj mozek snažil jen něčím zaměstnat, nebo jsem měla výčitky svědomí, každopádně jsem si vzala do hlavy, že ho musím za každou cenu obléct. Zkoušela jsem to pořád dokola, pořád a pořád.

Moment, kdy jsem svůj boj s dvaceti kily bezvládného masa vzdala a pruhované tričko na brášku položila jen jako takovou trpasličí příkrývku, pro mě byl okamžikem totální prohry. Jako by v tu chvíli můj mozek zcela rezignoval a tělo začalo pracovat na záložní zdroj.

Už jsem se ani neodvažovala kontrolovat, jestli Richard dýchá. Příliš jsem se bála, co bych se mohla dozvědět.

Pak jsem mezi stromy zahlédla oranžový mihotavý kužel světla. Dědek se vypoťácel ven s baterkou.

„Kde jste, vy malý spratci? Neschovávejte se!“

Sesunula jsem se níž k zemi.

„Hej, já vím, že nejste daleko. Mám vaše kola. Tak vylezte!“ Chraplavý hlas se k nám pomalu přibližoval.

Ležela jsem vedle bráškovy těla a strnule čekala, co se bude dít.

„A do hajzlu,“ ozvalo se najednou a svítilna zhasla.

Nad kopcem zaduněl zvuk motoru.

Našli nás! Ale že jim to trvalo. Určitě nejdřív prohledávali místa, kam jsme si chodili běžně hrát. Nejspíš se báli, jestli jsme se neutopili ve veském rybníce nebo na sebe nestrhnuli kus skály v lomu. Na starého Vrbatu nikdo ani nepomyslel.

Auto hlasitě zabrzdilo na příjezdové cestě. Vystoupil z něj soused – Honzův táta, a babička s dědou. Hned si všimli kol u plotu a začali se dohadovat, co se asi stalo a kde bychom tak mohli být.

Po chvíli ticha jsem uslyšela praskající větve pod něčími kroky. Asi něco zahlédli v lese.

„Hej, ty šmejde, co se tady schováváš. Vylez!“ rozkřičel se najednou náš děda do tmy. „Kde jsou? Co jsi s nima udělal?“

„Vypadněte z mého pozemku. Tady nemáte co dělat.“

„Že ti rozbiju hubu, ty starej vožralo. Okamžitě mi řekni, kde jsou.“

„A já ti říkám, že jsou mi ty vaši spratci ukradený. Táhněte pryč.“

Hádka nejspíš přešla ve strkanici, protože se do ní vložila i babi a snažila se od sebe chlapy rozehnat. To se jí ale nedařilo a vzduchem dál létaly emoce a nadávky.

„Libunko, pusť mě na něj. Vždyť víš, jakej je to prašivej parchant!“ Takhle rozčileného jsem našeho dědu ještě nezažila. „Nebejt jeho, tvoje sestry by se dožily aspoň maturity.“

„Žvaníš nesmysly,“ obhajoval se Vrbata. „Já jsem nikdy nikoho nezabil.“

„Jo, a kdo sem tenkrát ten tyfus zavlek? Já snad?“ ohradila se babička tónem, jaký jsem si pamatovala z kostela.

„Nebyla to moje vina. Snažil jsem se těm lidem jenom pomoci. Sám jsem tenkrát přišel o bratra.“

„To bys mě rozesmál. Tak tys o někoho přišel? Myslíš toho bratra, kterýho jsi chtěl vydědit? Toho bratra, na kterýho jsi věčně řval, že ho zabiješ a honil ho se sekerou po návsi. Až se musel chudák odstěhovat do mlýna, co nejdál od tebe. Ty jsi vážně chudák!“ křičela babi. „A že byla infikovaná zrovna vaše studna a mladej Vrbata byl mrtvej jako první, co...“

„Drž hubu!“ štěkl Morový doktor. Vzápětí ale hlasitě zasténal. Nejspíš padla první rána.

„Jestli jsi zkřivil jen vlasek Ríšovi s Haničkou, tak přísahám, že tě na místě zabiju,“ vložil se do toho náš soused.

„To by se ti líbilo, co. Zase si na mně vybít svou frustraci. Nepovedlo se ti to před lety, nezvládnul bys to ani teď, ty ubožáku...“

Další rána a bolestné zachroptění.

Zkusila jsem na ně zavolat, aby pro nás přišli, ale z pusy mi vyšel jen teplý vzduch. Můj mozek zcela odmítal ovládat tělo. Musela jsem se strašně moc přemáhat, abych dokázala aspoň vstát.

Dospělí dál pokračovali v hádce.

„Tak kde jsou ty děti? Mluv!“

„Netušim, asi někde v lese,“ hekal dědek. „Ten šmejď mi krad švestky, vylez až nahoru támhle na ten strom. A když jsem ho seřval, ať okamžitě vysmahne, že to mám na pálenku, leknul se a sletěl dolu. Polámal si kosti. Snad nic, co by nešlo opravit, ale...“

„Lže! Určitě jim něco udělal,“ bědovala babička.

Mé hlasivky se zatím konečně daly do pohybu.

„Babi, dědo, tady jsme. Haló,“ volala jsem a šplhala na kmen spadlého smrku, abych se dostala blíž.

Děda si mě všiml jako první.

Okamžitě se k nám rozběhl. Přeskakoval přes spadané větve a kořeny jako mladík. Vzal mě do náruče a svíral tak pevně, že jsem

sotva popadala dech. I tak jsem byla šťastná za jeho teplé objetí. Babička běžela hned za ním.

Při pohledu na Ríšu oba ztuhli. Stáli nad ním několik dlouhatánských vteřin. Taky se báli zkontrolovat, jestli je ještě naživu.

„Moc mě to mrzí, nedokázala jsem ho ohlídat, všechno je to moje chyba,“ vzlykala jsem. „Když jsem ho našla, chvíli mě ještě vnímal, ale pak... Musel mu strašně ublížit. Tolik mě to mrzí.“ Děda mě předal do babiččiny náruče a spěchal k chalupě.

Se sousedem popadli zbitého doktora a táhli ho dovnitř. Hulákali na něj, že bude pykat, že mu ten jeho barák zapálí, a že měl chcípnout už před lety. Dědek něco mumlal o švestkách a už se ani nebránil.

Pak si vzpomínám jen, jak odjíždíme do nemocnice.

Seděla jsem babičce na klíně, hladila mě po vlasech a tiše zpívala Hoho vatanai. Richard ležel zabalený do deky na zadním sedadle vedle nás. Děda si pořád dokola urputně otíral ruce do kalhot a soused za volantem roztěkaně sledoval zpětná zrcátka.

V dálce za námi praskalo dřevo a hučely plameny.

Ríša měl vážný otřes mozku, přeraženou stehenní kost, zlomená tři žebra a řadu podlitin. Vše se naštěstí obešlo bez trvalých následků. I psychicky se s tím dobře vyrovnal, nejspíš. Na nic si totiž nevzpomínal. Věděl, že jsme vyrazili na výlet a já mu vyčítala, že mi pořád ujíždí... Dál už nic.

U nás doma se proto o celé události vůbec nemluvalo. Všichni se chovali, jako by se toho dne vlastně nic nestalo. Bylo to takové zvláštní divadýlko, které jsme před sebou hráli. Nikdy už jsem nesesdla na kolo a při pohledu na švestkové knedlíky mi bylo na zvracení, ale rodiče dělali jakoby nic. Tak moc se snažili temné vzpomínce uniknout.

Večer se ale občas dospělí o Morovém doktorovi bavili. Samozřejmě jen, když si mysleli, že už s Ríšou spíme. Tak jsem poslouchala za dveřmi.

Prý té noci lehl popelem celý jeho dům a kus lesa. Sklep měl plný lihu a domácí pálenky, takže to během vteřiny vzplanulo jako vousy kočky, která si čichne ke svíčke. A v těch plamenech zahynul i Vrbata. Policie to prohlásila za nešťastnou náhodu, protože byl opilý a nejspíš usnul se zapálenou cigaretou. Vzhledem k tomu, že rodiče vyšetřujícího policisty pocházeli ze stejné vesnice jako my, nikdo tuto verzi nezpochybňoval.

Naše rodina považovala celou věc za uzavřenou. Mě ale noc co noc navštěvovaly ve snech tváře sousedů z černobílých fotografií. Smáli se, mračili, plakali nebo se mi snažili něco říct. Nakonec je vždy začaly požírat plameny, které znetvořily jejich tváře do těch nejstrašidelnějších grimas, které má fantazie dokázala vyčarovat.

O tři roky později dostal děda smrtelný infarkt. A tři dny na to odešla kvůli slabému srdíčku i babička. Myslím, že bez něj zkrátka nechtěla žít. Farář za oba sloužil zádušní mši v místním kostele, a mě rodiče vzali s sebou.

Ríša zůstal doma, vzbudil se ten den s rýmou a bolestí hlavy. Prý. Měla jsem na něj trochu vztek, protože si to podle mě jenom vymyslel. Zato já si musela navléct černé silonky a nepříjemné háčkované šaty, které mě kousaly po celém těle. Navíc bylo ten den poměrně teplo a já se potila až u kořínků vlasů.

Do kostela jsem vstoupila naučeně s očima sklopenýma do dlažby. Myslela jsem na babičku a dávala si pozor, abych ani na vteřinu neuhnula pohledem na stranu.

Za dveřmi jsem se ale musela zastavit. Zamotala se mi hlava a podlomila kolena.

V nose mě zašimral nepříjemný zápach shnilých švestek a lihu. Zavravorala jsem a chytila se mámy za ruku. To přeci nemůže být pravda...

„Nedívej se tam,“ pošeptala mi do ucha máma a jemně mě postrčila směrem k lavicím před námi.

Nevydržela jsem to a ohlédla se zpět.

Byl to on. Seděl tam na oprýskané židli u dveří stranou od všech lidí. Tvář měl kromě vrásek celou zjizvenou. Podíval se na mě těma svýma zakalenýma očima a škodolibě se usmál.

Pandořin dar

Hana Kociánová

První zmizeli mrchožrouti. Jenže kdo by postrádal supy, krysy a šváby. Beztak se mezi mramorové sloupy ani zlaté sochy božstev nehodili. Jeden sofista v chitónu z nejjemnější vlny se podobně vyjádřil i o spodině z athénských brlohů, když přišla řada na ni. Potom došlo i na sofistu. A na Myrthis. Alespoň si to všichni mysleli.

Zamžourala, když jí po tváři přeběhlo něco na malých rychlých nožkách. Otevřela oči. Úzký srpeček modrooranžové oblohy polykala vlhká masa země tyčící se nad Myrthis. Možná poprvé od chvíle, kdy ji delirium odneslo pryč, se nejenom dívala, ale i viděla. A cítila, k vlastní smůle. Mrtvolný puch čpěl nejen z její vlastní kůže. Něčí ruka vedle ní, něčí hrud' pod ní. Vlhké a lepivé. Ještě teplé. Ba ne, horké. Přistála na ní sprška hlíny.

„Kàtàratos!“ ozvala se seshora jadrná kletba. „Něco se tam pohlo!“

Myrthis třeštila oči do okolní temnoty.

„Řikal sem ti, nechod' tak blízko, mladej!“ varoval prvního druhý nakřápnutý hlas.

„A já říkám, že se tam něco pohlo!“

Další nálož hlíny přistála děvčeti rovnou v obličejí. Rozkašlala se.

„Malaka!“

Nahoře obě lopaty pleskly o hromadu zeminy. Muži se rozeběhli pryč, jako kdyby je pronásledoval sám Hádes. Nastalé ticho přerušovaly jen cikády. A Myrthin přerývaný dech. Zpola tušila,

kde je. Jistě ale věděla, že musí pryč. Než ji miasma vzlínající z těl pod ní zadává. Mysl dala příkaz tělu, ať se kouká vyhrabat alespoň na kolena. Výsledkem bylo cuknutí ve vyhublém zápěstí. Nedokázala se pohnout. K cikádám se tak přidal tichý vzlykot.

Umře tu. Otrávený vzduch ji zadusí. A co hůř, nakazí její mysl. Už teď musela být otrávená. Úlek nad tím zjištěním jí další plačtivý nádech zadrhl v hrdle. Téměř cítila, jak jí jed prosakuje kůži. A nedokázala se pohnout. Štítivě odtáhnout, zvednout. Nic z toho. Tak alespoň dýchala jen mělce.

Oranžové záře ubývalo, hlína se rozvoněla večerní vlhkostí a sálavé teplo z rozkládajících se mrtvých těl jako jediné zahřívало vzduch. Jako kdyby všichni dohromady dostali horečku. Bylo snad možné, že není jediným dýchajícím tvorem v téhle tlející hromadě masa? Kdyby zavolala... Jenže co jiného by ještě mohla probudit? Myrthis se roztrásla děsem.

Začala se modlit, ať si pro ni přijde Hádes, dokud z ní něco zbývá. Skrz vysušené rty proniklo sotva mumlání. Temnotu nad její hlavou však stejně zředilo mihotavé světlo. S ním se blížily kroky a tichý šepot.

„Běž se tam podívat,“ přikázal nový hlas.

Podrážky nerozhodně zakřupaly v kamení a hlíně. Mohutná silueta muže se vyloupila na kraji jámy. Pochodeň v jeho ruce se zamihotala. Než se Myrthis stihla nadechnout, vykřiknout, *cokoliv*, otočil se zpět.

„No tak, pořádně,“ okřikl muže ten druhý, stále neviditelný.

Muž na okraji jámy natáhl ruku s pochodní před sebe. Ozářila mu obličej. Myrthis vyjekla. Viděla jen bílé oči svítící v temnotě.

„Doufal jsem, že ti dva jen špatně ředili víno,“ povzdechl si ten neviditelný. „Takže vážně další? Bohové!“

„Třeba to není navrátilce, můj pane,“ mýnil přízrak s očima.

Navrátillec? Co to znamenalo?

„Třeba ráno vyjde slunce na západě,“ utrhł se na něj neviditelný, „Hothe, podrž mu lano. Vytáhněte ji. A děkujte bohům, že tentokrát je to jen malá holka.“

Tma se proměnila ve světlo a temný přízrak se svítícíma očima v černého otroka zámožného pána. A Myrthin svět se převrátil naruby. Něco bylo špatně, brnělo ji z toho celé tělo. Páchnoucí díra s několika zhoupnutími zmizela. Nahradila ji teplá lidská náruč. A na ni znovu padla malátnost. Přenesli ji na tvrdé lůžko v komůrce s malým okénkem těsně u stropu. Její tělo vydrhli drsnou houbou a plíce prokouřili vonným dýmem, až kuckala. Poctivě zvedala hlavu pokaždé, když jí někdo přiložil k ústům misku s řídkou kaší. V hodinách protekla spousta vody. Dřív než myšlenky přišla úzkost. Prokousávala se jí pomalu, ale nenasytně jako píďalka listem lopuchu. Pořád bylo něco špatně. Odpověď na otázku, co přesně, měla na dosah ruky. A přece jí unikala.

Nikdo z otroků na ni nemluvil. Ani se nedíval, uhýbali pohledem. Občas přišel jejich pán. Stál u tmavé zdi a pozoroval ji jako lva za mřížemi klece. Přivedli ho i ten den, co se poprvé zvedla na loktech. Přisunul si k jejímu lůžku stoličku.

„Pamatuješ si, jak se jmenuješ?“ zeptal se. Tvář měl zbrázděnou vráskami jako rozpraskané mořské pobřeží.

Přikývla. Chvíli své jméno žmoulala mezi rty.

„Myrthis.“

„A víš, kdo jsem já?“

Teď zavrtěla hlavou. Její mysl se přiblížila k té propasti z úzkosti a dostala závrať.

„Moje jméno je Epiphanes. Jsem hlavou eleusinského kultu. Vzpomínáš si, co to znamená?“

Kývla. Měl na starost mystéria. Strážil tajemství věčného života po smrti. A také dovedl poznat nečistého. Myrthis naprázdno polkla. Smrad rozkládajících se těl jako kdyby jí znovu zaplnil útroby. *Navrátilce*. To slovo ji opět zabrnělo v týle.

„Neboj se,“ uklidňoval ji, ale v hlase neměl pranic útěšného, „jen potřebuju vědět, co si vybavuješ.“

Myrthis si odkašlala. „Bolest. V hlavě, v břiše. Potom horko a hned zima. Všude. Žízeň. Mokro...“

„A jména a tváře?“

Závrať byla zpět. Až se jí z ní hlava zatočila. Protože kde měla být vzpomínka na povzbudivý úsměv, byla tma. Kde býval smích přátel, nebylo nic. Kde měla najít matčino teplo, bylo prázdno. Tak tohle bylo špatně. Klesla na lůžko. S otevřenými ústy lapala po vzpomínkách jako po rybách v rychlé říčce. Všechny jí uplavaly.

„Myslel jsem si to. Umírala jsi. Dostala ses až za řeku Léthé.“

A zapomněla.

Klesla zpět na lůžko a chvíli dýchala těžkou vůni vykuřovadla. Dívala se do stropu. Snažila se chytit čehokoliv, co by jí potvrdilo, že ten stařec nemá pravdu. Její hlava ji ale zrazovala. Připadala si sama. Ačkoliv do místnosti mohlo těžko táhnout, naskočila jí husí kůže.

„Kde to jsem?“ zeptala se nakonec.

„Nedaleko Eleusinionu v mém domě.“

„Takže jsem... patřím vám?“ Odvážila se pohlédnout mu do očí.

„To je... velmi dobrá otázka, děvče. Máš pocit, že bys někomu měla patřit?“ zkoumavě se na ni zahleděl. „Někomu jinému než otci, dědovi nebo strýci pochopitelně.“

Chvíli si mnula rty v zamyšlení. Ano. Nejspíš byla otrok. Nebylo by ale lepší zalhat? Přestože starý kněz možná znal tajemství pří-

rodního koloběhu, tohle nevěděl. Ještě si to nestihla pořádně rozmyslet a už vrtěla hlavou. Nejdřív nejistě a potom důrazněji.

„No, neřekl bych, že na tom záleží. Našli jsme tě v masovém hrobu na kraji města. Ať už jsi byla kdokoliv, nestálo to za řeč. Teď jsi pod ochranou mého chrámu.“

Sklopila oči a začala žmoulat příkrývku. Tušila, že ta ochrana ji bude stát svobodu. Byl to zbytečný vzdor božským přadlenám, co už jí budoucnost jednou upletly.

„A moje rodina? Někam patřím, nebo ne?“ odvážila se zeptat.

„Nejspíš ležela někde pod tebou. Hádes je milosrdný, že si nic nepamatuješ. Nemusíš truchlit,“ ušklíbl se.

Nemohla to být větší lež. Jako kdyby do té prázdné díry po vzpomínkách kopl kůň. Z očí jí vytryskly slzy. A kněz jí stiskl paži pod příkrývkou a nechal tak.

Slzy oschly a nechaly po sobě stružky soli a bolestí pálicí oči. Myrthis se v noci probudila s horečkou. Ve vzpomínkách byla zase v té díře v zemi. U teplých těl, ulepených čupřin vlasů, prázdných tváří vyvrácených vzhůru, rukou s polámanými nehty. Zpola rozpadlého drdolu se zapáchnutou sponou. Nadávala slunci, že tenkrát zmizelo tak rychle. Spolykalo ty tváře a udělalo z nich jen stíny. Snažila se ulovit v sobě pocit. Zнала ty lidi? Měla je ráda? Nenašla nic, a tak znovu plakala. Usnula a znovu plakala. Objímala zmuchlanou propocenou deku.

Ráno se potom snažila přesvědčit samu sebe, že to nebylo víc než zlý sen. Zrníčka prachu tančila v ranním slunci a díra plná mrtvol se zdála daleko. Otrokyňi, která jí nesla ranní dávku slabého vývaru, se pod nohy pletla strakatá kočka. Mlčenlivé starší ženy, které ji předtím ošetřovaly, ji děsily. Na každé slovo reagovaly jen úsečným pohledem. Ale tahle byla mladá. Mohly být stejně staré... Myrthis se rozhodla, že to zkusí.

„Jak se jmenuješ, já jsem...“ zakrákala.

Děvče vypísklo. Miska jí vypadla z rukou a rozbila se na podlaze. Kočka byla v mžiku ta tam.

„Promiň, nechtěla jsem,“ omlouvala se Myrthis.

„Neptej se, prosím, neptej se...“ bědovalo děvče mezi sbíráním střepů.

Myrthis se chtěla zvednout, že jí pomůže. Potom si vzpomněla, jak dopadla její poslední snaha vstát. Ničemu by nepomohlo, kdyby se válela na zemi spolu se střepy a polévkou.

„Na co se nemám ptát? Na tvoje jméno? Proč?“

„Uslyší ho. Hádes ho uslyší a... Já nechci... Demeter mě chraň. Matka jí obětovala slepici, to přece... Že mu o mně neřekneš? Neříkej mu o mně!“ zvedla k ní úpěnlivé oči.

Myrthis se nezmohla na slovo. Přišlo jí, že tohle děvče, ne ona, musí mít horečku. S bohy mluví kněží jako Epiphanes. Ne malé holky jako Myrthis nebo tahle otrokyně.

„Neřeknu?“ zkusila to nakonec nepřítli předsvědčivě.

Povyk přilákal pozornost starších otrokyň. Odtáhli bėdující dēvče, posbíraly střepy.

„Ať už děláš cokoliv, přestaň s tím,“ postavila se snad ta nejhrzivější otrokyně dívce před lůžko s rukama v bok. A jiná už ve dveřích lapala po dechu nad její troulalostí.

„Nic nedělám,“ pípila Myrthis.

„Drž ten svůj otrávený jazyk za zuby. Už abys byla k užitku jako ostatní. K čemu jsou takoví, co je ani Hádes nechce? Víš kolik jiných a lepších si zase dneska vzal?“

Dneska? Dneska do té díry v zemi přibyli další? V tak hezký den?

Myrthis stiskla čelisti. Zatvrdila se, že ji žena nerozbrečí.

„Kde se, kde se bere tolik mrtvých?“ pobrala odvalu k otázce.

„Vždyť se válkou zbláznil celý Peloponés! Říkají, že se Athéňané smáli do tváře i Hádovi. A ten nás ztrestal, když nám poslal Pandoru se svou skříňkou.“

„A proč mě poslal zpátky?“

„Protože tě proklel. Nikdo, ani Asklépios nedokázal vyléčit smrt. Jsi jen přízrak. Nejsi naživu.“

Odešla. V místnosti zase jen chvíli vířil zářící prach. A potom se vrátila kočka. Začala lízat z podlahy zbytky vývaru. Myrthis se dívala na své třesoucí se ruce položené na dece. Nepřipadala si jako přízrak. Připadala si živá. Byla přeci živá. Nebo ne?

Později zjistila, že takových jako ona je tu opravdu víc. V komůrkách pro služebnictvo po obou stranách od té její přespávali další navrátilci. Odcházel s východem slunce a vraceli se až po jeho západu. Staří i mladí, ženy i muži, se zády aristokraticky rovnými i ohnutými tvrdou prací. Ploužili se všichni stejně unaveně a bez cíle. Byly z nich jen stíny. Otroci o ně sotva zavadili pohledem a nemluvili ani spolu navzájem. Zdálo se, že nemají důvod mluvit s celým světem. Stali se zdrojem jejího nového strachu. Co když bude jako oni? To odmítala, proto si přece tohle neprotrpěla.

A tak se rozhodla. Nikdo z nich nemá pravdu. Chtěla víc. Její rodina by to pro ni určitě chtěla taky. Nevěděla, co přesně to znamená. Určitě se to ale nacházelo někde za drobným okénkem, kterým do pokoje proudil sloupec zlatavého svitu a doléhalo kdákání slepic. To ráno, kdy ji otroci načapali venku z pokoje, oblečenou a upravenou, poslali znovu pro pána. A v ní se mísil pocit, že přece neudělala nic špatného, s tím, že nejspíš ano. Neutekla, ale nechystala se k tomu?

Starý muž byl ale prostě jen vážný, ne naštvaný. Nařídil jí, ať se postaví. Chvíli ji obcházel a prohlížel si ji pohledem protřelého

obchodníka s otroky. Dokonce ji chytl za bradu a donutil ji zvednout k němu pohled. A potom kývl.

„Dneska půjdeš do chrámu.“

A otrokyně si oddechly.

Tím chrámem myslel chrám Athény-Parthenos, největší v celých Athénách. Jeho bílé sloupy se vzpínaly k nebesům na vrcholu Akropole. Epiphanův dům stál těsně pod pahorkem. Myrthis si hned přede dveřmi zastínila oči před ostrým světlem. Slunce se chystalo přehoupnout přes poledne. Venku však bylo vymeteno jako hluboko po půlnoci. Neslyšeli ani křik obchodníků z nedaleké agory. Vlastně neslyšela vrknout jediného holuba.

„Drž se u mě. A ani další dny nikdy nevycházej bez doprovodu,“ nařídil jí starý kněz. Strážníci za ním byli tak těžce ozbrojení, až vypadali jako zatavení do kovu.

„Já neuteču,“ broukla Myrthis.

„Ne, tak hloupá snad nejsi. Ale Athény už nejsou bezpečné.“

Myrthis se nevěřicně rozhlédla po prázdné ulici.

„Pojď,“ pokynul jí muž.

Dům vedle toho Epiphanova byl prázdný. Měl vyvrácené dveře i okenice. Uprostřed dvora tam leželo několik mrtvých ptáků s nafouknutými břichy. Strakatá kočka si právě odnášela jedno šedé křídlo.

„Pojď,“ zopakoval Epiphanes a lehce ji popostrčil.

Chvíli bylo křupání jejich sandálů o písčitou cestu jediným zvukem. Potom před jiným domem uslyšeli šramot. Znělo to, jako když se toulavý pes hrabe v odpadcích. Z toulavého psa se ale vyklubali tři muži důkladně prohledávající zbytky stánku s rybami. Ten sám působil, že se tudy kromě epidemie prohnal i uragán.

„Vypadám jako Pýthie? Jak mám poznat, na co zdechnul?“ hudoval jeden na druhého. Štouchal přitom do už mrtvého psa.

„Možná když ho opečem...“

Ačkoliv ti tři rozhodně nevypadali na majitele psa ani stánku, Epiphanes jdoucí před Myrthis nehnul ani brvou. Nepohrozil holí ani jiným o pár kroků dál, kteří si zrovna napakovali plný koš amfor s vínem z nějaké taverny. Do průchodu z ní trčela čísi noha. Myrthis doufala, že je jen omráčený. Mýlila se. Hlavu měl proměněnou v krvavou kaši. Neviděla moc, než odtrhla pohled. Rány byly ale zaschlé a mužské břicho nafouklé jako ten pták. Takže tihle mu to neprovedli. Jen tělo lhostejně překročili s lupem na zádech.

Z tmavé uličky se potom ozval ženský křik. Přibližoval se. Párek ožralů vytáhl ženu na ulici. Šaty jí visely jen kolem pasu. Vrchní část už někdo párkrát vyrval ze spon, takže bude těžko držet.

„Tady se skovávala děfka,“ předváděli ji muži třetímu.

Město Athény ožívalo. Jako zevnitř hniující tvor, co se celý svíjí v poslední agónii. Kněz pouze přidal do kroku. Šokem ztuhlou Myrthis táhl za sebou.

„Neměli bychom...“ kníkla.

„Ne,“ dostala ráznou odpověď.

Epiphanes ji vytáhl na první pískovcový schod vedoucí na vrch Akropole, sotva dostavěné bělostné pýchy athénské demokracie. Tady by měla znít ze stupínek ušlechtilá slova. Místo toho se dva vychrtlí psi přetahovali o jednu zdechlinu.

„A já vám říkám, přátelé, nad námi všemi už byl vynesena ortel smrti,“ hlásal jediný řečník ze stupínku před zlatou sochou generála z řecko-perských válek. Byl opilý a naslouchali mu sotva tři lidi. Žebráci, kteří by tam postávali stejně.

„Takže mravnost? Pch... K čemu je odsouzení?“

Očka mu těkala po posluchačích tak zoufale, že snad opravdu doufal, že mu to někdo vyvrátí. Žebráci ale civěli do prázdna. Jak stoupali po cestě na vrchol Akropole, přibývalo jich. A známky

nemoci na jejich tělech byly výraznější a výraznější. Skvrnitá vyrážka na rukách natahujících se Epiphanovi po patách, čela lesknoucí se horečkou. Myrthis si přitáhla chitón blíž k tělu. Čím byly barvy sloupů a soch cestou nahoru zářivější, tím víc se lidi u cesty hroutili do sebe. Až se nakonec před sotva dostavěným Athéniným chrámem museli proplétat mezi těly zmítajícími se v horečce.

„Proč jsme tady?“ zeptala se Myrthis. Ještě přede dveřmi Epiphanova domu ji napadlo, že má v chrámu složit obětiny. Očistit se. Jak se ale v takovém svinčíku mohl jeden očistit? Celé tohle místo muselo být zaplavené miasmatem. Smrdělo to tam, ti lidi se snad rozkládali zaživa. Snažila se dýchat sotva po doušcích a skrz lem plachetky.

„Svěřím ti jedno tajemství, v pravdě mystérium, maličká,“ uchechtl se kněz a dál pokračoval v chůzi, takže dívka se za ním proplétala, až musela několik lidí prostě přeskočit. „Nevím o tomhle nic. O téhle hře, co s námi bohové hrají. O tom, proč ses vrátila, proč nemáš paměť. Ale vím, že ty už se Pandořiny pohromy bát nemusíš. Neovládne tě podruhé.“

„Neovládne?“ ujistila se. Odrhla pohled od ženy konejšící v náručí dítě obsypané vyrážkou. Musela říci, že se jí ulevilo. Někdo zakašlal tak, že z toho mohla docela dobře puknout země.

„Ne. Ale pokud je to dar, měla bys za něj zaplatit. Pokud kletba, o to spíš.“

„Dar je dar, za ten se neplatí,“ zamumlala. Tohle jí někdo někdy říkal. Někdo důležitý.

„Cože?“ trhl kněz hlavou, jak mu přetnula nit monologu.

„Nic.“

„No, takže je budeš ošetřovat. Tyhle všechny, kdo vyhledali ochranu Athény. A modlit se, děkovat za tu božskou přímlovu.“

To už došel k úředníkovi za stolkem u palce velké Athéniny sochy dominující chrámu. Ten chatrný stoleček a muž za ním byli jediným zrnkem řádu v okolním chaosu. Jinak se všude jen váleli trpící. Neviděla kolem jediného vojáka.

„Vedu toho posledního navrátilce, co jsem o něm mluvil,“ oslovil muže Epiphanes.

„Tahle panenka?“ podivil se podsaditý chlapík a otřel si zpoceně čelo. Byl nakažený. „Bohové si z nás dělají srandu, Epiphane.“

„Rouháním tomu jistě pomůžeš,“ zamračil se na něj kněz.

„Pch...“ zopakoval úředník stejným tónem jako onen opilý řečník u paty Akropole, „tak pojd', děvče. Vodu berou v kašně před chrámem. Zásoby jsou támhle vzadu. Ukážu tě strážím, ať tě k nim pustí. A když najdeš někoho, kdo už to má za sebou, nosiči jsou...“

Ani nevěděla jak a už se popáté táhla s vědrem po schodech do chrámu. Obklady na čelo dávala nejdříve štítivě a opatrně, rychle ale získala nesoustředěnou zručnost. Nejdřív se těm lidem dívala do očí, když jim podávala naběračku s vodou. Trouсила něco konejšivého. Později se z konejšení stalo jen neartikulované mumlání. Jenže její slova neměla význam, péče neměla smysl. Některé odnášeli, jiní přicházeli. Muž, kterého znala z vedlejší komůrky Epiphanova domu, vrazil děcku vodu tak hrubě, až ho jen celé polil. Pochopila, jak se z ostatních navrátilců staly jen stíny. Za jak dlouho asi?

„Myrthis?“ uslyšela najednou svoje jméno.

Lekla se a vědro jí spadlo na nohu.

„Jsi to ty, děvče?“ oslovila ji starší žena chrčivým hlasem umírajícího.

Kývla. Snažila se přijít na to, jak by asi měla předstírat, že tu ženu nevidí poprvé. Stařence zářily oči tak, jako kdyby uviděla

u lesní tůně nymfu. Myrthis necítla nic. Jen zmatení. Nakonec si odhrnula z čela pramínek vlasů.

„Jsi to ty. Co tvůj táta?“

„Mrtvý,“ zamumlala. Znělo to cize. Udělala k ženě několik opatrných krůčků.

„To je mi líto, drahoušku. I když, možná pojedeme stejným přívozem, vid'? Koho by to jen napadlo. Budu ho od tebe pozdravovat,“ zachechtala se a skončila mohutným kuckáním.

Myrthis kývla a pokusila se o úsměv.

„Pojď sem, pojď,“ žena se snažila na zemi obrátit, aby si uvolnila ruku. Začala po něčem šmátrat v záhybech svého oblečení. „Nech mi tam pro převozníka. Vem zbytek a vypadni odsud.“

Měšec cinkl o schody chrámu, až se několik lidí kolem ošilo. Mamon by je nejspíš docela pustil až s posledním dechem.

„Dlužím mu to od loňský zimy, když ošetřoval mého Alexe. Znáš ho, paličáka. Nechtěl si je vzít,“ vysvětlovala žena.

Její otec byl léčitel? Takže jakýkoliv její dluh bohům už sám splatil. I kdyby měl Epiphanes pravdu a bylo tu co platit.

„Neupejpej se. Hodná holka jako táta, co?“

O hodné holce opravdu pochybovala. I o tom „jako táta“. Právě se totiž rozhodla nechat tu plný chrám trpících a vzít roha. Shráb-la peníze a vtiskla ženě dvě mince do dlaně. Vědro nechala vědrem. Chvátala pryč a ani se neohlédla.

Jakmile se rozhodla, hlavou se jí rozeběhla dlouhá šňůra věcí, které potřebuje udělat. Prvně, peníze jí možná budou k ničemu. Těžko si zajde na agoru a něco si tam za ně koupí. Potřebuje zásoby.

Propletla se v pokleku mezi umírajícími a před úředníkem za stolkem se schovala za jedním ze sloupů, než se muž otočil jinam. Před strážemi u zásob si uhladila šaty a pokusila se vyhnat si hor-

kost z tváří. Jeden se díval někam do prázdna, druhý před ní ještě couvnul, jako kdyby s sebou přinesla pořádný oblak miasmatu.

Ty slavné zásoby ale nebyly nic moc. Ohnilé a otlučené pomeranče, nějaké olivy, okoralé chlebové placky a možná až příliš vyzrálý sýr. Přesto si tím vycpala šaty tak, až působila jako dobře vyvinutá prostitutka s obličejem dívenky. Protáhla se mužům za zády a utekla bočním vchodem, kudy odnášeli mrtvé. Nejspíš už se tudy dostala ven podruhé v životě.

Městem se jen proplížila. Neodvážila se tam ukrást víc než vak na svoje nakradené zásoby a malou lahvičku oleje. Z pahorku Akropole už byla jen bílooranžová silueta rýsující se v pomerančové záři zapadajícího slunce, když jí došlo, že ji Epiphanes může za ten útek ošklivě proklít. Možná ji proklejí celé Athény. Jenže kolem už zase zpívali ptáci a ševalilo obilí. Čím byla dál, tím rychleji zkáza mizela. Nedokázala by se vrátit. A na tu dálku se nedokázala bát nikoho z celých Athén.

Ustlala si na mezi poblíž olivového háje. Dost blízko lidí, aby nemusela mít strach z divočiny. A dost daleko na nepříjemné otázky. Když v noci pozorovala hvězdy, stvořila si z toho mála vlastní příběh. O dceři léčitele, který ji poslal před tou zkázkou pryč z Athén. Držela se ho i přes to, že nejspíš nebyl pravdivý. Zjistila totiž, že toho neví moc o dušnosti, vředech ani ošetřování odřenin. Spíš o píci a kopytech. Ten Alex, o kterém stará žena mluvila, byl dost možná kůň. Přesto se příběhu odmítla vzdát. Dával jí smysl.

S tím příběhem na rtech se také vyptala v prvním větším osídlení na léčitele. Byl to vychrtlý chlapík s ustupujícími kouty a měl plné ruce práce s ošetřováním solí popraskané kůže místních rybářů. Žádná hnusná horečka na obzoru.

„Jak jsi říkala, že se jmenoval tvůj táta?“ zeptal se jí a drbal se na šíji.

„Xenophanes,“ vyhrkla jméno, co přečetla pod nějakou sochou v Athénách. Že umí číst, byl nejpříjemnější z jejich objevů. A podporoval teorii otce vzdělance, ne chovatele koní.

„Neznám, kde se učil?“

„V Epidauru v Asklépiově chrámu,“ vymýšlela si dál.

Z jeho výrazu se nedalo poznat, jestli jí uvěřil. Jenže ke lži teď byla předurčená, co na tom sešlo, jak moc si bude vymýšlet? Sama by ji od pravdy nerozeznala.

„Umím číst i počítat a nechci víc než stravu a střechu nad hlavou,“ naléhala.

Muž se na ni podíval úkosem. Přešlápla si. Když ji nevezme tenhle, bude muset o město dál. A nejspíš tu něco nakrást, což by nechtěla. Krást tady a ve vyrabovaných Athénách, v tom byl rozdíl.

„Nemůžu udělat z holky léčitelku.“

„Můj tatínek tam nejspíš umřel,“ potáhla nosem, „on by... on by svoje pacienty nikdy neopustil. Zůstal tam, protože přísahal, ale já...“

„Á, u matky Héry, no tak dobře. Ale jenom než se to tam přežene.“

Léčitel se jmenoval Faidon a byl neuvěřitelně měkkosrdcatý stejně jako jeho žena, která Myrthis hned nacpala medovou kaší. Jejich syn odešel bojovat se Spartou a oni se o někoho starat potřebovali. Myrthis to považovala snad za řízení bohů. Každý den dostala od svého ochránce pár malých úkolů, víceméně pro tu iluzi, že si na střechu nad hlavou vydělává. Snažila se je zneužívat jen docela nepatrně, aby nenaštvala jejich otroky. Za dva týdny je začala mít pro tu dobrotu ráda. Začala opravdu věřit ve svůj nový začátek.

Nabídla se, že jim bude chodit každé ráno dojit kozy. Večer potom chodila s paní domu a ostatními ženami vyspravovat rybá-

řům poničené plachty. Když ji tam dovedla poprvé a řekla: „To je Myrthis, od teď bydlí s námi,“ dívku něco zahřálo hluboko uvnitř jako kamínek nechaný v poledním žáru. Potom se do dnů plných sluncem provoněného mořského větru a křiku racků prikradl stín. Faidon se tu a tam chytil za hlavu a zakašlal. Myrthis vždy tělem projela úzkost a svět jí zamrzl. Jako by už to jednou prožila. Říkala si, že to přece nic není. Že je to jen její černé svědomí, které jí tolik štěstí nepřeje. Jenže léčitel kašlal víc a víc. Potom jednou při snídani natáhl ruku přes stůl pro chlebovou placku. Nebyla první, kdo si toho všiml.

„Co to máš na ruce, drahý? To je od kopřivy?“ zeptala se jeho žena.

Předloktí měl poseté rudou vyrážkou. Myrthis vypadla z rukou amfora a roztránila se na střepy.

Havran a dívka

Jarmila Kašparová

Černý mrak rozepjal křídla nad západním obzorem, ale mezi perutěmi mu protekly hrsti stříbřitých paprsků, které skanuly na kopce ověncené háji střapatých cedrů. Signorina Anastasia di Corvinis to pozorovala z balkonu velké vily, oči upnuté na vlnovku cesty. Prašná stuha se vinula z kopce na kopec, mizela v údolích a zase se objevovala na návrších. V soumraku se rychle ztrácela; brzy už odhadne její polohu jen podle siluet cedrů, které ji vroubí. Jak se bude smrákat, ty cedry jí budou víc a víc připomínat lidské postavy. Věděla to dobře. Toto nebyl její první den strávený na balkoně, ba ani druhý nebo třetí. Zнала černou tíhu, která se jí usadí na srdci, až vysvitnou hvězdy a bude jisté, že ani dnes nikdo nepřijde.

Do vily přibyla před měsícem. Nebyla to bezpečná cesta pro samotnou pannu v neklidných časech, ale zůstat ve městě bylo nebezpečnější. Její kůň zchroml několik vesnic před cílem; svěřila jej dobrým lidem, kteří slíbili, že se o něj postarají a přivedou jej do Vily Corvinis, až se zotaví. Došla sem pěšky po té prašné a klikaté cestě. Měl tu čekat správce, který o vilu pečoval v nepřítomnosti pánů, ale našla velký bílý dům ozvěnatých komnat a chladných sálů zcela opuštěný. Naštěstí nikoho nenapadlo jej vyrabovat; stál stranou v kopcích, málokdo vůbec věděl, že tu je a kolik ukrývá pokladů.

Především měl sklepy a spíže plné zásob, ze kterých už měsíc žila, aniž se citelně ztenčily. Neuměla moc dobře vařit, ale neměla tu nic jiného na práci a docela se zlepšovala. A sad byl plný přezrálých pomerančů.

Čekala, až za ní přijedou buď rodiče, nebo příbuzní z Janova. Nebo alespoň na zprávu o tom, co je zdrželo. Byla by přijala se stejnou radostí kteréhokoli člena rodiny, posla i pocestného, který by jí přinesl zprávy ze světa. Snad i loupežníky, kteří by ji přišli okrást, by vítala s otevřenou náručí! Ale za celou dobu neviděla živou duši.

Každé ráno ji budil zpěv ptáků v zahradě, bezstarostný, jako by na světě neexistovalo zlo. Pokaždé jí trvalo několik okamžiků, než se probrala z blažené dřímoty a vzpomněla si, jak strašlivě opuštěná je. Než došla ke studni pro vodu, tělo už jí zase svírala známá úzkost jako těsný korzet, který dusí a nedá se povolit. Někdy se jí zdálo, že těch oblých žlutých kopců kolem je každého dne o něco víc, jako by se přisunuly zpoza obzoru, aby ji mohly okukovat a kochat se její bezmocí.

Koncem prvního týdne pojmenovala všechny cedry kolem cesty; jeden jí připomínal posla na koni, druhý vlka s ježatým ocasem a otevřenou tlamou, třetí obrovskou nestvůru se sedmi rukama, čtvrtý loupežníka s dlouhým perem na klobouku, pátý dámu s podivným účesem. Když se šerilo a ona vyhlížela z balkonu, zdálo se jí někdy, že ty cedry ožívají a přibližují se, a děsila se toho, který ji dostihne dřív: příšera, vlk, loupežník nebo posel se špatnou zprávou. Jako by i bez přeludů neměla dost důvodů k děsu.

Za prázdných a nekonečně dlouhých dní vyhlížela, až ji oči bolely z palčivě zlátnoucích kopců v poledním slunci. Představovala si, jak jednou vzhledne od nakousnutého srpku pomeranče a uvidí na cestě postavičky. A budou tam všichni, rodiče, teta a strýc, Cecílie. Nebo bude někdo chybět. Přijde jen otec a řekne: *Aňo, tvá matka je mrtva*. Přijde jen matka: *Aňo, otec umřel*. Teta a strýc: *Aňo, oba tvé rodiče si vzala Smrt*. Cecílie, docela samotná a s očima jako talíře, v jejích představách lomila rukama: *Všichni jsou mrtví!*

Několikrát ji napadlo, že svět už možná skončil, všichni, úplně všichni lidé do posledního umřeli na mor a jen ji Smrtka přehlédla, zapomněla ji tu v kopcích mezi žlutnoucí trávou a ježatými cedry.

Je to tím jejím jménem. Otec jí dal jméno Anastasia, které prý znamená *vzkříšená*, a to jméno mělo být jako ochranné kouzlo, jako amulet v duši. *Vzkříšená* je skoro totéž co *Ta, nad níž Smrtka nemá moc*. Jestli ji to jméno ale chrání před nákazou, zatímco všichni její blízcí umírají, není to dar, o který by stála. Ve městě si připadala jako jedna včelka ve velkém úle. V kopcích mohla být poslední živou dívkou na světě a nevědět o tom a ta samota byla k nesnesení.

Před spaním ještě zavzlykala modlitbu; vkleče na studené podlaze u postele, lokty opřené o pelest ledovou jako lůžko mrtvé. „*Padre nostro che sei nei cieli,*“ šeptala. Zdálo se jí, že slova zůstávají s ní ve studené ložnici, dusivá a těžká jako vydýchaný vzduch, bez křídel upřímné víry, která by je donesla k nebesům.

Zase šla spát se slzami v očích, schoulená v hedvábných poduškách. Neklidně se převalovala a potemnělý svět jí připadal čím dál větší a prázdnější a ona sama sobě čím dál více nepatrná a zapomenutá. Představy členů rodiny se jí míhaly před očima, někdy byli živí, někdy ne, a někdy se jí před vnitřním zrakem měnili na umrlce a přízraky a zase zpátky na živé. Nejistota, jak velké je její neštěstí, ji trápila skoro stejně jako mrazivá hrůza z nekonečné samoty, která ji jímala do své ledové náruče a dotýkala se jí studenými prsty, až Aně naskakovala husí kůže. Nakonec přece jen upadla do spánku, který jí předhodil sny plné planých nadějí, aby se mohla ráno při probouzení jednou sladce usmát, než jí vzpomínky ušetří nový kopanec.

Snila o holubičce, bílé jako třešňové poupě, která slétne na okno a probudí ji laskavým vrkáním. Na pařátku bude mít růžovou

pentli a na ní vzkaz od tety z Janova, že už jsou všichni na cestě a za několik dní se s nimi uvidí. Ve snu nedbala toho, že nikdy neměli poštovní holubici, která by našla cestu sem do vily v kopcích. Vzala holubičku do náruče, zlíbala její bílé peří a nazvala ji andělem, poslem Božím. Holubička plaše uhýbala a rozpačitě vrkala. Aňa ji se smíchem pustila a nasypala jí na parapet zrní.

Zvuk zrníček chrastících o kámen se plynule proměnil ve zvuk deště a Aňa se pomalu probouzela do jitra ještě bezútěšnějšího než ta předchozí. Ležela v posteli, poslouchala déšť a dlouho nenacházela vůli vstát. *Třeba přichází nová potopa světa*, myslela si ponuře – byl to jen docela jemný deštík –, *a já tu marně čekám na holubici s olivovou snítkou v zobáku*.

Nejdříve přece musí pršet čtyřicet dní a čtyřicet nocí.

Uslyšela svist ptačích křídel a žuchnutí, jak nějaký pták přistál na okně. Na jeden závratný okamžik pocítila příliv bláznivé naděje, že je to bílá holubička z jejího snu, a posadila se na posteli se širokým úsměvem.

Na okně seděl havran černý jako špatná zpráva, krčil se v závětrném rohu a mastné peří měl poseté drobnými perličkami vody. Zíral na ni tak zlostně, jako by ji vinil z toho, že prší. Aňa k němu pocítila prudkou nenávist.

„Kšá!“ vstala a mávla rukama, aby ptáka vyplašila.

Měl pro strach uděláno. Dál na ni zíral přes okenní tabulku korálovým očkem, v němž se zračila zvláštní vychytralost.

V síni jiné vily, která mívala vznešené jméno, hořel oheň přímo na velkém stole z kusu vzácného mramoru. Páchlo to tu zkyslým vínem a nemytými těly v nepraném oblečení. Nad ohněm se na rožni ze vzácného kordu, který jeho bývalého majitele musel stát

malé jmění, pekl šlachovitý zajíc. Oči mužů svítily jako oči šelem; na to, aby se hubenou večerí nasýtily, jich bylo příliš mnoho.

Matteo seděl v čele. Byl z nich nejmladší a nejdivočejší; udělali jej vůdcem, protože věřili, že má štěstí. V Arezzu vypukl mor právě v době, kdy jej vedli na popraviště. Strážného, který jej táhl ulicemi na provaze jako psa, zachvátila slabost; Matteo se mu vytrhl, podrazil nohy druhému strážnému a vrhl se do ulic volaje: „Mor! Mám mor! Jsem nakažený! Umírám!“

Nikdo se mu nepostavil do cesty a Matteo se zastavil až daleko za městskými branami.

Už přestali počítat venkovská sídla, ve kterých se ubytovali, zpravidla poté, co pobili místní pány či správce. Celou zemí zmítal mor, lidé se ztráceli a nikdo se tomu nedivil. V některých vilách našli jen těla. Taková sídla zase rychle opouštěli.

Nikdo už nevěděl, kdo z nich začal jako první nosit amulety proti moru. Jisté bylo jen to, že každému loupežníkovi na krku chrastila taková sbírka dřevných kamenů, škapulířů s bylinkami, kovových cetek a ptačích lebek, že kdyby některý z nich spadl do vody, šel by hned ke dnu. Snad proto se všichni tak důsledně vyhýbali koupeli.

Jednou se Šilhavý Theo nechal zlákat pozlacenými soškami u brány zámečku, nedbal na puch rozkládajícího se masa, omotal si šátek kolem nosu a úst, vešel dovnitř a nabral si do kapes šňůry perel a na prsty prsteny s velikými drahokamy. Když se mu potom udělaly na těle boule jako borůvky, Matteo mu dýkou zasadil ránu z milosti a jeho mršinu spálili. Prsteny z popela nikdo netahal; vlastně odjeli, ještě než oheň dohořel. Potom se doslechli, že přilehlá obilná pole zachvátil požár. Nijak je to nermoutilo.

V téhle vile měli větší štěstí. Našli tu partu mladých, kteří utekli na venkov jako hrdinové románu: schovat se před morem a vyprá-

vět si příběhy. A pít. A smilnit. Zabývali se těmi činnostmi natolik, že si málem nevšimli, že je někdo vraždí.

Ale zásoby vína byly napůl vypité, už když to tu Matteovi chlapi obsadili, a jídlo také došlo dřív, než by se jim líbilo. Líným loupežníkům se nechtělo žít z darů země. Lovili jen z nudy, a sklízet ovoce a zeleninu z místních zahrad bylo pod jejich úroveň. Matteo jim v očích mezi pablesky ohně četl neklid. Je načase jít o dům dál.

„Eště na jaře sem byl poctivej,“ vzpomínal Bezbožný Fabio s divoce rozcuchaným vousiskem a náušnicí se safírem velkým jako sýkorčí vejce.

„Až dyž mi mor vzal ženu a děti – modlil sem se k Bohu, aby je nebral, a vzal je stejně... *Allora*, tehdá sem pochopil, že Bůh na nás sere.“

„Není nebe, jen peklo, zaživa i pak; tak proč se vůbec snažit,“ dodal Kulhavý Lorenzo. „Mor nám dal svobodu. Svět se řítí do zkázy a to nám vtevřelo voči. Poctivost. Zbožnost. Kecy! Každý si může dělat, co chce, jen většina chlapů na to nemá koule.“

Z té myšlenky mrazilo i otrlé loupežníky. Svět byl v tak podivném stavu, že kdyby skončil, nikoho z nich by to nepřekvapilo. Bezbožný Fabio mohl stokrát tvrdit, že na Boha sere – i on se křížoval, když viděl čerstvě stlučené kříže na hřbitovech vesnic, kolem nichž projížděli. Nových křížů jako by bylo víc než starých. Dochází jim čas? Tu a tam je přepadala studená nejistota a nedala se utopit ve víně ani v kořalce.

„Až na nás! A na Mattea, našeho velitele! Ten se už narodil s duší čerta,“ dodal Hezounek Vincenzo, docela opilý poslední lahví vína, příliš nahlas do příliš velkého ticha.

Matteo mlčel a díval se na opovážlivce jako tygr na kořist. Někdy se podobným poznámkám smál, jindy jej popadal vztek, a nikdy se to nedalo odhadnout předem. Opilý loupežník rázem začal střízli-

vět. Matteo sevřel jílec dýky, kterou nosil za pasem. V prošíváném kabátci s velikými rukávy z nachového sametu a zlatomodrých brokátových stuh ten pohyb skoro nepostřehli.

„Si, s duší čerta a s tělem čerta. Však moje máma měla rohy a táta kopyto,“ řekl rozverně.

Všichni se zasmáli.

Jenže on mluvil čistou pravdu.

Jeho tatík byl v Arezzu ševcovským učněm a býval zamlada tak pohledný, jako by staří bohové vdechli život Michelangelovu Davidovi. Jednou k němu přišla dcera bohatého kupce, v jednom z těch legračních klobouků, které se tehdy nosily: jako by jí někdo obrátil na hlavu dva kornouty *gelata* z hedvábí a stužek. Chtěla ty nejkrásnější střevíce na ples, aby si v nich došla pro urozeného nápadníka.

Švarný ševcovský učeň jí udělal nejdřív střevíce a potom dítě; na urozené nápadníky mohla zapomenout. Její rodiče kleli, křičeli a házeli po sobě nádobím, jak už se to ve správné milující rodině dělá, když dcera vyvede hloupost, ale ona je oba překřičela, dupla si nožkou a ševcovský učeň se stal kupcem.

Umřeli na mor, ještě to nejsou dva měsíce. Ona dřív; on, zlomený žalem, si lehl vedle jejího těla, dotýkal se rukou velkých fialových boláků a čekal, až si Smrtka přijde i pro něj. Nemusel čekat dlouho.

Matteo se jej předtím ještě stihl zeptat, zda to není totéž jako sáhnout si na život, smrtelný hřích. Otec se přes slzy usmál stínem zářivého úsměvu, který mu po celý život zajišťoval, že mu všechno projde. „Když je to pro lásku, není to hřích, Matteo! Větším hříchem by bylo nechat naše duše rozdělené! Oni to jistě pochopí.“

Matteo si představil otce, jak zkouší svůj zářivý úsměv na svatého Petra u nebeské brány. Nezeptal se, zda není hříchem rozdělit jejich duše – zda otci nevadí, že zanechá svého jediného syna mezi živými a jen tak si odejde.

Matteovi bylo šestnáct a měl snoubenku z urozené rodiny. Báł se, že i ona jej opustí. Její rodina měla někde na venkově vilu; hádali se, zda je mor ve městě tak zlý, že je lépe před ním uprchnout. Matteo, čerstvě osiřelý, volal, že ano: včera bylo pozdě! Ona, která snad nikdy v životě nepocítila stín na hezké tvářičce, a její rodiče, kteří se zabeđnili doma a do města si posílali služebnictvo, měli času dost. „Osud ti ukáže, jak se mýlíš!“ křičel na ni toho letního dne. Musel přelézt zeď do zahrady a vyšplhat na strom, který sahal k jejímu oknu, aby si mohli vyměnit pár sladkých slůvek. Zhořkla jim, jako když jíte pomeranč a kousnete do kůry.

Snoubenčina sestřenka, která s ní bydlela v domě, se nakazila morem. Matteo bouchal na dveře a kopal do nich, aby z toho domu svou lásku odvedl třeba násilím, nepůjde-li to jinak. Její matka ji zamkla v pokoji, otevřela mu dveře na škvírku, řekla, že všechno bude dobré, a zase dveře zabouchla; zahlédl ještě, jak za jejími zády z ložnice nemocné kouká morový doktor v masce podobné hlavě velkého havrana mrchožrouta.

Do týdne byli všichni mrtvi.

Jejich těla naložili na vůz a vezli k jamám za město, kam se pohřbívalo. Matteo nechtěl nic víc než se rozloučit s láskou svého života. Utíkal k vozu přikrytému bílým plátnem, ale morový doktor, který vůz vyprovázal a zvonil na zvonec, aby živí věděli, že jede smrt a nákaza a že se jí mají vyhnout, jej zadržel.

Matteo nebyl hlupák; nechtěl umřít na mor, věděl, že je to hrozná smrt. Od toho měl dýku. Byl by naposledy zlíbal dívčiny bledé rty a potom by se probodl, přímo tam mezi mrtvými, a nechal své

tělo klesnout na její; ušetřil by práci nakladačům mrtvol a byl by šťasten, že jeho tělo skončí ve stejné jámě jako její.

Doktor to nechtěl dovolit, i když mu to Matteo vysvětloval hlasem, v němž přibývalo plačtivého zoufalství a vrčení hněvu. Je přece jedno, zda se nakazí! Nebude žít dost dlouho na to, aby na tom záleželo! Ale ten hlupák chtěl zachovat Matteův život, bezcennou tretku, kterou se Matteo chystal odhodit jako ohryzek jablka. Co je mu po lidech, kteří jedí jablka i s jádřincem a stopkou? On takový není. A tak morového doktora zavraždil dýkou, kterou si chystal pro sebe.

K jeho nesmírné nelibosti se jej nato chopili chlapi, kteří mu nedopřáli rychlou smrt. Místo toho dostal krátký soud, noc ve vězení a ráno potupnou cestu na popraviště. Do té doby si to rozmyslel. Ještě pořád nestál o život – ne bez Ní –, ale najednou už nestál ani o smrt. Začal se jí bát. A když strážný klesl k zemi, snad vyčerpáním, snad prvními příznaky nákazy, chopil se Matteo příležitosti a utekl jako divoký vlk z pasti.

Žil. Ale přišel o kus duše a bez něj i sám sobě připomínal spíš vzteklou šelmu než kupeckého synka, kterým býval. Zabít poprvé bylo tak snadné, jako by mu sám čert nastavil nohu a nechal jej klopýtnout na doktora s tasenou dýkou v ruce. A když už byl jednou zatracen, zabít podruhé a potřetí bylo ještě snazší. Jen kdyby všude neviděl Její tvář; ve tvarech mraků, ve hře světél a stínů pod stromy, na dívkách, jejichž těla si bral bez ptaní.

Havran zůstal na okně, jako by na něco čekal. Aňa jej pozorovala se vzrůstajícím strachem. *Copak se ptáci takhle chovají?* Jeho černý zoban jí připomínal morového doktora, který přišel do jejich městského domu. Viděla jej už předtím, on a jemu podobní kráčeli

ulicemi v ptačích maskách a ona s Cecílií na to koukaly z okna, tiskly si ruce a bály se.

Potom Cecílie ulehla v horečkách a ten hrozný havran v lidské podobě překročil práh jejich domova, měl mastný voskovaný kabát a zoban jeho masky čpěl ostrou směsí vonných bylin. Aňa si říkala, že musí mít ten zoban vycpaný něčím, co mu pomůže přerazit pach mrtvých a těžce nemocných. U nich doma ale nic nepáchlo a Cecíliina horečka je jistě jen z obyčejného nachlazení!

Pamatovala si, jak vešel do Cecíliiny ložnice a dotýkal se dívčina těla malou dřevěnou hůlkou. Tou hůlkou jí poodhalil košili a Aňa se pohoršila, že nemocnou okukuje. Řekl jí – jeho hlas se za maskou dutě rozléhal –, že hledá morové boláky. Cecílie žádná neměla, a tedy zbývala naděje, že ve městě, kde tolik lidí umírá na mor, zrovna ona trpí úplně jinou nemocí.

Když doktor odcházel, zeptal se ve dveřích Ani, zda se cítí dobře a nemá horkost nebo slabost nebo tmavé boule na těle. Vrtěla hlavou a on ji několikrát štouchl hůlkou do ramene. Když vyjekla a uskočila, pokýval hlavou a prohlásil, že je zcela zdráva.

Rodiče, jimž se nesmírně ulevilo, ten planý poplach konečně dohnal k rozhodnutí, které odkládali. Pojedou do vily na venkově. Aňa jako první – ještě v tu hodinu jí osedlali koně a naložili do sedlových brašen zásoby na cestu. Měli ji následovat, hned jak se Cecílie uzdraví. A napsali tetě a strýci do Janova, že je do vily zvou; v Janově podle všeho také měli mor. Jediný, kdo zatím o plánovaném útěku nevěděl, byl Anin milý. Právě ztratil celou rodinu a rodiče Aňe zakázali s ním mluvit, aby jej nerušila v jeho žalu. Tajně si myslela, že mají strach, že se i on nakazil, proto ji za ním nechtějí pustit.

Dali si tajné dostaveníčko a pohádali se. V zármutku a hněvu řekl slova, která jí zněla jako prokletí. A Cecíliina nemoc na sebe nenechala dlouho čekat. Aňa se na něj zlobila, jako by za to mohl.

Když už seděla v sedle, navlečená do starého otcova kabátce, který jí byl moc velký, vlasy ukryté pod starým otcovým kloboukem, který jí padal do čela, rozmyslela si to. Poprosila rodiče, aby milému řekli, kam odjela. Za pár dnů snad bude jisté, že se nenakazil, a Cecílii bude lépe, a všichni za ní přijedou. Tehdy ještě byla tak naivní, že tomu snad i věřila.

Bála se cesty: navzdory převleku nemusela být v bezpečí. Bála se lapků a násilníků, kteří by v ní poznali dívku a chtěli zneužít toho, že je bez doprovodu. Rodiče ji ujišťovali, že na venkově bude ve větším bezpečí než ve městě. Lapkům se dá vyhnout. Moru, který není vidět a jako přízračné miasma putuje ulicemi, ne.

Nepřijel nikdo. Měsíc je příliš dlouhá doba, než aby zpoždění mohlo být způsobené Cecíliiným nachlazením. I Janovští už tu měli být. I její milý. Byla si jistá, že někde nějaké vlákénko zpráv přetrhla nehoda: posel s dopisem nedorazil do Janova, její milý nedostal vzkaz od rodičů, rodiče vyslali posla za ní, třeba se zprávou, že už je všechno v pořádku a má se vrátit, a tomu poslovi se cestou něco stalo. Probrala už v duchu všechny možné příčiny, včetně těch strašných. Nejstrašnější byla představa, že jsou všichni mrtví a na celičském světě není nikoho, kdo by věděl o tom, že Aňa čeká ve Vile Corvinis na lidi, kteří nepřijdou.

Snažila se na to nemyslet, ale havran na okně jí připomněl všechno naráz: plíživou hrůzu ulic velkého města, kde lidé bydlí tak těsně vedle sebe, že nákaza přeskakuje mezi domy jako požár. Vozy s mrtvými a chmurný zvuk zvonce. Morového doktora, jak do ní zpola v žertu šfouchá hůlkou, jíž se předtím dotýkal nemocných a umírajících.

„Táhni zpátky do pekel, hnusný ptáku!“ vykřikla a skočila k oknu, aby havrana odehнала. Poplašeně vzlétl, ale hned zase usedl zpátky a pozoroval ji koráلكovými očkama; hned jedním, hned druhým.

Toho dne ji přepadla slabost. Snad to bylo citovým vypětím, snad byl havran poslední kapkou v poháru jejích chmur. Neměla hlad, jen žízeň. Když tahala vědro ze studny, ruce se jí trásly únavou, přestože jindy jí ta práce nečinila potíže. Voda jí připadla ledovější než obvykle a sotva se napila, začaly jí drkotat zuby. Cedry u cesty jako by na něco čekaly. Určitě byly blíže než včera. Zvláště Vlk a Příšera.

Aňu napadlo, že je černý pták zvěstovatelem jejího vlastního konce, andělem smrti, který jí přišel říci, že už na tomto světě nebude dlouho. V tu chvíli si byla podivně jistá, že všichni její blízcí jsou opravdu mrtvi, a vědomí, že je bude následovat, ji skoro těšilo.

Vrátila se zpátky do ložnice, pomodlila se, aby z duše shodila závaží hříchu, převlékla se do noční košile a šaty nechala ležet na podlaze, kterou už pár dní neuklidila. Potom otevřela okno. Pustila dovnitř studený vzduch, ještě vlhý po dešti, a s ním vědomí blížící se smrti. Havran čekal a prohlížel si ji. Neutekl; byl by se možná nechal i pohladit, kdyby se o to pokusila. Doufala, že pták má dost rozumu na to, aby počkal, až bude opravdu mrtvá, než jí začne obírat maso z kostí.

Ulehla, trochu si poplakala a upadla do neklidných horečnatých snů.

Ležela na loži vystlaném bílými liliemi. Lekla se, že ji někdo považoval za mrtvou a položil na máry, a pohnula se. V tu chvíli se lilie změnilly v bílé holubice, rozlétly se do stran a pod ní nebylo nic, jen propast. Padala.

Milý jí políbil ruku a šeptal jí do kůže, že mluvil s jejím otcem o svatbě. Jeho rty byly horké a ta horkost se jí rozlévala celým tělem. Smála se, že mají spoustu času a že by se jí ještě chvíli mohl dvořit. Těšilo ji, když jí nosil brokátové stuhý z otcova obchodu, vplétal jí

do vlasů růže, a dokonce se pokoušel skládat sonety. Nebyla si jistá, zda jej miluje. Byl její první nápadník. Ve snu ji držel za ruku a ona se mu marně pokoušela vykroutit. Když se mu podívala do očí, najednou se jí zdálo, že je má žluté jako vlk. Potom se celý změnil ve vlka, vycenil ostré zuby a vrhl se na ni.

Ležela na loži z bílého mramoru. Studil ji do zad. Chtěla vstát, ale nemohla se pohnout. Konečně se jí podařilo alespoň zvednout ruce před oči. Měla je plné borůvek. Rozsypaly se jí po těle a změnilily se v morové boláky. Vzpomněla si, že je vlastně mrtvá, proto se nemůže hýbat, a s úlevou nechala ruce klesnout.

Oblohou letělo hejno okřídlených morových doktorů. Utíkala prašnou cestou a skrývala se před nimi ve stínech cedrů. Letní slunce sálalo; bylo jí hrozné vedro a měla žízeň. Tu ji jeden spatřil. „Támhle je! Chyťte ji! Je nakažená!“ zaskřehotal hlasem napůl lidským, napůl ptačím. Rázem se celé hejno snášelo k ní. Vykřikla a zakryla si oči rukama.

Ležela na loži z bílého sněhu. Třásla se zimou. Otevřela oči. Nad ní kroužili havrani, jeden, druhý, třetí. Chtěla zvednout ruku a odehnat je; nemohla. Chtěla zakřičet; nedokázala to. První havran zakrákal a snesl se na zem někam k jejím nohám. Druzí dva přistáli hned za ním. Nemohla zvednout hlavu, aby se podívala. Ucítila štouchnutí. Vzpomněla si, jak do ní morový doktor strká hůlkou. Tu viděla, že jí na prsou sedí havran a v zobáku má kus krvavého masa. Měla za to, že jejího. Zvláštní, že necítila bolest, jen zvrácenou zvědavost, odkud ten kus vzal. Chtěla havranovi říci, aby si pospíšil, že je jí hrozná zima, ale nevydala ze sebe ani hlásku.

Havran rozepjal křídla, jako by ji chtěl přikrýt, a zaskřehotal.

Začala se bát, že jí vyklove oči, a otočila hlavu ke dveřím. Stál v nich loupežník a v očích měl nevýslovný děs.

Matteo a jeho chlapi uháněli přes kopce. Pravá spanilá jízda jako za časů rytířů: ušlechtilí koně se zlatem krumplovanými sedly, muži v drahém oblečení. Až zblízka by si každý všiml, jak jsou nemytí, zarostlí a divocí.

V jedné vsi se za zlatý peníz dozvěděli o vile v kopcích. Vesničan, který minci schoval do umaštěného váčku, jim vyprávěl o starém správci: „Dostal zprávu, že páni přijedou z města. Báł se moru, který by přivlekli, a utek do kláštera. A potom tu byl ten *ragazzo* na koni, totiž špatně převlečená *ragazza*, chuděra. Koně tu nechala. Dávno sme ho snědli.“

Byla to zajížďka ze směru, který si vytyčili - z kopců k bohatým úrodným nížinám - a možná přítomnost dívky vrhala na celý podnik stín pochybností. Ne, nerozpakovali by se *ragazzu* znásilnit a zabít, víc je trápilo, jestli z města nepřivezla mor. Matteo si hodil zlatou mincí na to, zda pojedou.

Jeli.

Vila se v kopcích ukrývala opravdu důkladně; kdyby o ní nevěděli, nikdy by je nenapadlo v těch místech hledat. Velká skoro jako zámeček, s mramorovými balkony a sloupy, připomínala spíše svatyni starých bohů než venkovské sídlo. Nebo hrobku. Tichá na to byla dost.

Rozhodli, že jeden z nich se půjde podívat dovnitř. Stáli před vchodem a měla-li vila obyvatele, museli se dívat z okna na to, jak loupežníci losují, který půjde první.

Los padl na Mattea. Stalo se to vůbec poprvé.

„*Allora!* Že by ti došlo štěstí?“ šklíbil se Kulhavý Lorenzo a z úsměvu mu svítila úleva, že jeho Štěstěna nezklamala.

„Moje štěstí nedojde nikdy! To je předzvěst, že bude všechno v pořádku! Štěstěna by mne nenechala vstoupit do domu nakažených!“ zvolal Matteo podrážděně a zahalil si ústa šátkem.

Vešel do vstupní síně, velké a chladné jako sklep, a zaposlouchal se. Kromě mumlání mužů před domem – dohadovali se, v jakém pořadí se na holce vystřídají, jestli je živá – neslyšel nic. Vydal se po mramorovém schodišti do patra. Otevíral dveře a nahlížel do prázdných komnat. Prázdna pracovna s velkým psacím stolem. Prázdny salon s čalouněnými křesly. Prázdna knihovna. Prázdna ložnice s velkou postelí s nebesy. Prázdna ložnice s malou postelí bez nebes. Na patře zbývaly poslední dveře. Otevřel je.

Do ložnice padalo otevřeným oknem soumravné světlo. Mezi poházeným oblečením ležely pomerančové slupky a jejich pach překryl všechno ostatní, snad až na stopu zvláštní slané vůně zoufalství, která visela ve vzduchu jako mlha. Na posteli ležela dívka v bílé košilce, temné kadeře vlhké potem a rozhozené po polštáři. Vypadala mrtvá. Na prsou jí seděl velký černý havran, a když Matteo stanul ve dveřích, roztáhl majetnický křídla, jako by chtěl říci: „Moje večere! Nedám!“

Havranovy oči Matteovi podivně připomněly oči morového doktora, kterého zavraždil.

A vytřeštěné oči mrtvé dívenky zíraly přímo na Mattea. Strašidelně se podobaly očím jeho snoubenky Ani, která ležela už přes měsíc pohřbená v hromadném hrobě za Arezzem. Přestože v jejich prázdnotě chyběl výraz, on v nich četl výčitku. *Matteo, Matteo, co se stalo s tvým úmyslem probodnout se na mém těle? Proč zůstáváš na světě a zatěžuješ svou duši novými a novými hříchy; takhle abych na tebe v nebi čekala celou věčnost!*

Matteo pomalu couval ze dveří; havranovo kráknutí změnilo jeho ústup v bezhlavý útěk.

Před domem čekali jeho muži, banda loupežníků, a najednou mu připadali cizí. O krok ustoupili, když uviděli jeho tvář.

„Mor?“ ujistil se Nešika Angelo. Matteo vážně přikývl; neviděl na dívčině těle žádné boláky, ale ani za všechny poklady světa by do domu nevstoupil podruhé.

„Co teď, Matteo?“ zeptal se Lenocho Luca.

„Cestou jsme minuli odbočku ke klášteru,“ nadhodil Hezounek Vincenzo. Měl podobné průpovídky od samého začátku; zachtělo se mu přepadat mnichy a jeptišky. Hlavně jeptišky.

Teď se na něj Matteo podíval svým nejzlejšším pohledem, tasil dýku – a zarazil se. Vzpomněl si na vyčítavý pohled mrtvé.

Loupežníci na něj polekaně zírali. Když byla Matteova dýka z pochvy venku, zatím pokaždé někdo zemřel. Necháпали, co se děje. A on jim nic nevysvětlil. Skočil do sedla svého koně a pobídl jej do cvalu, ještě než po sobě přestali divně koukat.

Podívali se na dům a všichni, včetně Bezvěrce Fabia, se pokřižovali. Jakou hrůzu tam jejich kurážný vůdce asi spatřil! Beze slova naskákali do sedel a vydali se za ním. Netušili, že tentokrát už divokého Mattea nedohoní.

Ráno Anastasii probudilo sluneční světlo na tváři. Překvapilo ji, že žije. Připadala si znovuzrozená. Vstala, shodila ze sebe propocenou košili a umyla se. Voda v umyvadle už nestudila tolik jako včera. Prohlédla se – nikde žádné morové boláky. Asi bude žít. Oblékla se. Sebrala ze země pomerančové slupky. Teprve potom si všimla havrana.

Seděl na čele postele jako na bidýlku a zvědavě ji pozoroval. Připomněl jí, jak byla smířená se Smrtí, jak se těšila, až si pro ni přijde, jak blouznila v horečkách. Jak mu otevřela okno. Jak ve snu viděla svého milého – stál tady, ve dveřích, chvíli na ni koukal a potom utekl. Havran jí přitom seděl na prsou. Divný sen.

„Hnusný ptáku, mazej odtud! No nekoukej tak, já tě krmit nebudu!“ Sebrala z kouta pometlo a rozmáchla se.

„Krá, krá!“ havran protestoval, ba vypadal dotčeně, že jej Aňa vyhazuje. Ale pometlo mu nedalo na vybranou. Vzlétl, jednou jí zakroužil kolem hlavy a s teskným „krá, krá, krááá!“ vyletěl do zlatavého podzimního rána; jako by se rozpustil ve slunečních paprscích.

Aňa se o pometlo opřela jako o hůl v návalu slabosti. Vzpomněla si, že nějakou dobu nejedla.

Jak dlouho tohle ještě potrvá? Myslela si nešťastně. Kdyby mi tak Bůh seslal strážného anděla, který by mne zachránil nebo mi alespoň podal zprávu - o rodičích, o Janovských, třeba i o Matteovi.

Myslela na strážné anděly v podobě holubic bílých jako třešňové květy a bylo jí smutno.

Havran černý jako noc letěl za sluncem. *Nevděčnice*, myslel si. Celou cestu z Arezza do Janova se trmácel, její tetě na okně tak dlouho krákal, až konečně pochopila, že se asi něco stalo s Corvinisovými, a vypravila se sem; předstihl ji jen o pár dní na svých unavených křídlech. Taktak *ragazzu* zachrání před loupežníky - a jen tak mimochodem přitom přispěje ke spáse duše toho mládence, který právě o pár mil dál obléká mnišskou kutnu - a holce je to málo, chtěla by *holubici*! Co to bude příště? „*Pane na nebi, pošli mi jednoho ze svých andělů, ale jen když bude vypadat jako ara hyacintový, jiného nechci!*“ On si tu koná boží zázraky a dostane za to laskavé slovo a něco k jídlu? Ne!

Sluneční paprsky se mu odrážely od lesklého peří, až dostalo barvu roztaveného stříbra, čistou a nebeskou. To už ale nikdo neviděl.

Stopař

Lucie Tringerová Kaňová

Položila před muže hrnek s kávou a pohledem zkontrolovala dítě na dvorku.

„V telefonu jste říkal, že potřebujete ujasnit něco z mé výpovědi. Ale já volala na oddělení. Vy máte prý dovolenou, a co se týče mě... Moje výpověď je naprosto dostačující a uzavřená,“ sdělila stroze muži a posadila se na okraj širokého okenního parapetu.

Muž se zasmál a okolo očí se mu vytvořily vějířky starostlivých vrásek. „Nechcete jít k nám? Dobře, dostala jste mě. Jsem tu naprosto soukromě a rád bych vás konečně plně vyslechl. Víím, že při našem prvním setkání jsem vás příliš...“

„Vůbec jste neposlouchal,“ přerušila ho odměřeně.

Přikývl. „Vůbec jsem vás neposlouchal, ale dnes bych tuto chybu rád napravil. Prosím,“ řekl nejupřímněji, jak dokázal a ukázal na židli vedle sebe. Neměla chuť sednout si k němu a taky chtěla vidět ven, takže zůstala sedět na parapetu.

Podívala se na něj. To, že se během krátkého rozhovoru dnes ráno omluvil, ji neobměkčilo. Ani ta nádherná kytka, bonboniéra a obrovský plyšový jednorožec pro její neteř s ní nehnuly. Ledy povolily ve chvíli, kdy jí s vážným hlasem sdělil, že chce slyšet všechno, co se toho dne stalo.

On i jeho kolegové ji původně doslova odbyli a vůbec je nezajímalo nic nad rámec jejich otázek. Pak to už neřekla nikomu, jenže přitom to potřebovala ze sebe dostat. Říct to nahlas. Mít posluchače, a pak si možná uvědomit, jak hloupě to celé zní. Ano, mohla se svěřit lékařům v práci, ti byli na tohle odborníci. Jenže, jak je

tak znala, byli by přesvědčeni, že se zbláznila. To by pak mohla přijít o Miu, a tak raději celé ty týdny mlčela. Teď o sedm týdnů později před ní pan vyšetřovatel seděl a prosil, aby řekla všechno, co předtím nechtěl slyšet.

„Dobře, povím vám to, ale tentokrát mě nepřerušujte a odpusťte si ty vaše obličejce,“ upozornila ho trochu příkře. Zadávala se do zahrady na malé děvče, které si hrálo na pískovišti a něco vyprávělo svému novému příteli Unikorňovi.

„Byla sobota 1. července. Vyjela jsem někdy kolem druhé. Ten den jsem se cítila unaveně, podrážděně a děsně našťvaně. V šest ráno mi skončila třetí dvanáctka a kvůli pacientovi, který po mně za deset šest hodil židli, jsem se dostala do postele až v devět. Nechci ani přemýšlet, co by se stalo, kdybych si toho rána vypla mobil. Magda mi volala chvíli po poledni. Byla pěkně nakrklá, že malou Miu to na festivalu nebaví a škemrala, abych ji přijela pohlídat. Jako vždy bylo mé sestře naprosto jedno, jestli mám čas nebo ne.

Cesta měla trvat necelé dvě hodiny a bylo přesně 15:20, když se zatáhlo a zvedl se studený vítr. Předtím byl nádherný horký letní den, ale nepříjemný vítr mě přinutil pozavírat okýnka. Šlápla jsem na to, protože jsem pochybovala, že by Magda byla natolik zodpovědná, aby Mie sbalila aspoň pláštěnku.

Uviděla jsem ho hned za další zatáčkou. Byl zády, takže mi napřed nepřišel jakkoliv divný.

Kolem mě prosvištělo jiné auto plné mladíků, kteří dozajista mířili na stejné místo jako já, i jako on. Zkusil je stopnout, ale oni jen zatroubili a z okýnka po něm hodili prázdnou plechovku.

V ten okamžik mi na předním skle přistála první dešťová kapka. Vítr přidal na síle a on se otočil. Uviděla jsem ho v plné kráse. Jenže chápejte, sakra, nepřišlo mi to divné ani ujeté, proč by mělo.

Jela jsem přece na Festival hororu a no... Z práce jsem zvyklá na všelico. Proč by nemohl být navlečený v masce už cestou tam? Ti kluci, co projeli kolem, byli tři zombíci a upír, pokud jsem si všimla správně.

Kdyby bylo lepší počasí, možná bych nezastavila a možná jo, jsem už taková. Zastavila jsem a ukázala na zadní sedadlo. Víte, on byl tak vysoký, až jsem měla strach, že se tam nevejde. Sundal černý klobouk, a protože mu ten velký zobák překážel, tak i ten. Kapuce mu sklouzla na záda a já si stihla všimnout světle hnědých kudrnatých vlasů. Volnou rukou si prohrábl kštici a pak si ten klobouk zase nasadil. Měl i takový staromódní šál, který si upravil tak, aby mu zakrýval bradu a část úst.

Jestli jsem měla strach? Kupodivu ani ne. Byl to takový mladý, trochu vylekaný asi dvacetiletý kluk. A ta mříž mezi předními a zadními sedadly taky udělala své. Mívám ji tam kvůli psům a před odjezdem jsem neměla čas ji sundat.

Nejsem žádný znalec, ale ta jeho maska byla kvalita. Byl celý v černém. Kožené kalhoty, vysoké kožené boty. Plášť působil nepromokavě a elegantně, zapínal se u krku a končil snad až u země. A ten zobák, to byla prvotřídní práce. Nebýt toho báglu na zádech, myslela bych si, že vypadl odněkud ze středověku.

Pozdravil a několikrát poděkoval, protože ve chvíli, kdy za sebou zavřel dveře, se spustil pořádný liják. Tuším, že měl hnědé oči, které působily, že jim schází dioptrické brýle. Celkově působil jako introvert, měl příjemný melodický hlas a jeho vyjadřovací schopnosti poukazovaly na vyšší inteligenci a vzdělání.

Zeptal se, jestli jedu taky na festival a já mu odpověděla po pravdě, že tam jedu jen někoho vyzvednout. Chvíli mlčel a já byla ráda, protože ta průtrž začínala být horší a horší a já se chtěla

soustředit na řízení. Nakonec stěrače úplně přestaly stíhat, a tak jsem musela na pár minut zastavit.

„Škoda, že jste s sebou nevzala to dítě,“ ukázal na dětskou autosedačku na zadním sedadle. „V Lužné vždy touhle dobou bývají kolotoče,“ dodal.

Sdělila jsem mu, že na ten festák jedu právě pro to dítě, kterému patří ta autosedačka.

Podívala jsem se do zpětného zrcátka a věřte mi, v tu chvíli jsem byla kurva ráda, že tam ta mříž je. Byl to jen okamžik na jedno mrknutí, ale tohle znám z práce. Takové přepnutí, náhlá změna energie, kdy se z klidného beránka stane krvelačná bestie. Nemusím snad detailně popisovat, na kterém oddělení psychiatrie dělám.“

Muž přikývl a konečně se napil chladnoucí kávy.

„On – podíval se mi do očí a dlouhým štíhlým prstem pomalu přejížděl po oblém koženém zobáku, který se i v tom šeru nádherně lesknul.

„Vzít dítě na takovou akci je tak hloupé,“ pronesl chladným hlasem a mně z toho šla po těle husí kůže. Následně zase přepnul a opět už vstřícným a trochu stydlivým hlasem mi řekl, že v sedm je alegorický průvod masek. „Letos to bude fakt hustý, takže by u toho malé děti být neměly,“ řekl trochu poučně.

Nejsem si tak úplně jistá, jestli jsem mu vůbec odpověděla. Déšť se zmírnil, takže jsem se zase začala věnovat řízení. Vzápětí jsme minuli billboard s reklamou na Festival hororu a informací, že už jen 15 km.

Pak už jsme toho moc nenamluvili. Nic neříkající fráze o tom, jaký to byl liják a že slunce je zpátky. Oboustranné konstatování a ujištění, že to nakonec bude určitě krásné odpoledne. Taky jsem mu pochválila tu masku. Na to zase zčervenal a koktal něco o tom,

že je to dědictví. A na moji otázku, jak jako dědictví, jen pokrčil rameny.

V Lužné byly opravdu kolotoče a jejich majitelé je právě utírali po dešti, když jsme projeli kolem. Zaparkovali jsme na té nejvzdálenější louce, která sloužila jako odstavná plocha. Lidí tam bylo jak... No vždyť vy nejlíp víte,“ zadívala se vyšetřovateli do tváře a pokračovala.

„Zřejmě tam téměř nepršelo, ale to už víte taky. V areálu u rybníku to žilo. Vůbec jsem netušila, jak v té mase lidí Magdu najdu a nevěřila jsem, že v tom hluku, který se táhnul až na parkoviště, uslyší mobil.

Když postřehl můj komentář na to množství lidí, zeptal se, jestli mám lístek. Zavrtěla jsem hlavou a on mi řekl, že má jeden navíc. Chvilí šátral v batohu a pak ho smotaný do ruličky nasadil do jednoho otvoru v mříži. Usmál se tím typicky introvertním nesmělým úsměvem a na moje děkuju jen mávnul rukou. „Já děkuju, zachránila jste mě. Za odměnu budete vy i vaše holčička ušetřena zkázy *morových doktorů*. A pamatujte, přehlídka je v sedm hodin,“ pronesl teatrálně tím nejmrazivějším tónem, jaký jsem kdy slyšela. Vystoupil z auta, nasadil si masku a než jsem se vzpamatovala, byl pryč.

Byl to samozřejmě jen vtip, jenže po tom, co se událo, mě to děsí, čím dál víc. Fakt mi v ten moment docela nahnal strach, nejvíc za celou dobu. Jsem si sakra jistá, že jsem mu neřekla pohlaví dítěte a sedačka v autě je šedá, takže jak to mohl vědět? Ke všemu to zase bylo, jako by se v něm něco *přepnulo*. Z ušlápnutého kluka byl najednou sebejistý, charismatický a trochu arogantní mladík. Přitom nebyl důvod se bát, protože na parkovišti se kolem aut motala spousta lidí, a když viděli jeho masku, začali ho fotit. Pokud projdete mobily všech, musíte ho najít.“

Muž dopil kávu a zavrtěl hlavou.

„Trvalo mi skoro hodinu, než jsem je ve změti těl a hromadou stánků našla. Ségra byla našlehnutá, přesně tak, jak jsem si už podle telefonátu myslela, ale dělat scénu před lidmi a malou bylo zbytečné. Ta mě přivítala s radostným výkřikem a do ucha mi tiše šeptala, že mámě zase není dobře. No jak jinak. Magda mě uvítala velmi podobně a pro změnu byla ráda, že se o tu malou hysterku, jak nazvala vlastní dceru, na chvíli postarám. Neměla jsem sílu jí vysvětlovat, že Mie je pět a zdejší Dům hrůzy prostě nezvládne. Stejně jako nebát se, když na ni z každého rohu vykukuje dokonalý Pennywise. Neposlouchala by a druhý den by si stejně nic nepamatovala,“ žena si promnula levý spánek a zamávala do zahrady.

„Byla jsem přesvědčená, že vezmu Miu a pojedeme domů, jenže Magda mě začala přemlouvat, že to vymyslela jinak. Já a Mia půjdeme do vesnice a v osm, hned po přehlídce se potkáme u ruského kola. Pak pojedeme k Pospíšilům na chatu opéct buřta. To byla zrada jako vždy, až se divím, že jsem vůbec byla překvapena. Věděla jsem, kde se chata nachází a taky jsem moc dobře věděla, co jsou Pospíšilovi zač. Pánové byli spolužáci Magdy ze základky, průseráři už od dětství. Nyní to byli vaříči a dealeri. Začala jsem být dost vzteklá. Magda mě začala uklidňovat, že všechno bude v cajku, že na chatě budou i jiné děti a Mia se těší. No a já kráva jí to zase uvěřila.

Vzala jsem Miu na kolotoče. Ta byla štěstím bez sebe a neustále opakovala, že se jí tam na té mámině akci vůbec, ale vůbec nelíbilo a že tam jsou všichni ‚štrašidlácký‘. Šly jsme se projít ke klidnější části místního rozlehlého rybníku a už to vypadalo na docela příjemný večer.

Vrátily jsme se ke kolotočům a daly si další jízdu na ruském kole. Byl z něj nádherný výhled do krajiny, i do areálu festivalu.

Jsem ráda, že se Mia v tu chvíli dívala na druhou stranu, fascinována čapí rodinkou. Já byla uhranuta tím průvodem, nebo spíš částí průvodu. Za tu hodinu, co jsem tam strávila, neviděla jsem jediného morového doktora. Hromadu klaunů, zombíků, duchů, jokerů, upírů, démonů, čarodějek. Ale nikoho se zobákem. Seděla jsem na nejvyšším bodě ruského kola. Kabinka se s námi lehce houpala. Mia brebentila něco o malém čapíkovi a já zírala na průvod snad padesátky černě oděných havranů. Šli jako jeden organismus. V ruce drželi nějaká vykuřovadla, která dělala kolem proužky dýmu. Před nimi i za nimi šli kejklíři, kteří hráli na flétny a bubnovali. První, co mě napadlo, že to jsou nějakí taneční profici, protože šli takovými mrtvě trhanými pohyby. Jo, kdejaký hororový film, plný lekaček, by se od nich mohl učit.

I na tu dálku to bylo příšerně děsivé. A to jen v klidu pochodovali, žádné lekání diváků jako u ostatních masek.

Byla jsem ráda, když se kolo pohnulo a my začaly klesat.

Magda se samozřejmě neukázala a mobil zvonil naprázdno. Mia začala být ospalá, takže jsem se rozhodla, že se zajedeme podívat na chatu. Šoupla jsem ji do auta. Cesta to byla na pár minut. Magda tam mohla dojít i pěšky, nehledě že na festivalu nebyla sama a měla doprovod. Když jsme přijely k chatě, bylo tam hezky veselo, ale že bych slyšela dětský smích, to ne. Mia už poklimbávala v sedačce, takže jsem se šla podívat sama.

To, kdo na chatě byl, víte z protokolů a mojí výpovědi. Samí feťáci, děti žádné. Rozhodně jsem tam nehodlala spát, ale na cestu domů jsem si už netroufla. Byla jsem unavená a s dítětem v autě jsem nehodlala riskovat.

Zajela jsem zpět k rybníku na malý plácek. Mia se probrala a byla nadšená, že budeme *stanovat* v autě. Nasadila si moji čelovku, kterou mám v přihrádce, a pomáhala mi s odšroubováním

mříže. Navlékla jsem jí moji mikinu, kterou měla až po kotníky. A sklopila přední sedačky na doraz. Když jsem to udělala, našla jsem pod sedadlem plášť. Jo, plášť! Co na mě tak zíráte? Ano, byl to jeho plášť, ačkoliv byl jiný, než jaký měl na sobě. Tenhle byl z lehčího materiálu. Spíš jen taková tenká nepromokavá pláštěnka. Chvíli jsem bojovala s tím, jestli to vyhodit, ale pak jsem ho nechala v autě. Říkala jsem si, že ho pak nad ránem přivřu do okýnka, aby na Miu nesvítilo slunce. Byla jsem tak unavená, že jsem ani nepřemýšlela nad tím, jak jej mohl zapomenout v autě.

Nebylo to nijak extra pohodlné spaní, ale pro Miu to bylo dobrodružství a já si potřebovala prostě na pár hodin odpočinout. Malá chvíli nadšeně točila volantem a pak usnula. Já ji rychle následovala, ale pro mě to nebyla klidná noc.

Probudila jsem se deset minut před půlnocí.

A jsem přesvědčena, že mě někdo probudil, nebo něco.

Ale nikdo nikde. Všude kolem naprosté ticho a nad rybníkem se vznášel opar.

Byla to romantika – rybník, příroda, měsíc. Ten byl v úplňku a visel přímo nad rybníkem. Jenže pod tou dechberoucí idylou se schovávalo něco zvláště smutného a děsivého.

Zase jsem si lehla a snažila se usnout, když jsem uslyšela tu vzdálenou hudbu. Myslela jsem si, že se to táhne z festivalu. Jenže ono to zesilovalo, blížilo se to a nebyl to žádný půlnoční unavený popík. Šlo o tu středověkou kejklířskou melodii, která by se klidně mohla jmenovat *Pochod smrti*, přesně tak působila.

Vyděsilo mě to. Zase jsem se posadila a uviděla, že ten jemný opar je už regulérní mlha, která zahalila nejbližší okolí a začala objímat auto. Hudba byla čím dál blíž. Zaslechla jsem kroky. Desítky párů nohou pochodovalo mlhou směrem k autu.

Zpanikařila jsem. Natáhla se přes Miu po klíčích v zapalování, abych mohla alespoň vytáhnout okýnka nahoru. Došlo mi, že byla blbost nechat ji spát na sedačce řidiče.

Jen co se okna dovřela na doraz, z mlhy se vynořily postavy v černém. Nevím, kolik ptačích pohledů na mě upřelo svůj pohled skrze ty skleněné průzory. Ale obklopili auto a jen tam tak stáli. Zírali, zatímco za nimi hráli a tančili ti, kurva, mrtví kejklíři svůj tanec smrti. Bylo jich sedm. Nebo si to alespoň myslím. Zřetelně jsem viděla nejdřív bubeníka. Jeho ruce od loktů neměly kůži, jen zkrvavenou tkáň, která končila kostí opracovanou do podoby paliček, které tolik trýznivě bubnovaly. Flétnista na tom byl podobně. Obličej byla jen krvavá změt šlach a kostí, které přecházely do podoby dlouhé flétny. Další jsem už detailně vidět nechtěla. Tuším ale, že jsem zahlédla snad něco, co mělo v hrudníku lesklý kovový plát a místo dlaní činely. Taky tam byl asi hudebník, jehož plíce nahrazovaly měchy. Nevím, nechci nad tím ani přemýšlet.

Udělala jsem tu nejdětinštější věc, kterou jsem mohla udělat. Na druhou stranu, čím víc nad tím přemýšlím... Popadla jsem ten jeho černý plášť. Přitáhla tvrdě spící Miu k sobě a přetáhla ho přes nás. Kdybyste se mě zeptal toho dne odpoledne, řekla bych, že jsem spíš ateista. Ale v tu chvíli jsem se pod tím pláštěm začala tiše modlit. Nevím už, kolik modliteb jsem stihla odříkat, ale najednou bylo ticho a mně tekla ledový pot po zádech. Poodkryla jsem kousek pláště a oslnilo mě ranní slunce.

Jo, přesně tak, celé to byl sen. A možná taky ne, protože ten plášť jsme měly na sobě a okýnka byla zavřená.

Vylezla jsem ven do krásného sluncem zalitého rána a dýchala zhluboka. Ten sen jsem si pamatovala do všech detailů. A pamatuju si jej i teď, jako by to byl skutečný prožitek. Nechtěla jsem tam zůstat už ani minutu. Zkusila jsem zavolat Magdě, ale zbytečně.

Opatrně jsem dala Miu do sedačky. Trochu kňourala, ale pak zase usnula. Zajela jsem k chatě, abych zjistila, jestli tam Magda je, ale vy víte, co jsem tam našla.

Šest těl leželo u ohniště. Na první pohled bylo jasné, že jsou mrtví, a i kdyby nebyli, nepřiblížila bych se k nim. Ještě před několika hodinami byli zdraví, bez příznaků. Sakra, Tomáše Pospíšila jsem viděla jen v kratásech a neměl na těle jediný škrábanec. Mrtví měli obličej ztuhlý v křeči. Po tělech obrovské černé boláky. Konečky prstů zčernalé. Příznaky moru si letmo pamatuju z učebnice, ačkoliv to prý mor nebyl.“

Muž zavrtěl hlavou. „Nebyl, nebo alespoň ti, co se toho ujali po nás a zkonfiskovali všechny vzorky z laboratoří, tvrdí, že to mor nebyl.“

Žena pokývala hlavou. „Jistě. Zbytek znáte z mojí výpovědi. Zavolala jsem tísňovou linku a pak přes okno nahlédla do chaty. Leželi tam. Mrtví. Stejně boláky. Některé dokonce praskly a ven se vyhrnul černý hnis. Stejně černé konce končetin. Zkusila jsem zavolat Magdě, jestli neuslyším, jak někde v chatě zvoní mobil, ale všude kolem bylo tíživé ticho.

Byla jsem vyděšená, a sakra, přece to nemohl být mor. Takže jsem si myslela, že si snad šlehli něco... Nějakou novinku... Co já vím. Chtěla jsem zajet alespoň ke kolotočům. Nechtěla jsem sedět a čekat u chaty. Mia se mohla každou chvíli probudit. Jenže když jsem vjela do vesnice... Mrtví byli všude, ale to už vám nemusím povídat.

Zastavila jsem uprostřed vesnice. Brečela jsem a netušila, že já a Mia jsme jediné živé v okruhu deseti kilometrů. Téměř devět tisíc mrtvých, z toho více než tisíc mladších patnácti let. Všichni stejné příznaky.“

„Jedenáct set dvacet čtyři,“ pronesl a promnul si vrásku mezi svraštelým obočím. „To číslo dětí mladších patnácti let nikdy nezapomenu. A děkuji, že jste mi dovolila si vás konečně poslechnout. Ačkoliv i kdybych to udělal před sedmi týdny, stejně by to nic nezměnilo. Až na vás dvě zemřeli všichni, kteří se nacházeli v katastru Lužné po půlnoci. Štěstí měli ti, co odjeli na víkend jinam, aby se vyhnuli humbuku kolem festivalu, a ti, kteří zavčas odjeli z akce domů.“

Neměl bych vám to říkat, ale vím, že to zůstane mezi námi. Slyšel jsem, jak jste se postavila k novinářům, takže vám věřím.

Jste jediná, kdo mluví o morových doktorech. Když jste při prvotním výslechu chtěla, abychom se na ně zaměřili, protože jste byla přesvědčená, že s tím mají něco společného, udělali jsme to. Jenže ti, kteří byli na festivale, viděli průvod masek a pak jeli domů, tam nikoho takového neviděli. Prošli jsme všechny mobilní telefony, které měli mrtví u sebe a že jich bylo. Fotky z průvodu tam měli skoro všichni, ale žádný morový doktor, ani jeden. Na seznamu zaregistrovaných masek, které šly v průvodu, taky nebyli.“

„To není možné,“ hlesla žena a na chvíli zavřela oči. „Přece jsem si to nevymyslela. A co ten plášť, to je přece důkaz.“

„Vy ten plášť máte?“

„Ne, vy ho máte. Vzal si ho někdo od vás. Když jsem byla v nemocnici na infekčním, přišel muž, stál venku pod oknem, telefonoval mi a na dálku se oháněl služebním průkazem. Jméno po mně už nechtějte. Řekla jsem mu, že ten plášť je pořád v autě. Zeptal se, jestli mu ho může někdo vydat a já zavolala mámě.“

Muž se na ni chvíli tiše díval. „Dal vám doklad o převzetí?“ zeptal se nakonec.

„Nevím, jestli ho mámě dal nebo ne, bylo to hned zkraje hospitalizace a mně to vlastně bylo úplně jedno. Měla jsem co dělat sama se

sebou, Miou a našima, kteří na tom nebyli psychicky zrovna nejlíp. Ale teď mám takový pocit, že ani nemusím volat mámě, abych se jí zeptala. Vás a vaše lidi nějaký plášť vůbec nezajímal. Co? Ať už byl ten muž kdokoliv, má pro co si přišel.“ Oči se jí podezřívavě zúžily. „Proč tu jste, když moje vyprávění nic nezmění?“

„Vy asi zprávy moc nesledujete. Že?“

Pokrčila rameny. „Když jsme byly těch deset dnů v karanténě, sledovala jsem všechno, jenže pak se mě domákli novináři. A já velmi rychle dospěla do stádia, kdy už jsem o tom nemohla slyšet ani slovo. Několik novinářů dokonce přijelo až sem, ale moje smečka se postarala o to, aby dali brzo pokoj. Jen jeden to zkusil. Přelezl plot. Upustil ale mobil ve chvíli, kdy se na něj vyřítili a pak ho drželi v rohu zahrady víc než hodinu. Nebyly jsme doma a vysvobodil ho až soused. Ten sice nevlastní pět psů, ale za to má brokovnici a nemá rád nezvané vetřelce. Takže sice moji smečku odehnal, ale jak ho tak znám, předtím, než zavolal policii, zcela určitě si s tím novinářem promluvil po svém,“ mladá žena se trochu škodolibě usmála.

„Ale k vaší otázce – zprávy jsem za minulé dva týdny skoro neviděla,“ řekla a ukázala kolem sebe na hromady zavařovacích sklenic.

„Včera se v malém italském městečku Monde... nějak konal festival s podobným zaměřením jako u nás,“ muž se na ni smutně podíval, hnědé oči napovídaly mnohé.

Nechtěla to slyšet, přesto se zeptala: „Kolik?“

„Téměř sedm tisíc mrtvých, tentokrát nebyl žádný přeživší. Všichni stejné příznaky, včetně těch výrazů bolesti a křečí v obličejích.“

„Ne, ne,“ zašeptala.

Položil na stůl svůj mobil s otevřenou stránkou na zpravodajský portál. Podívala se z dálky na titulky. Otevřela skříňku, vyndala láhev s čirou tekutinou a dvě štamprle. Otočila mobil, skleničky položila na něj a odšpuntovala láhev.

„Jsem tu autem,“ zaprotestoval.

Podívala se na něj. „Promiňte, ale vypadáte jako někdo, koho doma nikdo nečeká, snad kromě stejně nerudného kocoura, jako je jeho páníček.“

Ušklíbl se. „Co vy všechno nevíte.“

„Myslela jsem to tak, že nemusíte spěchat domů. Mia a její nový plyšový přítel za chvíli přiběhnou, že mají děsnej hlad, a já jí dnes slíbila, že opečeme buřty. Chlapská pomoc se bude hodit a buřtů mám plnou lednici.“

„V tom případě rád ochutnám,“ povzdechl si a ukázal na štamprle, kde už bylo ulito až po okraj.

„Jen do toho,“ řekla a klepla svojí skleničkou o jeho. „Já si naližu hned do druhé nohy, protože až se to dostane k našim, budu potřebovat stát pevně na zemi. A myslím, že bych vám měla říct ještě něco.“

Pamatujete, říkala jsem, že toho dne jsem šla spát po noční pozdě, protože po mně pacient hodil židli?“

Přikývl a přičichl k destilátu.

„Od té chvíle jsem vlastně na neschopence a v práci jsem byla jako oficiální návštěva. Náš primář mi volal, ještě když jsem byla v karanténě. Pacient, říkejme mu třeba Vilda, neustále otravoval s tím, že se mnou musí mluvit. Chtěl se mi omluvit a vidět mě na vlastní oči, že jsem v pořádku.“

Prý to s ním bylo k nevydržení, čemuž věřím, on umí být velmi otravný, když na to přijde. Takže jsem souhlasila a přišla.

On vypadal hrozně. Podle záznamů opět trpěl nespavostí a zase si vytrhal ty zbytky vlasů, co mu vyrostly. To neudělal víc než rok. Omluvil se a řekl mi, že je rád, že žiju, protože patřím k těm oblíbenějším z personálu. Prý mi nechtěl ublížit. Jen zabránit, abych nemohla odjet. A zemřít. Pošeptal mi, že poslední pečeť padla a smrt se oděla do hávu havraního. To bylo všechno, co mi Vilda řekl. Návštěva netrvala víc než deset minut. Pak mi řekl, abych šla, že potřebuje být sám.

Vidím, že vám chutná, dáte si taky ještě jednu?“ dodala a kopla do sebe celý obsah štamprle.

Muž přikývl. „Prosím. A není to kocour, ale kočka Máňa.“ Poprvé ji viděl usmát se a byl to příjemný pohled.

„Tak na Máňu, když je dnes sama doma. Já jsem Mia,“ nabídla mu tykání a ruku. Samozřejmě ji přijal. „Martin. A je hezké, že vaše... Tvoje sestra pojmenovala dceru po tobě,“ dodal a vstal.

„Jo, měla slabou chvíli. Bydlela tu se mnou celé těhotenství a abstinovala. Vydržela pak ještě celé dva roky, než se otec Mii vrátil z kriminálu.“

„Asi je zbytečné ptát se, jestli si ji necháš.“

„To jo.“

„A její otec? Bude dělat problém?“

„Spíš ne. Ještě se nestihl ani zapsat do jejího rodného listu a už je zase zpět za katrem. Porušení podmínky. A pokud vím, ani o to nestojí. Ještě by musel platit alimenty, takže z toho strach nemám.“

„A z čeho máš strach?“ ta věta z něj vypadla bez přemýšlení.

„Z toho, že to ještě neskončilo. Z toho, že mlha tentokrát nezahálí jen malou obec. Zkoušel někdo od vás zjišťovat, kolik takových akcí se bude v nejbližších měsících konat různě po Evropě?“

Martin se pousmál. „Fakt by ses mohla přidat k nám. Momentálně je tvořen tým, který bude úzce spolupracovat s někým

v zahraničí. Ano, dostal jsem nabídku být v něm, ale nevím, jestli to chci přijmout. A tuším, že ty jasně dvě a dvě si dají lidé rychle dohromady. Přijde panika, hromada konspiračních teorií. Tisíce narušených fanoušků, kteří se budou oblíkat jako morovní doktoři a my budeme jen zoufale čekat, kde příště to bude. Popravdě, víš, já jsem taky na neschopence a nevím, jestli se mi chce hrát na Foxe Muldera.“

„Škoda,“ řekla naprosto vážně. „Toho jsem si svého času nenechala ujít. Myslíš si, že jsem se zbláznila? Že jsem si práci donesla domů a viděla něco co nikdo jiný?“

„Teď už ne,“ řekl naprosto vážně tentokrát Martin.

Rozesmála se. Naplno a srdečně.

„Někdo ti leze přes plot,“ upozornil ji a ukázal ven. Malá Mia si návštěvníka všimla taky, stejně jako psi a všichni ho společně běželi s radostí přivítat.

„Jo, to je Boban. Soused s tou brokovnicí. Takový nabručený dědek přezdívaný Lidumil. Na svůj věk je ve skvělé kondici. Prý jednou, až nebude moct na žebřík, udělá v tom plotě branku,“ podotkla Mia a zasmála se. „A jelikož vidím, že mu z montérek trčí hrdlo láhve a špatné zprávy se nesou rychle, uděláme si aspoň hezký večer, než přijde zítřek,“ její úsměv trochu pohasl.

Malá Mia, zabalená v dece, pevně svírala velkého plyšáka, který jí sloužil jako polštář. Ostatní tiše seděli u skomírajícího ohně. Vzájemně si řekli už všechno, co měli na srdci a teď se vyrovnávali s vlastními myšlenkami.

Vypili celou láhev slivovice, kterou přinesl Boban, a pak ještě dorazili tu, co načala Mia.

Martin tušil, že příští ráno bude bolet. Byl v pekelném zápřahu sedm týdnů a dnešní den byl prvním, kdy si dovolil na chvíli

všechno hodit za hlavu. Podíval se na dítě, které spokojeně spalo. Záviděl a doufal, že i on dnes upadne do stejně poklidného a bezstarostného spánku.

Mia drbala na zádech jednoho ze svých psů a sledovala velkou můru, která stále narážela na rozsvícené světlo nade dveřmi a nedokázala pochopit, že její snaha je naprosto marná. Mia se cítila stejně.

Boban, téměř sedmdesátiletý muž, který se ve skutečnosti jmenoval Gabriel, přemýšlel o tom, jestli proti těm sráčům, co roznáší tu záhadnou nemoc, budou stačit plynové masky. V duchu si dělal seznam střeliva a loveckých potřeb, které zítra pojedje koupit.

V kuchyni na stole v tichém režimu zběsile blikaly dva mobilní telefony. Mie marně volala její matka a několik přátel. Martinovi se snažil dovolat šéf, kolega, a dokonce i bývalá manželka, s kterou mluvil naposled před třemi lety.

Ve všech zpravodajských médiích probíhaly zprávy na stejné téma. Během dne se začaly objevovat po světě další vesnice plné mrtvých. Všichni stejné příznaky. Obličejové stažené v bolestivé křeči. Po tělech velké černé boláky plné hnisu. Zčernalé konečky prstů. Jediným rozdílem bylo, že tentokrát se v postižených oblastech nekonal žádný festival.

Zasaženy byly postupně všechny kontinenty. Nikdo nebyl ušetřen.

Na věži malého vesnického kostela začala odbíjet půlnoc. Pět psů, pět statných vlčáků, které vlastnila Mia, zakňučelo a pak současně zavýlo. A s nimi i všichni ostatní psi z celé vesnice. Pak utichli a schovali čumáky mezi tlapy.

Velká můra naposled narazila do rozpáleného krytu žárovky a mrtvá padla do trávy. Mia, Martin a Boban se na sebe podívali. Jejich instinkty křičely na poplach. Nebylo třeba si cokoliv říkat.

Starý muž vzal něžně spící dítě do náručí. Martin si šel do svého auta vyzvednout služební zbraň, ačkoliv si nebyl jist, zda mu bude co platná. Mia pobídla své psy, aby ji následovali.

Gabriel Hruška, podplukovník ve výslužbě, měl na svém pozemku protiatomový kryt. Ten vybudoval jeho otec a Gabriel ho udržoval spíše z nostalgie. Ta šedesát let betonem zalitá díra v zemi byla jejich jedinou nadějí.

Možná pod vlivem toho množství alkoholu zbytečně panikařím. Možná dnes nebude tato vesnice zahalena mlhou. Ale proč riskovat? Bylo to poslední, co Gabriela napadlo, než zamknul bytelné dveře krytu.

Moroví doktoři pochodovali jako jeden organismus. Na jejich černých zobácích se odrážely měsíční paprsky. Do rytmu jim hrála ta nejzrůdnější kapela.

O půlnoci všechna velkoměsta střední Evropy začala halit hustá mlha. Veškerá světla, jako lusknutím prstu, zhasla. Telefonní linky ohluchly. Auta zastavila, stejně tak i ostatní dopravní prostředky. Internet zkolaboval.

Ulicemi se nesla bizarní středověká melodie, která nutila posluchače v děsu strnout na místě. Mlha objala celá města do své nepropustné náruče.

Nikdo nebude ušetřen.

Rokle šeré smrti 2021

Ilustrace na obálce z Pixabay.com

Korektura Lukáš Borčický

Technická redakce Petra Kučerová

Vydala Městská knihovna v Praze

Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání

Verze 1.0 z 25. 10. 2024

ISBN 978-80-274-4306-2 (epub)

ISBN 978-80-274-4307-9 (pdf)

ISBN 978-80-274-4308-6 (prc)